

INTENSA SETMANA DE PRESENCIA PÚBLICA DEL PAPA FRANCESC

Líder mundial

ESTRASBURG: «Us exhorto a treballar perquè Europa redescobreixi la seva ànima bona»
P 8-9

ROMA: «El que no ens deixa obrir les portes de bat a bat és la malaltia del clericalisme»
P 2, 19-22

ISTANBUL: «Els nostres màrtirs criden: "Som u!" És l'ecumenisme de la sang: quan es mata cristians, la sang es barreja»
P 3-6

Sor Cristina presenta el seu primer disc a Barcelona

Agustí Codinach

P 29

Gran festa d'aniversari de «Catalunya Cristiana» i Ràdio Estel

P 30-31

Sumari

- 24 El santuari de Núria rep el títol de basílica
- 25 Crear una xarxa de laics a Catalunya
- 26 Barcelona: festivitats del beat Ramon Llull
- 32 Entrevista al catequista i dibuixant Fano
- 34 Presentat el llibre «La pastoral en l'esplai»

Editorial

La malaltia del clericalisme

El papa Francesc no va fer un discurs formal als participants del Congrés Internacional de Pastoral de les Grans Ciutats (27/11/2014) encapçalats pel cardenal de Barcelona, sinó que va parlar a partir de la seva experiència personal com a pastor d'una ciutat populosa i multicultural com Buenos Aires i també de la seva experiència conjunta amb els bisbes de les onze diòcesis que formen aquella regió eclesiàstica. Amb ells va cercar d'afrontar alguns aspectes pastorals per a l'evangelització d'aquell gran conglomerat amb una població de vora tretze milions de persones. Després d'un interessant plantejament de la qüestió que recollia les intervencions del Congrés, el Sant Pare va fer algunes propostes concretes que representen una veritable transformació eclesial.

a) Sortir i facilitar. És un canvi de mentalitat. Tot pensat en clau de missió: de rebre a sortir, d'esperar que vinguin a sortir a cercar-los. Sortir per trobar Déu que habita a la ciutat i en els pobres, sortir per escoltar, per beneir, per caminar amb la gent. I facilitar l'encontre amb el Senyor. Fer accessible el sagrament del Baptisme. Esglésies obertes. Secretaria amb horaris per a les persones que treballen. Catequesi adaptada al contingut i als horaris de la ciutat. Resulta més fàcil fer créixer la fe que ajudar-la a néixer. Hem de continuar aprofundint en aquells canvis necessaris en les nostres formes pedagògiques a fi que els continguts siguin més ben compresos, però alhora cal desvetllar en els nostres interlocutors la curiositat i l'interès per Jesucrist. Aquesta curiositat té un patró, és Zaqueu: Suscitar la fe!

b) Una Església samaritana. És un canvi en el sentit del testimoni. En la pastoral urbana la qualitat serà donada per la capacitat de testimoni de l'Església i de cada persona. El papa Benet quan va dir que l'Església no creix per proselitisme sinó per atracció, estava parlant d'això. Aquesta és la clau. A través del testimoni l'Església sembla la llavor de mostassa, però ho fa en el cor mateix de la cultura que s'ha estat generant a la ciutat. El testimoni concret de misericòrdia i tendresa que busca ésser present en les perifèries existencials dels pobres actua directament sobre l'imaginari social, generant orientació i sentit per la vida. Amb el testimoni podem incidir en el nucli més profund d'allà on neix la cultura. Així és com els ciutadans contribuïm a construir una ciutat en la justícia, en la solidaritat i en la pau.

c) Amb la pastoral social, amb Càritas, amb diverses organitzacions com sempre ha fet l'Església en el decurs dels segles podem fer-nos càrrec dels més pobres amb accions significatives que fan present el Regne de Déu manifestant-lo i dilatant-lo. «En tot això és molt important el protagonisme dels laics i dels mateixos pobres. I també la llibertat dels laics, perquè allò que ens empresona, que no ens deixa obrir les portes de bat a bat és la malaltia del clericalisme.» És un dels problemes més greus. Francesc va acabar citant el beat Pau VI que durant el seu episcopat a Milà va tenir cura amb zel apassionat de la gran missió ciutadana. Va dir que els seus escrits eren una veritable pedrera per ajudar els pastors en aquesta comesa.

Un nou llindar

Sebastià Taltavull Anglada
Bisbe auxiliar de Barcelona

Canvi de mentalitat pastoral

És el primer desafiament que el papa Francesc ens ha presentat als bisbes que hem participat al Congrés sobre la Pastoral de les grans ciutats: implantar un canvi en la mentalitat pastoral. Un bon programa de conversió personal per al temps d'Advent en el qual el Senyor ens crida a vetllar, a estar molt atents i viure l'actualitat del seu encontre amb cadascun de nosaltres. Un canvi de mentalitat que ens porta a una pastoral evangelitzadora més audaç i sense por, mostrant la identitat que la fe cristiana ens dona perquè la contagem.

Responent així a aquest desafiament som capaços d'un diàleg pastoral sense relativisme i descobrint l'Evangeli sembrat arreu. Aquest fenomen que el descobrim per la fe està molt present en aquelles persones que han fet de la seva vida una opció evangèlica radical, entregant-la del tot als germans per amor. Sortir per trobar Déu que viu a la ciutat i sortir a trobar els pobres és el moviment que fa una Església samaritana disposada a arribar a les perifèries més marginals. El que se'ns demana és ser-hi!

Per això, cal ser contemplatius d'aquesta realitat que presenta tants rostres i des de la mirada d'amor que Déu té sobre el món. Visitant aquests dies el Cottolengo, on hem agraït al Déu Provident l'arribada de les religioses Germanes Servidores de Jesús fa setanta-cinc anys, he experimentat ser en un santuari, allà on la presència de Déu, que és Amor, es verifica en cadascuna de les persones que són acollides i acompanyades en la seva precarietat de malaltia i pobresa. És l'entrega d'una vida al servei de Jesucrist en el germà pobre i malalt més necessitat, formant amb ell una família que viu la gratuïtat de l'amor. En elles, les religioses, els professionals i voluntaris, he vist el que el papa Francesc ens acaba de dir als bisbes de les grans ciutats referint-se als immigrants, als pobres, als exclosos i descartats: ser hospitalaris amb ells, pelegrins de la vida, i acompanyar-los en la seva fe amb un testimoni de misericòrdia i dolçor.

L'efemèride de la setmana

Dia 9 de desembre del 1579: neix sant Martí de Porres, el popular fra Escombra.

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Guillem Farré, CASTELLÓ; Víctor Gay, GIRONA; Jordi Pérez Ansótegui, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Júlia Ayala, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; Patrícia Navas, URGELL; Xavier Bisbal, VIC; Javier Molina, EL CAIRE; Ana Alba, JERUSALEM

Col·laboradors d'aquesta setmana: Josep M. Alimbau, Pilarín Bayés, Ferran Blasi, Rosa M. Bixareu, Javier Bometón, Lucía Caram, Agustí Codinach, Fernando Cordero, Francesc Gambús, Joan Guiteras, Andreu Ibarz, Joan E. Jarque, Dani Majà, Joan A. Mateo, Ignasi Miranda, Victòria Molins, Francesc Nicolau, Joan Pallarès-Personat, F. Xavier Parés, Joan Piñol, Quique, Josep Rius-Camps, Jordi Sánchez, Peio Sánchez, Lluís Serra, Valentí Serra,

Sebastià Taltavull, Josep M. Terricabras, P-J Ynaraja.

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat (Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.cat

www.facebook.com/catalunyacristiana

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP

International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC

Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 130 €

Gibraltar i Portugal: 130,01 €

Resta d'Europa: 208,01 €

Amèrica i Àfrica: 243,11 €

Àsia i Oceania: 317,21 €

El setmanari rep l'ajut del Departament de Presidència de la Generalitat de Catalunya

Germans en l'esperança

El Papa conclou el seu viatge a Turquia, de caràcter essencialment ecumènic

Agències
Istanbul

Del 28 al 30 de novembre el papa Francesc va visitar Turquia en el que va ser el sisè viatge apostòlic del seu pontificat. Aquesta visita va tenir un caràcter marcadament ecumènic i així es va constatar en la jornada del dissabte 29, quan Francesc va participar en la pregària ecumènica a l'església patriarcal de Sant Jordi d'Istanbul, seu del patriarcat de Constantinoble.

«Germans en l'esperança.» Així es va adreçar Francesc al patriarca ortodox Bartomeu I i li va agrair l'«acollida fraterna». Segons el Pontífex, la font de l'alegria de tots dos rau en «la confiança comuna en la fidelitat de Déu, que posa el fonament per a la reconstrucció del seu temple, que és l'Església». En un clima de recolliment i davant d'una gran expectació, va començar la cerimònia amb l'entrada conjunta de Francesc i de Bartomeu I.

El patriarca va expressar el seu agraïment per la visita del Papa, i com ja van fer els seus predecessors, per testimoniar la voluntat de «continuar el ferm camí fraternal amb la nostra Església ortodoxa per al restabliment de la comunió plena entre les nostres Esglésies». Al seu torn, va assegurar que la visita es tractava d'«un esdeveniment històric» ple de «bons auspiciis per al futur». Tot seguit, Francesc va recordar que «l'encontre amb Crist» va transformar Andreu i Pere «en la fe i en la caritat. I en aquesta tarda joiosa voldria dir sobretot: germans en l'esperança. (...) Quina gràcia poder caminar plegats en aquesta esperança (...) i conèixer que aquesta esperança comuna no defrauda, perquè no es fonamenta en nosaltres i les nostres pobres forces, sinó en la fidelitat de Déu». El Pontífex va assegurar estar «curull de gratitud a Déu» per haver pogut «pregar» al costat del patriarca i «amb aquesta Església germana».

En un dels moments més emotius de la jornada, en acabar el seu discurs, Francesc es va acostar per saludar Bartomeu I, es van abraçar i li va demanar la benedicció. El Papa es va inclinar davant d'ell per rebre-la. El patriarca el va beneir i li va besar el cap.

Després de la pregària, Francesc i Bartomeu I van treure el cap per la finestra del balcó del patriarcat ecumènic i van beneir els fidels units al carrer. El Papa va impartir la benedicció en llatí i el patriarca, en grec. Després van pujar al Saló del Tron on van signar i van llegir una declaració conjunta.

En primer lloc, van expressar la seva profunda gratitud a Déu per aquest

El patriarca Bartomeu I va beneir i va besar el papa Francesc.

nou encontre i van compartir el desig de «continuar caminant plegats, per tal de superar, en l'amor i en la veritat, els obstacles que ens divideixen». Igualment, van reafirmar la seva «resolució sincera i ferma d'intensificar els nostres esforços per promoure la plena unitat de tots els cristians, sobretot entre catòlics i ortodoxos».

Un tema que especialment els amonia és la situació de l'Iraq, Síria i el Pròxim Orient: «Estem units en el desig de pau i estabilitat, i en la voluntat de promoure la resolució dels conflictes mitjançant el diàleg i la reconciliació.» I van fer una crida per intensificar el compromís amb les comunitats que pateixen: «No ens podem resignar a un Pròxim Orient sense cristians, que hi han professat el nom de Jesús durant dos mil anys. (...) Sembla que s'hagi perdut fins i tot el valor de la vida humana, i que la persona ja no tingui importància i pugui ser sacrificada a

No ens podem resignar a un Pròxim Orient sense cristians, que hi han professat el nom de Jesús durant dos mil anys

altres interessos.» En aquest sentit, van parlar d'un ecumenisme del sofriment, perquè «compartir sofriments quotidians pot ser un instrument eficaç per a la unitat».

També van constatar la necessitat d'un diàleg constructiu amb l'islam, basat en el respecte mutu i l'amistat. Així, van assenyalar que «musulmans i cristians són cridats a treballar plegats per l'amor a la justícia, la pau i el respecte de la dignitat i dels drets de totes les persones, especialment d'aquelles regions en què en un temps van viure durant segles en convivència pacífica i ara pateixen junts tràgicament pels horrors de la guerra». A més, com a líders cristians, van exhortar a «tots els líders religiosos a prosseguir i reforçar el diàleg interreligiós i a fer tot el possible per construir una cultura de pau i la solidaritat entre les persones i entre els pobles». Especialment, van pregar per la pau a Ucraïna.

Testimonis de l'Evangelí

ACI / Istanbul

Prèviament a la pregària ecumènica, el Papa va celebrar una missa a la catedral catòlica de l'Esperit Sant d'Istanbul, on va reflexionar sobre la diversitat de carismes i de dons que l'Esperit Sant suscita en l'Església, així com sobre la necessària unitat entre els cristians. Francesc va alertar dels particularismes i exclusivismes, i va assenyalar que l'Església i les Esglésies estan cridades a adoptar «una actitud d'obertura, docilitat i obediència», encara que sigui una tasca «fatigosa» i sigui «més còmode instal·lar-se en les pròpies posicions estàtiques».

El Pontífex va demanar als cristians que es deixin guiar per l'Esperit Sant per superar «les incomprensions, les divisions i les controvèrsies» i ser «signe creïble d'unitat. L'Esperit Sant és l'ànima de l'Església» perquè «Ell dona la vida, suscita els diferents carismes que enriqueixen el Poble de Déu i crea la unitat entre els creients». «Quan trenquem el cercol del nostre egoisme, sortim de nosaltres mateixos i ens acostem als altres per trobar-los, ajudar-los, escoltar-los, és l'Esperit de Déu que ens ha impulsat.» El Papa va indicar que l'Esperit Sant «és l'Esperit de la unitat, que no vol dir uniformitat».

En la celebració van estar pre-

sents, entre altres, el patriarca sirocàtic, el president de la Conferència Episcopal Turca, el vicari apostòlic d'Istanbul, el patriarca de Constantinoble, el metropolita siroortodox, el vicari patriarcal armeni apostòlic i representants de les comunitats protestants.

Per la seva banda, el vicari apostòlic d'Istanbul, Mons. Louis Pelâtre, va agrair al Papa la visita a la catedral, que és «centre natural de reunió de catòlics de la nostra ciutat» i que ha acollit els Pontífexs anteriors. «Ens esforcem per obrar en la caritat i en la unitat», i amb la presència del Papa «ens sentim reconfortats en ser una de les perifèries de l'Església».

Clam per la unitat dels cristians

Celebració de la Divina Litúrgia de Sant Joan Crisòstom a l'església de Sant Jordi

Agències

Istanbul

El 30 de novembre, darrera jornada del Papa a Turquia, Francesc es va traslladar al patriarcat ecumènic per participar en la Divina Litúrgia, celebrada a l'església de Sant Jordi. Aquest temple custodia les relíquies d'algunes de les santes més venerades de l'antiga Constantinoble com Eufèmia de Calcedònia, i des de la festa de Sant Andreu (30 de novembre) del 2004, les de sant Gregori el Teòleg i sant Joan Crisòstom, entregades per Joan Pau II al patriarca Bartomeu I.

El Papa va tornar a assenyalar que l'anhelada unitat dels cristians és demanada pels joves, els pobres i les víctimes dels conflictes. La cerimònia va durar unes dues hores i es va celebrar en un clima de solemnitat extraordinària. Va comptar amb oracions cantades en grec, i Francesc va participar-hi des d'un lloc destacat.

En acabar la celebració, el Papa i el patriarca van pronunciar unes paraules. Francesc va expressar que ser allí era «una gràcia singular que el Senyor em concedeix», i va recordar com a Buenos Aires, en els anys d'arquebisbe, va participar en més d'una ocasió en la Divina Litúrgia de les comunitats ortodoxes de la ciutat. Va parlar sobre la comunió entre les dues Esglésies i va destacar que «trobar-nos, mirar el rostre l'un de l'altre, intercanviar l'abraçada de pau, pregar els uns pels altres, són dimensions essencials d'aquest camí vers el restabliment de la plena comunió a la qual tendim».

El Pontífex va remarcar que «per a nosaltres la veritat és la persona de Jesucrist» i que «la vida cristiana és una experiència personal, un encontre transformador amb Aquell que ens estima i que ens vol salvar. També l'anunci cristià es propaga gràcies a persones que, enamorades de Crist, no poden deixar de transmetre l'alegria de ser estimades i salvades».

Per a Francesc, no va ser casualitat que uns dies abans de la celebració del 50è aniversari de la promulgació del decret del Concili Vaticà II sobre la unitat dels cristians, *Unitatis redintegratio*, s'haguessin trobat a Turquia: «Amb aquell decret, l'Església reconeix en particular que les Es-

FRANCESC
«La vida cristiana és una experiència personal, un encontre transformador amb Aquell que ens estima i que ens vol salvar»

BARTOMEU I
«Els perseguidors moderns dels cristians no pregunten a quina Església pertanyen les seves víctimes»

glésies ortodoxes tenen "veritables sagraments i, sobretot, en virtut de la successió apostòlica, el sacerdoci i l'eucaristia, amb els quals s'uneixen a nosaltres amb un vincle estretíssim"».

En opinió del Bisbe de Roma, «és de màxima importància conservar i sostenir el riquíssim patrimoni de les Esglésies d'Orient» i el restabliment de la plena comunió «no significa submissió de l'un respecte de l'altre, ni absorció, sinó més aviat l'acceptació de tots els dons que Déu ha donat a cadascú, per manifestar a tothom el gran misteri de la salvació». Així, «l'Església no pretén imposar cap exigència». Segons el Papa, les veus dels pobres, les víctimes dels conflictes i dels joves s'alcen per demanar aquesta comunió.

Les paraules del patriarca Bartomeu I van estar farcides d'afecte envers el Papa i també es van referir a la unitat: «Els perseguidors moderns dels cristians no pregunten a quina Església pertanyen les seves

Trobada amb el gran rabí de Turquia

Abans de dirigir-se a l'església patriarcal de Sant Jordi per participar en la Divina Litúrgia, el Papa es va trobar amb el gran rabí de Turquia, Isak Haleva, en la representació pontifícia d'Istanbul. El gran rabí va ser escollit el 2002 i té el títol de *Hahambashi*, que aplega el terme turc «cap» amb l'hebreu «savi». Segons Ràdio Vaticana, a Turquia hi viuen 25.000 jueus i és la segona comunitat més gran en un país musulmà, després de l'Iran. El papa Francesc manté bones relacions amb diverses comunitats jueves, com per exemple la d'Argentina, de quan era arquebisbe de Buenos Aires.

víctimes.» I va afegir: «La unitat, per la qual ens comprometem, es realitza ja en algunes regions, malauradament, a través del martiri.»

El patriarca va afirmar que els seus antecessors han instituït, inspirat, beneït i donat suport «al diàleg de la caritat i de la veritat entre les nostres Esglésies per a l'elevació dels obstacles acumulats per un mil·lenni complet en les relacions entre elles, diàleg entre germans i no, com antigament, com a adversaris». A més, va subratllar que és necessari posar novament com a base de la unitat la fe «que hem conservat en comú a Orient i Occident durant un mil·lenni».

Finalment, el representant de l'Església de Constantinoble va assegurar que «molts posen avui les seves esperances en la ciència, d'altres, en la política, d'altres, en la tecnologia. Però cap no pot garantir el futur si l'home no adopta la crida de la reconciliació, de l'amor i de la justícia; la crida de l'acceptació de l'altre, del diferent, fins i tot també de l'enemic».

El Papa demana al gran muftí que pregui per ell

És el segon Pontífex que visita la Mesquita Blava

ACI
Istanbul

El Papa va visitar el dissabte 28 de novembre la mesquita del Sultà Ahmed, més coneguda com la Mesquita Blava pel color de les rajoles que en revesteixen els murs. Francesc hi va entrar descalç, amb la resta de la comitiva, igual com ho va fer Benet XVI el 2006.

El Papa va estar acompanyat pel gran muftí, Mehmet Gormez, i altres representants musulmans. «Hem d'adorar Déu. Adoració que és gratuïta», va recordar Francesc al gran muftí, després d'un breu moment de meditació a la mesquita, on també li va demanar: «Pregui per mi.»

Durant la visita, el Pontífex sostenia la creu que porta al pit i durant la meditació el líder musulmà el va acompanyar amb unes pregàries. Segons el portaveu vaticà, Federico Lombardi, «després han estat davant del *Nihab* i ha parlat de Zacaries, del naixement de Joan, d'Isabel i de Maria». Després, va recordar el P. Lombardi, tots dos líders van tenir «un moment de silenci, una adoració silenciosa. Perquè el Papa en dues ocasions li va dir al gran muftí: "Hem d'adorar Déu." Després, quan estava sota la cúpula, el Papa va insistir: "No només hem de lloar-lo i glorificar-lo, sinó que hem d'adorar-lo."»

Per això, el P. Lombardi ha assenyalat que «és lògic qualificar aquest moment de silenci com d'una adoració silenciosa. Un bell moment de diàleg interreligiós, i el mateix va passar el 2006 amb el papa Benet, ha estat el mateix».

Després, el gran muftí va esmentar uns quants versos de l'Alcorà que parlen de Déu com el Déu de l'amor i de la justícia, i va subratllar: «En això estem d'acord.» I el Papa va respondre: «Certament, en això estem d'acord.»

La visita a la mesquita va durar uns 30 minuts. El gran muftí li va explicar diferents detalls històrics i religiosos de l'edifici. Posteriorment, Francesc i la comitiva van creuar el gran pòrtic i van sortir cap al Museu de Santa Sofia, on li van comentar detalls de tipus històric i artístic.

El Papa amb el gran muftí a la Mesquita Blava.

El Museu de Santa Sofia és l'antiga basílica patriarcal ortodoxa que, després de la conquesta de Constantinoble pels musulmans, va ser convertida en mesquita i actualment en museu. L'edifici es va mantenir com a mesquita fins a l'any 1931, quan va ser tançada al públic pel govern turc, fins a la reobertura com a museu el 1935.

El Pontífex va rebre totes les explicacions a la seva arribada a Santa Sofia i va poder admirar els diferents mosaics que adornen la basílica, com la imatge de la Mare de Déu i el Nen Jesús, flanquejada per dues escriptures en àrab dedicades a Al·là i a Mahoma, que van servir de model per a altres mesquites otomanes.

La visita va durar uns 20 minuts i va coincidir amb la crida a la pregària de

«Ha estat un bell moment de diàleg interreligiós. El mateix va passar el 2006 amb el papa Benet»

l'imam a través dels altaveus situats als minarets de la Mesquita Blava.

Quan encara se sentia la crida a la pregària en àrab, el Papa va escriure al Llibre d'Or, en grec: «Santa Saviesa de Déu», i després en llatí: «Com en són, d'adorables, els teus santuaris, Se-

nyor.» Un altre lloc emblemàtic que va voler visitar el Papa va ser el mausoleu de Mustafà Kemal Atatürk, fundador i primer president de Turquia. Allà va presentar una corona de flors amb els colors de la bandera turca i va escriure un missatge al llibre d'honor: «Formulo els vots més sincers perquè Turquia, pont natural entre dos continents, sigui no només un encreuament de camins, sinó també un lloc de trobada, de diàleg i de convivència tranquil·la entre els homes i les dones de bona voluntat de cada cultura, ètnia i religió.»

El mausoleu d'Atatürk és un monument impressiu onant la construcció del qual es va iniciar el 9 d'octubre del 1944 i es va completar l'1 de setembre del 1953.

«Els nostres màrtirs criden: "Som u!"»

ACI / Ciutat del Vaticà

Durant la conferència de premsa de 46 minuts a la tornada de Turquia, el papa Francesc va reflexionar sobre l'ecumenisme, i va assenyalar l'existència d'un «ecumenisme de la sang» entre cristians de diferents denominacions al Pròxim Orient, en el qual «els nostres màrtirs criden: "Som u!"». El Papa va opinar que amb els ortodoxos «estem en camí; tenen sagraments i successió apostòlica». I va afegir: «Si hem d'esperar que els teòlegs es posin

d'acord... aquest dia no arribarà mai! Sóc escèptic: treballen bé, els teòlegs, però Atenàgores havia dit: "Posem els teòlegs en una illa perquè discuteixin i nosaltres continuem endavant."»

Segons el Bisbe de Roma, «la unitat és un camí que cal fer, i que cal fer junts; és l'ecumenisme espiritual, pregar junts, treballar junts. I després hi ha l'ecumenisme de la sang: quan es mata cristians, la sang es barreja».

Abordant el tema del primat de Pere a l'Església, el Papa va recordar una reunió recent amb el metropolita

Hilarion, president del Departament per a les Relacions externes del patriarcat de Moscou, i va destacar que «cal continuar amb la petició de Joan Pau II. "Ajudeu-me a trobar una fórmula de primat acceptable per a les Esglésies ortodoxes"».

Novament, el Bisbe de Roma va assenyalar que en el camí cap a la unitat, «només el camí de l'Esperit Sant és correcte. Ell és sorpresa, Ell és creatiu. El problema és que l'Església no té llum pròpia, ha de veure Jesucrist. Les divisions existeixen perquè l'Esglé-

sia s'ha vist massa ella mateixa». Per trobar una fórmula acceptable, deia Francesc, «hem d'anar al primer mil·lenni. No dic que l'Església s'hagi equivocat en el segon mil·lenni, no!, va fer el seu camí històric. Per ara el camí és continuar endavant amb la petició de Joan Pau II». També va destacar que les preocupacions dels «conservadors» que sospiten de l'obertura cap als ortodoxos no són només un problema de l'Església catòlica, sinó que «són també un problema dels ortodoxos, d'alguns monjos i d'alguns monestirs».

«És lícit aturar l'agressor injust, tot i que respectant sempre el dret internacional. No podem confiar la resolució del problema a la mera resposta militar»

Francesc encoratja l'«audàcia de la pau»

Condemna la violència que busca la justificació religiosa

AICA
Ankara

En el seu primer discurs en arribar a Turquia, el Papa va apostar per l'«audàcia de la pau» per posar fi a les guerres fratricides al Pròxim Orient. Va reclamar que és «fonamental que els ciutadans musulmans, jueus i cristians gaudeixin dels mateixos drets i respectin les mateixes obligacions», de manera que «la llibertat religiosa i la llibertat d'expressió impulsin el floriment de l'amistat». «Cal», va subratllar, «contraposar al fanatisme i al fonamentalisme, a les fòbies irracionals que impulsen la incomprensió i la discriminació, la solidaritat de tots els creients, que tingui com a pilars el respecte de la vida humana, de la llibertat religiosa, l'esforç per assegurar

tot el necessari per a una vida digna, i la cura del medi ambient».

El Papa va explicar que «no podem resignar-nos als continus conflictes, com si no fos possible canviar i millorar la situació». Treballar per la pau, va dir, «portar a utilitzar amb lleialtat, paciència i determinació tots els mitjans de negociació, i aconseguir els objectius concrets de la pau i el desenvolupament sostenible».

Segons el Pontífex, per solucionar aquests conflictes, un recurs és «el diàleg interreligiós i intercultural, per eliminar tota forma de fonamentalisme i de terrorisme, que humilia greument la dignitat de tots els homes i instrumentalitza la religió». Francesc va considerar que els pobles i estats del Pròxim Orient necessiten «invertir el rumb» i «tirar endavant un procés

de pau reeixit, mitjançant el rebuig de la guerra i la violència».

Sobre Síria i l'Iraq, va afirmar que «la violència terrorista no dona indicis d'apaivagar-se perquè es constata la violació de les lleis humanitàries més bàsiques contra els presos i grups ètnics i existeixen greus persecucions contra grups minoritaris», davant de la qual cosa «no podem romandre en la indiferència».

Francesc va reiterar que és «lícit aturar l'agressor injust, tot i que respectant sempre el dret internacional», i va assegurar que «no podem confiar la resolució del problema a la mera resposta militar». Per això va insistir que és necessari «un gran esforç comú» que «faci possible una pau duradora i posi l'accent en les veritables lluites dignes de l'home».

En paraules del Bisbe de Roma, «la violència que busca una justificació religiosa mereix la més enèrgica condemna, perquè el Totpoderós és Déu de la vida i de la pau. Tenim l'obligació de denunciar totes les violacions de la dignitat i dels drets humans», ja que «la vida humana, do del Déu Creador, té un caràcter sagrat».

El Papa va expressar que li sembla especialment preocupant que «sobretot a causa d'un grup extremista i fonamentalista, comunitats senceres hagin patit i continuïn patint violència inhumana a causa de la seva identitat ètnica i religiosa». Davant d'aquesta situació alarmant, va demanar «continuar el treball comú per trobar solucions adients», de manera especial a les diferents comunitats religioses.

El Papa consola refugiats del Pròxim Orient

Redacció / Istanbul

Abans de tornar a Roma, el Papa va tenir temps per trobar-se amb joves i infants refugiats de Turquia, Síria, l'Iraq, diversos països del Pròxim Orient i de l'Àfrica, assistits per la comunitat salesiana. Francesc els va dir que l'Església està propera al seu patiment i va denunciar les condicions degradants en què molts refugiats es

veuen obligats a viure. Per això, va fer una crida a donar resposta a aquest problema: «Demano una major convergència internacional per resoldre els conflictes que ensangonen la seva terra d'origen, per contrarestar les causes que obliguen les persones a abandonar la seva pàtria i promoure les condicions que els permetin quedar-se o tornar.»

I va animar tots els qui treballen de

forma generosa i lleial per la justícia i la pau a no desanimar-se: «M'adreço als líders polítics perquè tinguin en compte que la gran majoria de les seves poblacions aspiren a la pau, tot i que de vegades ja no tenen forces ni veu per demanar-la.»

La preocupació del Pontífex per la violència al Pròxim Orient i la situació dels refugiats és més que evident. En aquest sentit en el viatge de tornada,

Francesc va confessar a la premsa que viatjava amb ell a l'avió papal un desig: «Vull anar a l'Iraq. Sabeu què significa pensar en la salut, en l'alimentació, en un llit, una casa per a un milió de refugiats? Vull anar a l'Iraq. Vaig parlar-ne amb el patriarca Sako. Ara com ara no és possible. Si fos en aquest moment, es crearia un problema per a les autoritats, per a la seguretat.»

Pelegrinatges del 2014-2015

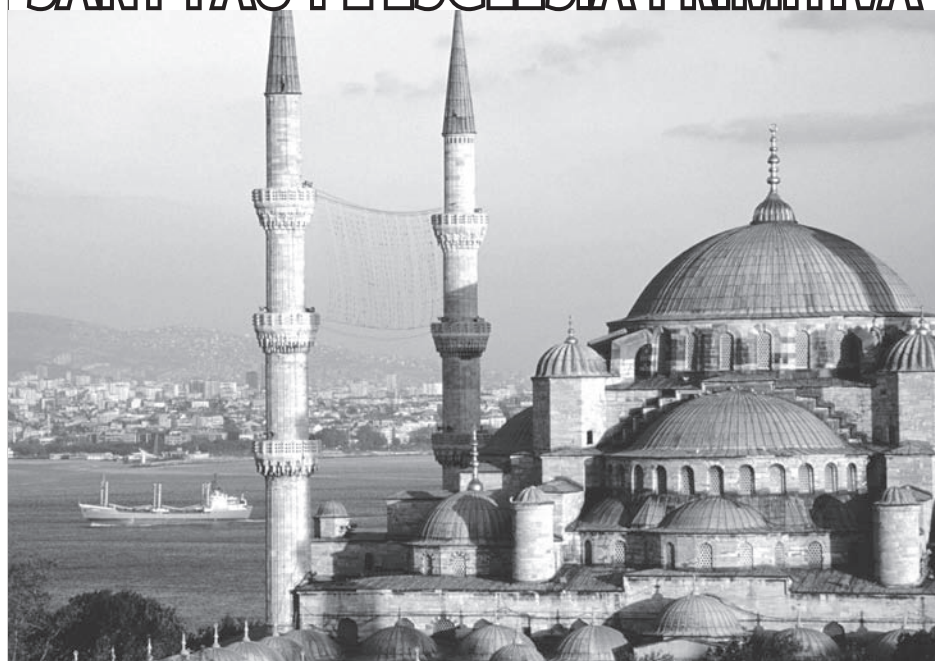
ETIÒPIA

Del 12 al 24 de gener 2015

**Cristianisme etiòp. Celebració de l'Epifania
Timkat - a la Jerusalem africana - Lalibela.**

SANT PAU I L'ESGLÉSIA PRIMITIVA

Del 9 al 16 de febrer de 2015

**Pelegrinatge a TURQUIA organitzat per la basílica
de Santa Maria del Mar en col·laboració amb
el Club +Amics de Catalunya Cristiana, sota la
direcció espiritual de mossèn SALVADOR PIÉ
NINOT, rector de la basílica**

FEBRER / **Índia:** El Rajasthan

MARÇ / **Roma i Assís:** Audiència papa Francesc

MARÇ / **Marroc** monumental

ABRIL / Setmana Santa / Pelegrinatge a
Santiago de Compostel·la i Fàtima

ABRIL / **Grècia:** Ruta de sant Pau

MAIG / **Uzbekistan:** La ruta de la seda

MAIG / **Roma:** Secrets del Vaticà

JUNY / Pelegrinatge a **Terra Santa**

JUNY / **Nord d'Itàlia:** Ruta de Joan XXIII

JULIOL / **Canadà:** Costa del Pacífic

JULIOL / **Castella:** Ruta de santa Teresa d'Àvila

AGOST / **Armènia i Geòrgia:** Cristianisme al Caucas

AGOST / **Etiòpia:** Ètnies, cristians i tribus del sud

AGOST / **Terra Santa i Petra**

SETEMBRE / **Indoxina:** Vietnam i temples d'Ankgor

OCTUBRE / **Turquia:** Ruta de sant Pau

OCTUBRE / **Japó:** Gran imperi d'Orient

NOVEMBRE / **Pèrsia:** Ruta bíblica

DESEMBRE / Llums de Nadal a **Nova York**

DESEMBRE / Pelegrinatge a **Terra Santa**

França

El Papa encoratja Europa

Francesc ofereix la col·laboració de l'Església en la renovació europea

Carme Munté

Enviada especial a Estrasburg

La petita ciutat francesa d'Estrasburg, capital de la regió de l'Alsàcia, va rebre dimarts 25 de novembre la visita llampec del papa Francesc. Només van ser quatre hores, però quatre hores que van donar molt de si. Ha estat l'avantsala de pròxims viatges que ha de fer el Papa arreu d'Europa. L'any vinent està previst que visiti França.

El papa Francesc és el primer Pontífex en la història de l'Església no europeu, però com va remarcar el president del Parlament Europeu, el socialdemòcrata alemany Martin Schulz en donar-li la benvinguda, «la seva història és europea», ja que és la història d'una família que va deixar Europa i va trobar una nova llar a Sud-amèrica. «És la història d'un Papa que va tornar de l'altre extrem del món per reformar la seva Església i guiar els seus creients.»

I d'acord amb els discursos pronunciats al Parlament Europeu i al Consell d'Europa, el papa Francesc no únicament vol reformar l'Església catòlica, sinó que també vol contribuir a la renovació d'Europa i de les seves institucions. En aquest sentit, va transmetre un missatge d'esperança i d'encoratjament al conjunt dels ciutadans europeus, tenint en compte que el Parlament Europeu representa més de 500 milions de ciutadans de 28 estats membres i el Consell d'Europa, 820 milions de ciutadans de 47 països.

I què va transmetre el papa Francesc als ciutadans d'aquesta «Europa una mica cansada i pessimista, que se sent assetjada per les novetats d'altres continents»? A aquesta Europa marcada fortament per l'egoisme, l'individualisme, la cultura del descart, del consumisme exasperat i de la indiferència? I on «la pau encara està massa sovint ferida»?

Doncs el Papa, en el seu discurs en sessió solemne a l'hemicicle del Parlament Europeu, va demanar a Europa que «abraci amb valentia el passat, miri amb confiança el futur per viure plenament i amb esperança el present». I seguidament al Consell d'Europa va repetir el mateix però amb diferents termes: «Per caminar cap al futur fa falta el passat, es necessiten arrels profundes, i també es requereix el valor de no amagar-se davant del present i dels seus desafiaments.» Per tant, va insistir, «cal memòria, valor i una sana i humana utopia».

És més, l'Església catòlica, qualificada pel beat Pau VI com a «experta en humanitat», té molt a aportar en aquesta renovació d'Europa. El papa Francesc va animar a instaurar una «nova àgora, en la qual tota instància civil i religiosa pugui confrontar-se

Unió Europea 2014 - Parlament Europeu

La intervenció del Papa va ser seguida atentament per Martin Schulz.

lliurement amb les altres, si bé en la separació d'àmbits i en la diversitat de posicions, animada exclusivament pel desig de veritat i d'edificar el bé comú».

Primera parada: Parlament Europeu

En aterrar a Estrasburg, el Papa es va dirigir a la seu del Parlament Europeu, on va ser rebut pel president Martin Schulz. El Papa responia així a la invitació que li havia fet el polític alemany fa un any en una audiència al Vaticà.

El Pontífex va fer una crida a construir junts una Europa que posi al centre «la sacralitat de la persona humana» i no l'economia; que tingui en compte «la dignitat transcendent

«Us exhorto a treballar perquè Europa redescobreixi la seva ànima bona»

de la persona»; que cuidi i protegeixi la fragilitat de les persones i dels pobles, i que sigui conscient de les seves arrels cristianes. Va exhortar els parlamentaris a treballar perquè Europa redescobreixi «la seva ànima bona».

Va recordar que parlar de la dignitat de la persona humana és també fer-ho de la seva dimensió relacional. Una de les malalties més extenses avui a Europa, va dir, és la soledat. En aquest sentit, va alertar novament de la cultura del descart que deixa fora de la societat els malalts terminals, els ancians abandonats o els infants assassinats abans de néixer.

El Papa va afegir que donar esperança a Europa no significa només reconèixer la centralitat de la persona, sinó també afavorir les seves qualitats. Així, va posar en relleu la defensa de la família, de l'educació i del treball digne per a tothom. Va recuperar també la idea de ser custodis de la creació, però va matisar que respectar el medi ambient no significa només no fer-lo malbé, sinó també utilitzar-lo per al bé. «Penso sobretot en el sector agrícola, cridat a donar sosteniment i aliment a l'home», va dir, alhora que va titllar d'intolerable «que milions de persones al món morin de fam, mentre tones de restes d'aliments es llencen cada dia de les nostres taules».

El Papa també va insistir que Europa ha de ser conscient de les arrels

La dignitat de la persona

Josep-Maria Terricabras

Eurodiputat d'Esquerra Republicana de Catalunya

Del discurs del papa Francesc, en destaco un missatge molt social de defensa estricta de la dignitat de la persona. Ha accentuat que no és només l'individu el que s'ha de protegir, per no caure en l'absolut individualisme, sinó que cal adonar-se que la persona està immer-

sa en un conjunt de relacions socials. Per altra part, ha dit que Europa és una família de pobles, i que una plena consciència de la pròpia identitat és indispensable per a la relació amb els altres pobles veïns.

cristianes per dialogar de manera propositiva amb els estats que han sol·licitat entrar a formar part de la Unió en el futur. I va tenir un record per tots els cristians que pateixen mort i persecució a causa del fonamentalisme religiós. «Comunitats i persones», va recordar el Papa, «que són objecte de violències cruels: expulsades de casa seva; venudes com a esclaves; assassinades, decapitades, crucificades i cremades vives, sota el silenci vergonyós i còmplice de tants».

Han passat 26 anys des que per primera vegada un Pontífex intervenia al Parlament Europeu. Ho va fer Joan Pau II l'any 1988, quan Europa encara estava dividida pel Mur de Berlín. Tants anys després, Europa continua aixecant murs, en aquest cas per protegir-se dels somnis i les il·lusions de milers de persones que arriben a les seves costes fugint de la fam i la manca d'oportunitats.

També per a ells el papa Francesc va tenir unes paraules: «No podem tolerar que el mar Mediterrani esdevingui un gran cementiri. Dins les barques que arriben quotidianament a les costes europees hi ha homes i dones que necessiten acollida i ajuda. L'absència d'un suport recíproc dins de la Unió Europea corre el risc d'incentivar solucions particularistes del problema, que no tenen en compte la dignitat humana dels immigrants, tot afavorint el treball esclau i contínues tensions socials.»

Segona parada: Consell d'Europa

La visita del papa Francesc va tenir un to marcadament polític. Ja al Consell d'Europa, va reprendre l'esperit interpellador i d'encoratjament que havia marcat la seva intervenció a l'Eurocambra: «On és el teu vigor, Europa? On és aquesta tensió ideal que ha animat i fet gran la teva història? On és el teu esperit emprenedor i curiós? I la teva set de veritat, que fins ara has comunicat al món amb passió?» «Europa ha de reflexionar —va prosseguir— sobre si el seu immens patrimoni humà, artístic, tècnic, social, polític, econòmic i religiós és un simple retall del passat per a museu, o si encara és capaç d'inspirar la cultura i d'obrir els seus tresors a tota la humanitat.»

I novament va apel·lar als pares fundadors de la Unió Europea per acabar insistint en «l'aportació que el cristianisme pot oferir avui al desenvolupament cultural i social europeu en l'àmbit d'una correcta relació entre religió i societat». «La meva esperança», va concloure, «és que Europa, redescobrint el seu patrimoni històric i la profunditat de les seves arrels, assumint la seva accentuada multipolaritat i el fenomen de la transversalitat dialogant, retrobi aquesta joventut d'esperit que l'ha fet fecunda i gran.»

Encíclica social per a Europa

Quan faltaven deu minuts per a les dues de la tarda, el papa Francesc es va dirigir a l'aeroport internacional d'Estrasburg per emprendre el vol cap a Roma. Amb les seves paraules

Unió Europea 2014 – Parlament Europeu

Arribada del Pontífex a la seu del Parlament Europeu d'Estrasburg.

pronunciades en italià i continuament interrompudes per aplaudiments, el papa Francesc no va deixar indiferent ningú en el que ha estat qualificat per l'arquebisbe de Munic, el cardenal Reinhard Marx, «com una petita encíclica social per a Europa».

Ni tan sols les activistes del grup feminista Femen, que van fer un acte de protesta a la catedral d'Estrasburg, no van poder fer ombra a un Papa que va llençar un missatge clar al conjunt d'Europa. Des de la catedral de Notre-Dame d'Estrasburg, que celebra el mil·lenari de la seva fundació, els fidels van seguir la visita i

«La meva esperança és que Europa retrobi aquesta joventut d'esperit que l'ha fet fecunda i gran»

el missatge del papa Francesc a través d'una pantalla gegant instal·lada per a l'ocasió i el van acompanyar amb la pregària.

«Les qüestions que Sa Santedat planteja són d'interès per a tothom i mereixen que tothom les escolti. Són paraules universals que aporten consell i assenyalen vers una direcció en temps de confusió.» Aquestes paraules de reconeixement de Martin Schulz, malgrat que no són compartides per totes les forces polítiques, donen confiança a l'hora d'edificar aquesta nova àgora proposada pel papa Francesc.

El papa Francesc i Europa

Francesc Gambús
Eurodiputat d'Unió Democràtica de Catalunya

El Sant Pare Francesc ha fet potser el discurs europeista més important dels darrers vint anys a Estrasburg.

Ha tingut la virtut de parlar-nos de qüestions universals i transcendents a partir del fons ideològic de la UE, recordant els grans ideals dels pares fundadors, els demòcrata-cristians Schuman, Monet, De Gasperi, Adenauer. I ha exhortat a treballar per aconseguir una Europa diferent, forta, digna i transcendent. Dignitat i transcendència que també ha de tenir la persona, que ha de ser el centre de tota acció política, des del mercat de treball fins a les polítiques migratòries.

Defensa una Europa amb ànima, amb presència de Déu i amb ideals, que sacralitzi la centralitat de la persona i que faci girar les seves polítiques al seu voltant. Aquesta centralitat només es pot desenvolupar en plenitud al si d'una família solidària, si pot ser fèrtil i indissoluble.

Planteja una Europa on cada persona és irrepetible i subjecte de tots els drets, que viu en comunitat i assumeix deures que fan possible els drets. Cal,

doncs, treballar en l'educació i la universitat perquè ofereixin coneixements tècnics i, sobretot, transmetin valors.

És una Europa conformada per diverses comunitats sobre el lema d'unitat en la diversitat. Francesc ha deixat clar que aquesta unitat no té res a veure amb la uniformitat, contrària a la diversitat i a la democràcia. Els pobles no poden estar sotmesos ni a altres pobles ni als mercats.

Aquesta Europa ha de configurar la seva identitat i canviar la imatge d'envellida, lenta i introvertida per una de renovada, àgil i extravertida a partir dels seus valors més preuats. Una identitat forta és l'única manera d'afrontar amb seguretat i generositat el drama de la migració. No podem acceptar que la Mediterrània esdevingui un gran cementiri de la misèria humana ni tampoc podem assumir que es faci malbé la Terra.

Ha estat un discurs intens que ens ha de fer reflexionar. Francesc deu ser l'única persona del món capaç de fer un discurs compromès i d'obtenir l'ovació i l'aplaudiment general, des de les bancades de Pablo Iglesias fins a les de la dreta euroescèptica. En acabar, ha aconseguit el que probablement ningú més no obtindrà: l'acord unànim en forma de llargs aplaudiments.

«Quan llegim la Bíblia en comunitat, és l'Esperit de Déu qui ens parla»

Jan J. Stefanów, s.v.d., secretari general de la Federació Bíblica Catòlica

Rosa María Jané Chueca

El 25 de novembre va ser a Barcelona Jan J. Stefanów, secretari general de la Federació Bíblica Catòlica, per presentar el número 83 de la revista *Reseña Bíblica* sobre *Bíblia y Pastoral*, on publica un article. Aquesta presentació va tenir lloc en el marc de la VII Setmana Bíblica *Déu és Amor*, organitzada per l'Escola d'Animació Bíblica de Barcelona.

A partir del Concili Vaticà II es recupera la «consciència bíblica», en quin estat de vitalitat es troba?

En les Esglésies joves que han nascut després del Vaticà II, la consciència és molt forta. A Amèrica Llatina, per exemple, s'està elaborant un directori d'animació bíblica de pastoral per a tot el continent. Serà el primer document en tot el món que estableixi orientacions, com fer-ho, les bases... ells són els que més han avançat en aquest aspecte. Gairebé cada diòcesi té el seu departament de Bíblia, les seves Setmanes Bíbliques Nacionals, fins i tot el Mes de la Bíblia... ara estan rebatejant els departaments bíblics i no parlen ja de «Pastoral bíblica», sinó de l'«Animació bíblica de la pastoral», que és un canvi de paradigma. No es tracta d'una pastoral entre d'altres, sinó que la Bíblia sigui el fonament i la base de tota l'activitat pastoral de l'Església.

Amèrica Llatina té l'avantatge que va haver-hi un programa conjunt amb el Consell Mundial d'Esglésies per a la formació bíblica, als anys vuitanta. Va néixer el Curs Intensiu de Bíblia, que era de sis mesos, itinerant. Tot i ser un programa protestant, va afavorir moltíssim el món catòlic perquè la majoria d'alumnes eren catòlics, el 80%! A partir d'aquí van néixer molts grups bíblics i en molts països es van començar a organitzar cursos bíblics intensius locals, d'un mes de durada.

També Àsia, amb les Filipines i Indonèsia, té una gran força bíblica. Àfrica, depenent de la zona, es concentra en les traduccions bíbliques, en el fet que el text arribi a la gent. Però hi ha formació bíblica per a laics, cursos intensius...

I Europa?

És on estem pitjor... El laïcisme i la tradició sacramental no hi han ajudat gaire. Deia el cardenal Martini que Déu es fa present de la mateixa manera en l'Eucaristia que en la Paraula; que hem desenvolupat l'espiritualitat eucarística, però no la bíblica i el contacte amb Déu a través de la seva Paraula. Europa també té algunes excepcions, però en general no estem gaire bé. Aquí pequem d'intel·lectualisme. És com si visquéssim una època postcristiana. Si no hi ha el foc intern de què parlen els dos deixebles d'Emmaús, la Bíblia esdevé només un conjunt de llibres que no ens diuen res.

Tot i així, vostè parla d'una nova Pentecosta...

Amb el Concili Vaticà II hem passat d'una prohibició de la lectura de la

«Si no hi ha el foc intern de què parlen els dos deixebles d'Emmaús, la Bíblia esdevé només un conjunt de llibres que no ens diuen res»

Bíblia al fet que cada catòlic llegeixi la Sagrada Escripura. És un canvi gairebé copernicà en aquest sentit. Els darrers Papes, començant pel meu paísà Joan Pau II, més Benet XVI amb el Sínode de la Paraula, i ara Francesc, que parla expressament d'animació bíblica de la pastoral, han subratllat moltíssim la centralitat de la Paraula de Déu. Benet XVI, en l'exhortació apostòlica postsinodal *Verbum Domini*, diu que Déu entra en diàleg amb l'ésser humà i que aquest diàleg es du a terme a través de la Paraula. Això cal subratllar-ho, no és a través de la «Bíblia», sinó a través de la «Paraula», és a dir, la Bíblia rellegida en el context de la vida que es fa Paraula viva, present i actual.

El Sínode de la Paraula l'any 2008, va marcar un punt d'inflexió?

Sí. Ja l'any 1990, a l'Assemblea Plenària de la Federació Bíblica Catòlica a Bogotà, va aparèixer per primera vegada la idea de convocar un Sínode dedicat a la Paraula. En cada assemblea es repetia aquesta crida al Vaticà. I, finalment, Benet XVI el va convocar l'any 2008. Aquest és un dels fruits

més forts i concrets del treball de la Federació Bíblica Catòlica. En l'exhortació *Verbum Domini* es presenta una metodologia molt bona: Paraula de Déu, Paraula dins de l'Església i Paraula per al món: Déu ens parla, Església que ho viu i que es pronuncia. Subratlla molt aquest diàleg personal amb Déu per escoltar la seva Paraula, perquè aquesta Paraula sigui viscuda en la comunitat i despertí una consciència i el concepte de la missió sobre el qual tant insisteix el papa Francesc. Aquest és el punt fort del Sínode.

Hi ha encara recels perquè els fidels interpretin la Bíblia?

En alguns capellans hi ha por de com poden interpretar els fidels la Bíblia, però això és manca de fe en l'Esperit Sant, perquè l'Esperit Sant és en tots els batejats, no només en els preveres! Déu parla a cada cristià... Els catòlics subratllem molt l'aspecte de comunitat. Quan llegim la Bíblia en comunitat, podem estar segurs que és l'Esperit de Déu qui parla. Encara que a vegades, més que por, hi ha recel perquè molts laics estan més ben preparats o tenen una vivència més profunda de

la Paraula que molts sacerdots. Es va fer un estudi a França, Itàlia i Espanya, als anys noranta, sobre la lectura de la Paraula entre els catòlics practicants, i només el 6% obria la Bíblia fora de la celebració eucarística. El 94% dels fidels només tenen contacte amb la Paraula de Déu el diumenge a missa. D'aquí la importància que el text es llegeixi clarament, que sigui comprensible i amb una homilia que subratlli el que és important, actualitzi el text i deixi un missatge per a aquesta persona durant tota la setmana. Un aspecte important és despertar la consciència de la vivència de la Paraula entre els sacerdots.

Quina és la principal dificultat per llegir la Paraula?

Crec que en el fons és un problema de fe i de relació amb Déu. Si hi ha una relació amb Déu, un desig de tenir aquesta relació, aquest contacte... dedicaré esforç a llegir i escoltar la Paraula, això ho subratlla molt el papa Francesc, la relació personal amb Crist, amb Déu, que em parla. Si no conec Déu, tampoc no dedicaré temps a la lectura bíblica.

Sempre s'ha dit que en qüestions bíbliques ens trobem endarrerits en relació amb els protestants, és veritat?

En la familiaritat i la lectura de la Bíblia, els protestants ens van per davant, però en relació amb el compromís de vida crec que no hi ha diferències. Fa 30 o 40 anys hi havia molta distància entre l'exegesi catòlica i la protestant, avui dia treballem i col·laborem els biblistes plegats i no hi ha diferències de nivell, encara que cadascú, és clar, amb els seus accents. Tanmateix, crec que entre els catòlics hi ha més fam per conèixer la Paraula.

Quina és la millor manera d'apropar-se a la Bíblia?

Obrir-la... i llegir-la. De nosaltres depèn obrir la Bíblia i permetre que ens parli. Com en tot diàleg, hi ha temps d'escolta i temps de parlar. Jo puc parlar a la Bíblia, però he de deixar que em parli. Un error que cometem molt és llegir la Bíblia «de memòria». Comencem a llegir el text i diem: «Ah, ja sé de què va!...» i hem matat el text. Coneixes el text, però el context de la teva vida no és el mateix sempre i no és el mateix llegir un text quan estàs alegre que fer-ho quan no ho estàs. El mateix text cada vegada et diu coses noves perquè la teva vida ha canviat.

Cada cristià hauria de conrear l'animació bíblica de la pròpia vida?

Sí, però no individualment. La Bíblia va ser escrita en comunitat per ser llegida en comunitat i per animar la vida de la comunitat. No perdem aquest element comunitari. La lectura personal té sentit sempre que porti a una vivència comunitària. Cada vegada ens estem individualitzant més i estem perdent el sentit de comunitat, que és essencial.

Directe a tu

Kilian Sebrà
CATALUNYA VESPRE
Directe a l'actualitat

Xavier Rosiñol
LA TRIBU DE CATALUNYA RÀDIO
Directe al que t'importa

Xavier Graset
L'ORACLE
Directe al debat

Mònica Terribas
EL MATÍ DE CATALUNYA RÀDIO
Directe al futur

David Clupés
TOT GIRA
Directe a l'emoció

Sergi Vives
ELS OPTIMISTES
Directe a la diversió

Xavier Solà
LA NIT DELS IGNORANTS 2.0
Directe al fons del ser i del saber

Silvia Còppulo
EL SUPLEMENT
Directe a la vida

Pere Escobar
EL CLUB DE LA MITJANIT
Directe i sense embuts

Maria de la Pau Janer
LES MIL I UNA NITS
Directe a les passions

Joan Barril
EL CAFÈ DE LA REPÚBLICA
Directe a la reflexió

NOVA TEMPORADA

CATALUNYA VIU UN MOMENT EXCEPCIONAL I VOLEM COMPARTIR-LO AMB TU DE BEN A PROP. VOLEM FER-TE ARRIBAR TOT EL QUE T'AFECTA, TOT EL QUE T'IMPORTA. AMB LA FORÇA DEL DIRECTE I DE LA GENT D'AQUEST PAÍS. AMB UN GRAN EQUIP, PER ARRIBAR DIRECTE A TU.

#directeatu

CATALUNYA

RÀDIO

La ràdio nacional de Catalunya

f t YouTube **catradio.cat**

Punt de vista

Ferran Blasi
Capellà i escriptor

Pares i fills o fills i pares

L'experiència ensenya que tota persona pren les seves decisions, i actua, en un entorn, en una situació, motivat, mogut, menat, condicionat, per un conjunt de circumstàncies. És allò que va dir bé el filòsof: «Jo sóc jo i la meua circumstància.»

Sortosament hom no viu sol sinó que, d'una manera o d'una altra, un comparteix la seva existència amb altres persones que gaudeixen d'un ambient de confiança, per la tranquil·litat i el benefici de tots. I la proximitat amb elles comporta la necessitat de viure una fidelitat recíproca. I això passa especialment amb els membres de la pròpia família, la constituïda amb totes les formalitats, i la que s'hi assembla, i la que potser ha començat d'una altra manera, potser per una convivència de fet; i els ancestrals costums d'alguna ètnia on no comptin gaire els papers.

Per alguna cosa els ordenaments penals no obliguen a prestar jurament en un judici que afecta les persones que es troben en un grau pròxim de parentiu, si això els pogués perjudicar, i no es concep el fet que no es defensin entre ells.

Per això, mai no escau, des de fora, criticar de

manera terminant la conducta o les paraules d'una persona —o els silencis—, que tenen relació amb els seus parents, quan hi ha fets conflictius que cal esbrinar, ja que a les raons aparents que es refereixen a la seva conducta i les explicacions que doni sobre un assumpte que els afecta tots, s'hi han d'afegir els deures de lleialtat amb aquelles persones pròximes. I això tant si es tracta d'una alta majestat d'un reialme d'una península de l'Àsia, amb comunicació amb els paradisos fiscals que vulgui, com si es tracta d'una tribu de zíngars, com si és en el nostre món occidental, en una família legítimament o legalment constituïda, i vull afegir que fins i tot si va camí de desintegrar-se. El pare i la mare han de defensar els fills —i els qui comparteixen la vida d'aquests—, i els

nets. O si més no, no han de dir res que els pugui perjudicar. I el mateix cal esperar dels germans. I ja sigui parlant, ja sigui amb el silenci, en una natural obligació de defensa dels seus, ja procuraran per altra banda no perjudicar injustament ningú que no tingui cap culpa en tot això, fent recaure sobre ells sospites infundades.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova
Degà del Capítol Catedral de Barcelona
secretaria@catedralbcn.org

El taüt

En una reunió d'un grup de formació cristiana, un dels presents va llegir una «historieta» de la qual recordo les idees principals.

Els treballadors entren, al matí, a la fàbrica. A la recepció hi ha aquest rètol: «Ahor va morir la persona que impedia el teu creixement en aquesta empresa. La seva capella ardent és a la sala d'esports. Pots anar-hi.» Els companys posaven cara de tristesa, però també els va moure la curiositat. Es formà una corrua per anar a la sala de vetlla. Hi van haver d'intervenir els del servei de seguretat.

Pensaven, també, qui seria aquell que els impedia progressar. I molts sentien un alleujament espiritual. A fi de comptes, aquell mort era un enemic. Els empleats miraven el difunt i s'empassaven la saliva.

Callaven, com quan hom queda profundament comogut. Per què? Al taüt hi havia només un mirall. Cadascú es veia a si mateix.

La lliçó era aquesta: «Hi ha solament una persona que pot limitar el teu creixement i el teu benestar: TU MATEIX... Ets l'única persona que pot perjudicar la teua vida i l'única que es pot ajudar a si mateixa.» Encara l'escrit prosseguia: «La teua vida no canvia quan canvia el teu "cap", quan la teua empresa canvia, quan canvien el teus amics, quan canvien els teus veïns, quan els polítics canvien, quan canvien el sistema i les estructures... La teua vida canvia... quan tu canvies. Ets l'única persona responsable de la teua vida!»

La «historieta» havia atret l'atenció dels presents. Però, en voler-la comentar, l'amic que la llegia encara va dir que faltaven dues frases: «Els tristos es pensen que el vent gemega, els alegres, en canvi, que canta.» «El món és com un mirall que torna a cada persona els reflexos dels seus propis pensaments. La manera com tu encares la vida és el que dona la diferència.» Tot també amb la llum de l'Evangeli.

A propòsit de...

P-J Ynaraja
Capellà del Montanyà
ynaraja@ynaraja.e.telefonica.net

Camins que duen a Betlem...(2)

Malgrat que res extern no els distingeix dels altres, nosaltres que no vivim ni en el seu temps ni al seu país, hem d'aturar-nos un moment, fixar-nos en els caminants, i imaginar quina era la seva aparença.

En primer lloc, el vestit. El teixit podia ser de lli o de llana. El cotó, que coneixien des que els seus avantpassats van ser a Egipte, no era d'ús comú a Israel. La seda tampoc, perquè era un article d'importació de terres llunyanes de l'est, i el seu valor elevat la restringia als magnats, sacerdots o polítics. La gent senzilla feia servir la fibra obtinguda de la tija d'una planta que, abans de poder-la utilitzar, calia remullar i pentinar. La tasca següent era la filada. A la mansió familiar hi acostumava a haver petits telers verticals accionats per mans maternes. Prèviament, la dona torçava els fils, i en tensava i n'afirmava la resistència. Feia aquesta tasca manual amb dues eines petites: el fus i la filosa. Quan tenia el fil, passava al bastidor del tram superior del qual penjava l'ordit, que es mantenia tens mitjançant unes peses de ceràmica o pedres senzilles. La llançadora passava entre la fibra d'una banda a l'altra. Si la fibra era lli, evidentment, no resultava un teixit gaire flexible, ni tampoc gens vaporós. Penseu que quan tocava la pell es notava. Les túniques de tots dos i els bolquers per al Nen que esperaven devien haver sortit d'aquests telers familiars.

L'altra fibra era la llana, generalment d'ovella. Si era més aspra que l'anterior, penseu com devia ser la de cabra adulta o la de camell importada de Cilícia.

Unes normes antigues prohibien la barreja d'aquestes dues fibres en una mateixa peça.

A causa del seu origen beduí, la gent d'Israel d'aleshores feien servir més que nosaltres la pell per abrigar o per fer estris de transport.

Tot i que no hi ha cap text que ho digui explícitament, segurament anaven acompanyats d'un ruc perquè els ajudava i els feia companyia a casa.

Per als viatges llargs portaven aliments de reserva: pa d'ordi, olives, blat tendre torrat, panses i dàtils, etc.

El calçat devia ser com les nostres sandàlies. El mantell masculí podia cobrir de l'espatlla fins a mitja cama i també convertir-se en embolcall de transport. A la nit també servia de manta.

El vestit femení era semblant, però sovint es tenyia i guarnia amb brodats. El mantell penjava per l'esquena i, en moments determinats, podia cobrir el cap i la cara.

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana
llserrall@gmail.com

Ego, diners, cavall de Troia?

Per què una persona o una institució inverteix gran quantitat de diners per comprar un club de futbol, ostentar-ne la presidència o anunciar-se a les samarretes? Per què Qatar ha aconseguit organitzar el Campionat Mundial de Futbol per al 2022 o, tres anys abans, el Campionat Mundial d'Atletisme, d'acord amb la IAAF, després de rebre una quantitat substancial de diners? Per què Qatar s'estampa a les samarretes blaugranes del club que té el millor jugador de la història en el seu equip actual? Per què el qatari Nasser Al-Khelaifi ostenta la presidència del París Saint-Germain Football Club en mans de Qatar Investment Authority, l'únic accionista? Per què el Bernabéu modificarà el nom del seu camp per introduir-hi la publicitat d'un inversor islàmic? Per què el multimilionari nord-americà Glazer va adquirir per una quantitat desorbitada el Manchester United? Per què el rus Román Abramóvich va comprar el Chelsea Football Club? Preguntes similars s'acumulen davant del fet de voler comprendre què passa.

Es poden trobar tres respostes, que serveixen per iniciar un debat. Primera, l'ego dels seus protagonistes. L'esport és potser el màxim aparador internacional que existeix. Convertir-se'n en propietari o president és un somni per a moltes persones, encara que està a l'abast de ben pocs, que no serveixen l'esport, sinó que l'utilitzen per als seus desitjos megalòmans o per alimentar la seva vanitat. Els seus noms tenen més rellevància que molts presidents de govern. Segona, els diners. L'esport catapultava presidents de club a la fama i els permet fer grans negocis. La llotja del Bernabéu és famosa per haver-se convertit en la millor oficina de contractació estatal. La fama proporciona contactes importants per acabar firmant contractes fabulosos. Qui es resisteix a agafar el telèfon quan qui truca és el president d'un club rellevant? En molts casos, aquests dos motius són suficients per explicar els fets. La tercera resposta resulta més complexa, però no menys inquietant. Al contrari, si se'n demostra la veracitat, faria posar els pèls de punta. Per

Per què alguns països islàmics s'aboquen, sense mirar en despeses, en l'àmbit de l'esport europeu o, fins i tot, mundial?

què alguns països islàmics s'aboquen, sense mirar en despeses, en l'àmbit de l'esport europeu o, fins i tot, mundial? Pot ser el primer cas per inocular-se en l'entramat de la Unió Europea? Les seves inversions ingents (compra de clubs, publicitat a les samarretes, nom dels estadis, organització d'esdeveniments esportius de màxima projecció mundial...), què busquen? Anunciar-se? Per a què? Necessiten diners? Tenen pous petrolífers que brollen sense parar. No els cal. Però sí que hi ha dues conseqüències. Primera, introdueixen els seus noms en la retina i a poc a poc capten la simpatia dels consumidors europeus. Segona, saben que Europa no és insubornable. Té un preu de venda i ells reconeixen que el poden pagar. I si tot això fos un muntatge, un nou cavall de Troia, del qual en el moment oportú surtin elements que destrueixin la mateixa cultura que l'acull?

Zoom

Eduard Brufau

Agustí Codinach

El Gran Recapte d'Aliments ha estat de nou una mostra de solidaritat de la societat catalana amb els més necessitats. Els dies 28 i 29 de novembre es van recollir més de 4 milions de quilos d'aliments en els 2.000 punts de recollida gràcies a la generositat de molts ciutadans i a la tasca ingent de més de 20.000 voluntaris.

Finestra a la vida

Victòria Molins, s.t.j.
viqui70@yahoo.es

Infants en dos llocs...

El carrer és per a mi una font diària de coneixements, uns d'admiració, altres de compassió, alguns de tendresa o de reconeixement, però tots de lliçons de vida que vaig acumulant a la motxilla d'experiències per compartir.

Tocades ja les 9 del vespre i, a aquestes alçades de la tardor, tot és ben fosc des de fa unes hores. El carreró per on passo molt sovint per tornar a casa és un dels més moguts del meu barri. Està ple de baixos i passadissos interiors amb una vida oberta a tothom qui passa per davant. La fortor dels porros es barreja amb altres olors no gaire agradables... Sovint,

Els nens del meu barri gaudeixen de molta llibertat, però també visc les conseqüències que se'n deriven

per no dir cada dia, hi ha un munt de joves que podríem classificar dins del col·lectiu dels *ni-ni*, que hi passen hores. Invariablement estan envoltats de gossos amb els quals juguen tirant-los pilotes perquè les recullin. Això és normal, però el que no ho és tant, i a mi sempre em sobta i encara no m'hi he acostumat, és que hi solen haver

uns quants nadons als seus cotxets, que, suposadament, són fills d'algunes d'aquelles parelles joves o adolescents. M'admira veure'ls a aquelles hores de la nit al carrer, enmig de la disbauxa juvenívola, perquè un nen a aquesta edat hauria d'estar al llit fa estona.

Però va ser una anècdota senzilla que vaig viure aquella nit la que em va fer pensar molt en la infantesa i les desigualtats socials. Segurament els nens del meu barri, de moment, gaudiran de la seva llibertat, de la manca de normativa que tenen els nens d'altres zones de la ciutat, però les conseqüències que se'n deriven les comprovo cada dia en el meu tracte amb joves i adults provinents d'aquestes famílies desestructurades. Enmig d'aquell rebombori nocturn, em vaig adonar que un nen d'uns cinc anys, amb una bossa de pa a les mans, plorava amb cara de por, arraconat en un portal. M'hi vaig acostar i li vaig preguntar si havia perdut la mare. Se'm va arrapar, em va agafar de la mà i em va dir que tenia por dels gossos i que no podia passar. Va afegir que vivia allà, tot assenyalant-me un portal que l'obligava a passar per davant d'aquell grup de joves i dels seus gossos amb les seves corredisses darrere la pilota. El vaig agafar a coll i el vaig deixar a casa seva després d'abraçar-lo per aconseguir que es tranquil·lités. Quan li vaig preguntar què feia en aquelles hores pel carrer, em va dir que l'havien enviat a buscar el pa. Em vaig imaginar, a l'altra banda de la ciutat, els meus renebots que en aquelles hores devien estar banyats per la seva mare, sopats i calentons sense cap més preocupació que la de dormir al seu bressol mentre la mare els canta: «*Ning nong, ning nong, la mare t'abraça perquè et vingui el son. Ning nong, ning nong, la mare t'abraça perquè ja tens son.*»

**CERTIFICATS MÈDICS
CARNET DE CONDUIR
NÀUTICA I ARMES**

CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA

DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

Membre de la Societat Espanyola de Medicina Marítima

- COTXE, MOTO I CICLOMOTOR
- PSICOTÈCNICS
- LLICÈNCIA D'ARMES
- LABORALS I ESCOLARS
- NÀUTICA

INFORMEU-VOS-EN:

Tel. 932 188 826

Mòbil: 639 474 741

c/ Balmes, 281, entr. 2n

08006 Barcelona

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de *Catalunya Cristiana* tindran un descompte de 10 euros

Esqueles a Catalunya Cristiana

Tel. 934 092 810

Des del monestir

Déu de la vida: justícia i pau

La justícia no és una causa de pocs, és un repte de tots. Exigeix posar-nos mans a l'obra, i no deixar-la en mans de les institucions, que amb freqüència defensen la legalitat, que no sempre és justa, i que es parapeten en els anomenats Palaus de Justícia, que en realitat són massa palaus per a tan poca justícia.

Res ni ningú no podrà aturar la instauració de la justícia, perquè ella ja despunta en el cor dels nostres anhels i es convertirà, si li donem pas, en l'insomni que animi les nostres vides i que ens mantingui desperts a la realitat dels homes. El temps d'Advent és més que propici per estar desperts, per vigilar, però sobretot per disposar el cor per posar-lo allà on existeix un reclam d'amor, de comprensió i d'acollida.

Necessitem creients que entenguin que l'única

religió vàlida és la de l'amor que es fa servei i que tot sovint pren la forma de lluita per la justícia i la dignitat. No existeix ni és possible un Déu que es desentengui del drama ni de la vida dels seus fidels, sinó que és qui els envia juntament amb altres germans a fer possible el seu somni: el d'una humanitat sense fissures, en harmonia i, sobretot, una humanitat reconciliada.

La crisi ens ha posat al límit. La indignació creix i amb ella la pau es veu cada dia més amenaçada. La sensació d'impotència és aclaparadora, i el sentiment de frustració s'escampa com una taca d'oli. Els creients sabem que aquest no és el projecte de Déu, que el seu Esperit ens anima i ens dóna forces, i que és possible lluitar per la instauració del seu Regne. Però aquesta instauració requereix

el nostre compromís real, ferm i decidit, no pas engrunes per tranquil·litzar la consciència. El papa Francesc va ser molt clar en recordar-nos que la fe toca el cor, però que toca també la butxaca, volent indicar-nos que la crida de la fe en el Déu de Jesús implica, necessàriament, donar-nos i donar el que som i tenim, sense escatimar, a fons perdut.

L'Advent és una bona oportunitat per viure aquesta fe encarnada que ens regala el Déu encarnat; el Déu de la vida que es va fer carn de la nostra carn i que va plantar la tenda entre nosaltres.

Que el Nadal ens trobi més implicats, amb les mans al fang, el cor obert i l'esperit inquiet. Només així, des del compromís i la generositat, podrem desitjar-nos Bon Nadal i fer possible que Déu neixi i visqui en els nostres germans, especialment en els més petits i humiliats.

Lucía Caram

Religiosa dominica
de Manresa

www.fundacirosatori.org

La sal de la terra

Comunitats proactives entre els dos Sínodes

El marge de temps que ha de transcórrer entre el Sínode extraordinari que acaba de finalitzar i el Sínode ordinari del 2015 sobre «La vocació i la missió de la família en l'Església i en el món contemporani» és gairebé d'un any. En aquest període, les famílies, les comunitats, els moviments familiars, les parròquies, etc., tenim unes oportunitats privilegiades per viure un entorn ric i anticipatiu.

La primera, consistiria a conèixer de primera mà, dialogar i aprofundir la *Relatio synodi* o document final de la III Assemblea General Extraordinària. Tot i que per a alguns sectors el text ha quedat «curt», el conjunt d'aportacions generen una reflexió i un marc que no es pot menystenir. En concret, sense renunciar a la identitat del model presentat per Jesús, el document presenta la realitat del món de la parella i de la família en una rica perspectiva antropològica, amb una visió dinàmica, reconeixent la complexitat que

l'envolta i amb una vocació al creixement humà i espiritual. No es tracta únicament d'una crida a l'evangelització de les pròpies famílies cristianes sinó que suposa la possibilitat de desenvolupar escenaris de reconeixement i de creixement a partir de qualsevol situació. En definitiva, un important desafiament relacional, constructiu i educatiu per a tots.

La segona suposa analitzar la realitat més pròxima i preguntar-nos sobre les causes, els condicionaments i els efectes de tota aquesta realitat en els contextos de les pròpies comunitats locals o moviments. En analogia amb l'exercici del Sínode, «allargar l'escolta» —contemplant la realitat—, parar «la mirada en Jesús» —reconsiderar la frescor de l'anunci de l'evangeli de la família— i «confrontar» —per tal de discernir els camins pel quals renovar l'Església.

Finalment, una oportunitat per a la praxi comunitària, és a dir, la possibilitat d'abaixar barreres o fronteres en determinades situacions, afavorir un procés, reconeixement i respecte davant la diversitat i, alhora, promoure dinàmiques d'acolliment, d'animació i d'acompanyament per a totes aquelles parelles i matrimonis que lliurement vulguin viure un itinerari de creixement en la fe i d'inserció en la comunitat cristiana.

A hores d'ara, en qualsevol cas, la visió i l'actitud pastoral passa per un posicionament proactiu i creatiu molt més enllà de la pura reiteració d'esquemes mentals o pràctics. I, evidentment, una activitat compromesa més enllà de l'espera del discerniment de determinades qüestions que el Sínode s'ha preguntat però que encara no ha resolt. La necessitat de prendre decisions pastorals valentes disposa —en el teixit intern de les comunitats— d'un batec amb un alt poder transformador.

Andreu Ibarz

Director general de
Blanquerna-URL i
professor de la Facultat
de Ciències de l'Educació

Mirada al món

«Wangala», festival de la tribu Mandi

Sóc un germà marista nascut a Lleida (1952). Fa dos anys que visc la meua vocació marista a Mymensingh, una ciutat a uns 120 quilòmetres de Dhaka, la capital de Bangla Desh, amb un grup de joves bengalís que desitgen descobrir la seva vocació. A Bangla Desh, actualment som set germans maristes provinents dels cinc continents.

El diumenge 23 de novembre, festivitat de Crist Rei, vaig tenir la sort de poder participar en la cerimònia-festival *Wangala*, la festa més significativa de la comunitat Mandi (Garo), una de les 45 ètnies que viuen a Bangla Desh.

Saljong és el nom amb què ells designen el Sol, el Creador. *Wangala* és la festa-celebració que marca el final de l'any agrícola. És un acte d'acció de gràcies al Déu del Sol, de la fertilitat. La comunitat Mandi és majoritàriament cristia-

na, per això uneixen la seva tradició d'acció de gràcies pels beneficis rebuts al llarg de l'any a *Saljong*, amb la cerimònia cristiana d'acció de gràcies, l'Eucaristia.

El diumenge de Crist Rei, unes nou-centes persones vam ser convocades al *Wangala* al toc dels timbals, el so de les trompetes de corn de búfal i de les flautes de bambú.

La cerimònia es va iniciar amb una solemne processó precedida per la creu, candeles, flors, encens i els fruits de la collita. Un grup de dansa que amb els braços assenyalaven el cel i la terra ens recordaven a tots els assistents el motiu de la celebració: acció de gràcies a Déu pels fruits rebuts durant l'any. El president de la comunitat Mandi a Mymensingh acompanyava el sacerdot cristià catòlic. Després d'aquest entranyable preàmbul, es va iniciar la cerimònia d'acció de gràci-

es (la missa) amb abundància de signes culturals ancestrals, encens, cants i danses al llarg de tota la cerimònia religiosa.

Seguidament, tots els convocats vam compartir el mateix àpat i vam participar de la cerimònia cultural i festiva on els líders de la comunitat van proclamar els seus missatges intercalats amb actuacions de teatre, música i dansa.

La comunitat Mandi a Bangla Desh està constituïda per uns 150.000 membres i arreu del món existeixen 13 grups Mandi diferents.

Amb la celebració del *Wangala*, la comunitat Mandi a Mymensingh un any més va poder mantenir les seves tradicions i costums ancestrals. Des de la meua vocació de germà marista em sento cridat a continuar acompanyant les minories cristianes en aquest país majoritàriament musulmà.

Javier Bometón

Marista a Bangla Desh

Agraïment

Vaig ser operada de maluc al Parc Sanitari Pere Virgili i vull manifestar el meu més gran agraïment a l'equip mèdic, a la infermera i al servei de fisioteràpia. No oblidaré mai el tractament que em van donar. Només hi ha un però... l'atenció religiosa és escassa. Només un diumenge al mes se celebra la santa missa i és difícil entendre que un hospital tan ben equipat no tingui un oratori on poder pregar. Comentant-ho amb algunes persones creients, em van dir que això també passava en altres hospitals. M'ha semblat una gran manca de sensibilitat cap a una població on hi ha molts catòlics.

ESTHER PI CASACUBERTA
Barcelona

Llums de Nadal

Els Llums de Nadal han envaït els nostres carrers anunciant que les festes s'acosten. Però, per què Llums? Aquells Llums que arriben a tots els racons són símbol d'aquell Llum amb majúscula que va il·luminar els camins de la humanitat fa més de dos mil anys. Aquest és el veritable sentit d'aquestes festes tan entranyables. Que siguin Llums que il·luminin les ments dels qui són responsables de dur les regnes dels nostres pobles. Llums que esvaeixin les tenebres, que ajudin a trobar camins que uneixin. Que no siguin com el llum verd d'un semàfor que signifiqui l'inici d'una època de consumisme desenfrenat buit de sentit, però que buida les butxaques.

LOURDES CAMPS CARMONA
Barcelona

Al rescat de la família

El pla del Ministeri de Sanitat de suport a la família compta amb una novetat interessant. Es tracta de potenciar la figura del mediador, però no per aconseguir una separació amistosa, sinó per evitar que la ruptura es produeixi. És una de les mesures d'un pla d'acció urgent per donar suport a l'estructura familiar, tan necessària i oblidada per les polítiques europees. Convé recordar, però, l'assignatura pendent de la reforma de la llei de l'avortament, una manera inequívoca de donar suport a la natalitat i a la família. Esperem que després de la magna manifestació del dia 22 el Govern reflexioni.

VALENTÍN ABELENDIA CARRILLO
Salt

Al meu pare

La teva absència esdevé avui més presència i el teu somriure esdevé avui un somriure més gran. Ara sé que finalment gaudeixes d'aquella dimensió espiritual que tant cerques. No obstant això, més que mai ets amb nosaltres, dia rere dia, nit rere nit. Avui, que amb tota seguretat et sents més estimat que mai, vull que sàpigues que romandràs dins meu tota la vida.

MARTÍ MANCILLA MUNTADA
Granollers

Escola d'humanitat

Una de les conclusions del congrés «La família sempre. Desafiaments i esperança», que va acabar el dia 16 de novembre, diu que la família és la unió i comunió de dues persones, home i dona, com-

promesos en el projecte de formar una llar on brolli el do de la vida a través dels fills. És a la família on s'estima la persona només perquè és, i per això és la institució principal que garanteix el suport als membres més desfavorits o dependents: nens, discapacitats, ancians o, com passa avui dia, els aturats.

Una altra conclusió reconeixia la família com l'escola principal d'humanitat, on els pares són els primers responsables de l'educació dels seus fills, transmissors de principis, valors i virtuts. S'ha de facilitar aquest dret-deure educatiu dels pares perquè puguin triar els centres docents, l'ideari dels quals garanteixi també la formació religiosa i moral que estigui d'acord amb les pròpies conviccions.

JUAN GARCÍA RODRÍGUEZ
Càceres

El Consultori

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan Antoni Mateo

Pagar pels sacraments?

El papa Francesc ha dit recentment que no es pot cobrar per administrar els sacraments. Fa poc, una parella d'amics que anaven a contraure matrimoni van desistir del seu propòsit perquè a l'església escollida els demanaven mil euros. No entenc res. D'una banda, el Papa diu que no s'ha de cobrar i de l'altra es demanen quantitats exorbitants...

Els sacraments són gratuïts. El que hem rebut de franc, de franc hem de comunicar-ho. La immensa majoria de pastors ho tenen molt clar i així ho practiquen. Dit això, també cal aclarir que la gestió de parròquies i diòcesis comporta nombroses despeses que la comunitat de fidels ha d'assumir de manera responsable, cadascú segons les seves possibilitats. Malauradament, alguns en són poc conscients. Em va explicar un amic rector que una família va celebrar la Primera Comunió d'un fill. Li van preguntar quant havien de pagar. Els va dir que res, però els va convidar a ajudar la parròquia en les seves necessitats i particularment a l'acció de Càritas, dient-los que en una festa cristiana sempre és lloable posar un plat per als més pobres. Van deixar un sobre amb un donatiu. Hi havia cinc euros. Després es va saber que al restaurant havien gastat prop de vuit mil euros. Gràcies a Déu, la majoria de fidels no actua amb aquest estil i les comunitats, amb pocs recursos i ben administrats, tiren endavant. A moltes esglésies, per subvenir les despeses de manteniment, es convida els fidels a una col·laboració econòmica amb motiu de batejos, noces i funerals. El que s'acostuma a sol·licitar és irrisori comparat amb el que molts gasten en luxes absolutament superflus per a aquestes circumstàncies. I, és clar, és una invitació. Si una persona o una família no poden aportar res, la celebració es fa igualment com podem suposar. En el cas que m'explica, li confesso que no dono crèdit al fet que se sol·licitessin mil euros per un casament. A mi em semblaria realment escandalós que un sacerdot negués un sacrament per no aportar diners i jo crec que el Papa anava per aquí, per condemnar abusos. Va explicar com acabat de ser ordenat sacerdot va conèixer una parella que es volia casar durant una cerimònia que inclogués la missa, però el rector es negava perquè deia que la celebració no podia durar més de vint minuts perquè s'ocupaven dos torns que van haver de pagar. Totalment d'acord amb el Papa quan afirma que hi ha dues coses que el poble de Déu no pot perdonar: un sacerdot aferrat als diners i un sacerdot que maltracta la gent. Gràcies a Déu, la immensa majoria no són així, sinó més aviat tot al contrari.

• Per enviar consultes al Dr. Mateo:
elconsultori@hotmail.com
www.balmesiana.org
apartat de correus 121 - 25620 Tremp (Lleida).
A Ràdio Estel, de dilluns a divendres,
a les 23.00, podeu escoltar la versió
radiofònica d'El Consultori

Podeu enviar les cartes a: redaccio@catalunyacristiana.cat

Amb bon humor

Ella: la tota santa, la sense taca

Maria del Carme Bigorra i Maria Josep Salvadó

Quantes vegades no hem sentit parlar de la Immaculada Concepció de Maria? Moltes, probablement. És un fet de Maria que està inscrit en el nostre subconscient i que ens ve d'una herència familiar, escolar i de col·lectiu cristià.

El papa Pius IX, en la seva butlla *Ineffabilis Deus*, en començar la segona meitat del segle XIX, proclamà Maria Immaculada, o sigui, sense màcula, sense pecat. Basant-se en quines referències bíbliques va proclamar l'Església aquest dogma? Ni la Bíblia ni les tradicions patristiques occidentals en fan esment directe. Aquest fet propicià que, entre els segles XV i XVII, les lluites entre els maculistes i els immaculistes fossin presents dins de l'Església.

Podríem afirmar que aquest mateix dilema, en aquests moments, va per altres camins; tot i que, no negant gens el dogma, la perspectiva científica i la visió salvífica de l'Església han superat el concepte primitiu i han aportat una visió més humana. El dogma sempre serà inamovible, però la seva interpretació variarà en l'espai i el temps, atesa l'evolució del pensament humà.

Compromís de fe

L'única base bíblica que fonamenta que Maria fou concebuda sense pecat original la trobem fent una lectura

global de l'Antic i el Nou Testament. Maria no és mare de Jesús perquè és verge, sinó perquè Jesús infon en Ella la presència de l'Esperit i el poder de Déu Pare. I Maria no és mare passiva de Jesús, sinó que ho és per un compromís de fe infrangible i personal.

Tanmateix, el dogma fa referència al «pecat original» i a la «preservació de Maria» d'aquest dogma. L'Església entén que el pecat original no és una herència biològica, ni una culpabilització de tots els éssers humans causada per Adam i Eva. El catecisme diu ben clar que la transmissió del pecat original és un misteri, el qual (pel fet de ser un misteri) no el podem copsar amb tota la seva plenitud. Els nostres primers pares foren creats rebent la santedat i la justícia originals, no només per a ells, sinó per a tota la seva descendència, que es arrossegada amb ells en caure en la temptació de desobediència.

No hem de pensar que la preservació i exempció de Maria del pecat original fos, doncs, un fenomen biològic especial, ni tampoc que Déu deixés d'imputar-li el pecat atribuït al gènere humà, sinó que Maria representa un nou model de dona, i en Ella s'hi troba una nova possibilitat humana, resultat de la gràcia i l'energia de Déu, comunicada i mantinguda. Així doncs, fou la profunda relació de fe de Maria amb Jesús allò que la preservà del verí del pecat i la va capacitar per donar vida a Aquell que és la Vida Eterna.

«Immaculada Concepció», de Francisco de Zurbarán.

Multitudinària Assemblea General de Minyons Escoltes i Guies de Catalunya

Elisenda Rovira

Barcelona va acollir el diumenge 23 de novembre l'Assemblea General de Minyons Escoltes i Guies de Catalunya (MEG) amb més participació de la història de l'associació. Hi van assistir 963 caps (joves que eduquen des del voluntariat) d'arreu del país.

Un dels punts més destacats va ser l'aprovació de l'inici del procés de construcció d'una nova i única entitat d'escoltisme i guiatge a Catalunya, juntament amb Acció Escolta de Catalunya i Escoltes Catalans, que ja ho havien aprovat a les seves respectives assemblees el cap de setmana del 15 de novembre. Les tres associacions agrupen un total de 14.500 infants i joves i 4.000 voluntaris i voluntàries, en 200 agrupaments escoltes (caus) arreu de les comarques catalanes.

L'Assemblea de Minyons Escoltes i Guies de Catalunya va acceptar la proposta per una majoria molt ajustada: 53,2%. Això emplaça el Comissariat General (junta de l'associació) a fer una reflexió sobre els passos a seguir a partir d'ara. Es preveu la possibilitat de convocar una assemblea extraor-

dinària per ratificar aquesta decisió, que probablement es faria el mes de febrer.

A l'Assemblea també es va admetre l'entrada de dos nous membres a la Taula Executiva de l'associació, on els càrrecs es relleven cada tres anys. La nova comissària general (presidenta), en substitució de Trini

Molist, serà Núria Montanyà, procedent de l'Agrupament Escolta i Guia Comte Jofre-Verge de Rocaprevera de Torelló i de l'equip de la Demarcació de l'Alt Ter. El nou coordinador general de relacions, que substitueix Laia Martí, serà Albert Sangrà, procedent de l'Agrupament Escolta i Guia Antoni Gaudí de Manresa i de l'equip

de la Demarcació de la Catalunya Central. A banda, l'Assemblea de MEG va aprovar el programa del curs 2014-2015, que inclou començar a treballar per organitzar una macro-trobada d'escoltes i guies a Tàrrrega la primavera del 2016, on es preveu que hi assisteixin 14.000 escoltes i guies. També es va donar el vistiplau al pressupost de l'associació en l'àmbit nacional per al curs 2014-2015, amb un volum d'1.400.000 euros (sumant els agrupaments i les demarcacions, l'associació té un pressupost total de 4.300.000 euros).

Aprentatge vital

L'escoltisme i el guiatge són un moviment educatiu juvenil que, des del voluntariat, educa infants i joves en la participació democràtica i el compromís cívic, amb la natura com a espai idoni per a l'aprenentatge. Amb més de cent anys d'història, 45 milions de membres arreu del món i presència en 160 països, és el moviment educatiu juvenil més nombrós del planeta.

Minyons Escoltes i Guies de Catalunya és una associació sense ànim de lucre amb la missió d'educar infants i joves a través del mètode escolta i guia, fent-los protagonistes del seu creixement personal, per tal que esdevinguin persones conscients, actives i compromeses amb la societat.

Paraula i vida

La Immaculada, model de l'Església

Lluís Martínez Sistach

Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Enmig del temps d'Advent, que és camí cap al Nadal, celebrem la festa de la Immaculada Concepció de Maria. Contemplem la noia senzilla de Natzaret, escollida per Déu, plena de la seva gràcia, alliberada del pecat per ser mare del Salvador.

L'Església ha pres consciència que Maria havia estat redimida des de la seva concepció. Fou el beat Pius IX, l'any 1854, que proclamà el dogma de la Immaculada, recollint una antiga tradició de fe de l'Església. Aquest dogma confessa que «la benaurada Verge Maria, des del primer instant de la seva concepció, per una gràcia i un favor singular de Déu totpoderós, en virtut dels mèrits de Jesucrist, va ser preservada intacta de tota màcula de pecat original».

La doctrina del pecat original, lligada amb la de la redempció de Crist, ens fa veure amb lucidesa la situació de l'home i el seu obrar en el món. El Concili Vaticà II ens diu que «una lluita àrdua

contra el poder de les tenebres omple tota la història universal. Insertit en aquesta pugna, l'home ha de lluitar sense parar per adherir-se al bé, i només pot obtenir la unitat en si mateix amb l'ajut de la gràcia de Déu».

El Vaticà II també ens presenta Maria com el model de l'Església. Maria és signe d'esperança per a l'Església i per al món. Malgrat la presència aclaparadora del mal en el món, tant del mal físic com del mal moral, que podem veure en les constant fallades morals, tant en les personals com en les col·lectives i en les estructurals —sota la forma de l'anomenat *pecat estructural*—, no hem de perdre mai l'esperança.

Santa Maria, com a mare del nostre Salvador, és promesa d'una victòria sobre el mal. Molts pares i doctors de l'Església reconeixen en *la Dona* anunciada en el llibre del Gènesi —que deixa constància de l'entrada del mal i de la mort en

el món— la Mare del Crist, la «nova Eva».

Acabo amb les paraules finals de la meua carta pastoral per aquest curs: «Amb el papa Francesc, li demanem a Maria, la Mare de l'Evangeli vivent —que és Jesucrist—, que intercedeixi perquè la invitació del Sant Pare a viure tota l'Església una nova etapa evangelitzadora sigui acollida per tota la comunitat eclesial. Hi ha un estil marià en l'activitat evangelitzadora de l'Església, perquè cada vegada que imitem Maria tornem a creure en l'aspecte revolucionari de la tendresa i de l'afecte. Aquesta dinàmica de justícia i tendresa, de contemplar i caminar cap als altres, és el que fa de Maria també un model eclesial per a l'evangelització.» Maria, com sabem, va córrer de seguida a ajudar la seva cosina Elisabet que esperava un fill, Joan Baptista. I a Canà de Galilea també va córrer a ajudar uns promesos que es trobaven amb una dificultat el dia del seu casament.

Als quatre vents

La festa de la Immaculada

Durant i després del Concili Vaticà II hi va haver certes prevencions sobre el tradicional culte marià. Algunes tenien un motiu i d'altres no en tenien en absolut.

Les prevencions raonables es basaven no en el culte mateix, sinó en manifestacions ridícules d'una devoció mal entesa. Es produeixen aquestes desviacions quan la devoció, a Maria o als sants, es té al marge de Jesucrist i arriba gairebé a desplaçar Déu. I s'adverteixen des del sentit comú, perquè són manifestacions artificioses que s'allunyen de la raó i de la veritat normal de les coses. Tot i que la intenció acostuma a ser bona, són falsificacions que, en allunyar-nos de la veritat, allunyen també de Déu.

Estar prevenint contra aquests errors no ha de portar a concloure que s'ha exagerat en la de-

voció a la Mare de Déu. Per contra, ha de portar a aprofundir en les raons d'aquesta devoció, i la primera de totes és tan gran que assumeix totes les altres: la Verge és la Mare de Déu.

Aquest títol, definit des dels primers concilis de l'Església, porta al fet que el culte a Maria mai no pot ser excessiu, perquè és un amor que ens condueix de dret al seu Fill.

Qui està més a prop d'un fill que la seva mare? Així ho van entendre els apòstols de la primera hora quan es van reunir amb ella després de la resurrecció de Crist, com ens ho narren les Escriptures. No ho contenen, però és raonable pensar que els apòstols devien demanar a Maria, acollida a casa de Joan: «Parla'ns del teu Fill». Ningú no el coneixia millor, ni podia parlar amb més coneixement de la seva «vida oculta» durant trenta anys.

Aquestes reflexions sobre la maternitat divina de Maria ens ajuden a contemplar avui un altre títol que li ha donat l'Església des d'antic: la Immaculada. Com a dogma de fe és relativament recent, ja que va ser proclamat per Pius IX l'any 1854, però sempre s'ha regut que en tota la seva vida i des del primer moment, la destinada a ser Mare de Déu, va ser lliurada de l'experiència del pecat.

Posem en mans de la seva intercessió poderosa el nostre propòsit de viure d'acord amb la voluntat de Déu per a cada un. Que ens purifiqui i també purifiqui la societat en el seu conjunt de tanta corrupció de costums. Les mares volen el millor per als seus fills. A ella ens acollim, santa Mare de Déu, repetint una de les més antigues oracions.

Jaume Pujol Balcells

Arquebisbe de Tarragona i Primat

La Bona Notícia també a internet

www.catalunyacristiana.cat

I ARA ENTRA A LA NOVA PÀGINA WEB DE CATALUNYA CRISTIANA I CONSULTA LA NOSTRA HEMEROTECA. HI TROBARÀS TRENTA ANYS DE PREMSA RELIGIOSA.

Catalunya Cristiana col·labora amb
www.flama.info

FLAMA
AGÈNCIA CRISTIANA DE NOTÍCIES

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC B; FERIA 2)

TEMPS D'ADVENT

(SALTERI: SETMANA 2)

DESEMBRE

7. DIUMENGE

Diumenge II d'Advent, Morat. Lectures: Isaïes 40,1-5.9-11 / Salm 84 / 2 Pere 3,8-14 / Mateu 1,1-4
SANTORAL: Ambrós, b. i doctor; Eutiquià, p. i mr.; Fara, ab.

8. DILLUNS

La Concepció Immaculada de Santa Maria, Blanc. Lectures: Gènesi 3,9-15.20 / Salm 97 / Efesis 1,3-6.11-12 / Lluc 1,26-38
SANTORAL: Ester, reina; Eucari, b.; Romaric, ab.

9. DIMARTS

Fèria, Morat. Lectures: Isaïes 40,1-11 / Salm 95 / Mateu 18,12-14. O bé: *Sant Joan Dídac Cuauhtlatotzín* (ML), Blanc.
SANTORAL: Leocàdia, vg. i mr.; Pere Fourier, prev. i fund.; Restitut, mr.; Valèria, vg. i mr.

10. DIMECRES

Fèria, Morat. Lectures: Isaïes 40,25-31 / Salm 102 / Mateu 11,28-30. O bé:

Santa Eulàlia de Mèrida (ML), Vermell.
Terrassa: *Dedicació de la catedral* (S), Blanc.

SANTORAL: Gregori III, p.; beat Jeroni de Sant'Angelo in Vado, prev.; Júlia, vg. i mr.; Melquíades, p. i mr.

11. DIJOUS

Fèria, Morat. Lectures: Isaïes 41,13-20 / Salm 144 / Mateu 11,11-15. O bé: *Sant Damas I* (ML), Blanc.
SANTORAL: Ida, vg.; Pau de Narbona, b.; Sabí, b.

12. DIVENDRES

Fèria, Morat. Lectures: Isaïes 48,17-19 / Salm 1 / Mateu 11,16-19. O bé: *La Mare de Déu de Guadalupe* (ML), Blanc.
SANTORAL: beat Jaume de Viterbo, b.; beat Joan Marinonio, prev., Joana-Francesca de Chantal, rel. i fund.; Sinesi, mr.

13. DISSABTE

Santa Llúcia (MO), Vermell. Lectures: Siràcida 48,1-4.9-11 / Salm 19 / Lluc 17,10-13
SANTORAL: Aubert, b.; Otília, rel.

Comentari de la Paraula

Josep Rius-Camps
Teòleg i biblista / riuscamps@yahoo.es

Jesús, el deixeble que avantatja el seu mestre

La notícia més esperada en un moment en què Israel està pagant pesants tributs de guerra, es produeix en un lloc inesperat, «en el desert», on els israelites havien passat quaranta anys abans de conquerir ells la terra promesa. S'han invertit les tornes. Isaïes havia preanunciat que la bona notícia es proclamaria en el mateix «desert»: «Veu d'un que clama en el desert» (Is 40,3), mentre que Malaquies havia profetitzat qui seria aquest missatger: «Mira, envia el meu missatger davant teu, ell prepararà el teu camí» (Mal 3,1). La veu de l'àngel-missatger, l'encarna ara Joan: «Prepareu el camí del Senyor, redreceu les senderes del vostre Déu.» Té plena consciència de quin és el seu paper: «Es presentà Joan en el desert, batejant i predicant un baptisme de conversió per a perdó dels pecats.» No proclama una conversió en massa, sinó persona a persona, «a mesura que confessaven els seus pecats», a mesura que cada un prenia consciència de ser el responsable d'aquella situació tan crítica. El seu bateig «en aigua» no és un ritu, presignifica un canvi profund de mentalitat que ha de dur a terme un dels seus deixebles més avantatjats: «Ve darrere meu qui té més dret que jo, de qui no sóc competent per deslligar-li la corretja de les seves sandàlies.» Amb un canvi d'ordre de les paraules, «Ve el qui és més fort que jo al meu darrere», ens han escamotejat que Jesús fou un temps deixeble de Joan: «Darrere meu ve un», és a dir, és un deixeble meu, «que és primer que jo... jo no el coneixia, però el qui m'envià a batejar en aigua em digué: Aquell damunt el qual veuràs que baixa l'Esperit Sant i es posa, aquest és el qui bateja en Esperit Sant» (Jn 1,30.33). Després que Jesús fes l'experiència de ser ell el Messies d'Israel, encara es quedà un temps considerable seguint les petjades darrere el seu mestre, batejant també ell «en el desert». Més tard s'adonà que serà a la Galilea dels pagans on ha de desplegar el seu projecte.

Lectures bíbliques

Diumenge II d'Advent

Lectura primera Is 40,1-5.9-11
Obriu al Senyor una ruta

Lectura del llibre d'Isaïes:

«Consoleu, consoleu el meu poble», diu el vostre Déu. «Parleu amorosament a Jerusalem, crideu i digueu-li que s'ha acabat la seva servitud, que ha estat perdonada la seva culpa: ha rebut de mans del Senyor doble pena per tots els seus pecats.»

Escolteu una veu que crida: «Obriu en el desert una ruta al Senyor, aplaneu en l'estepa un camí per al nostre Déu. S'alçaran les fondalades i s'abaixaran les muntanyes i els turons, la serralada es tornarà una plana, el terreny escabros serà una vall. Llavors apareixerà la glòria del Senyor i la veurà tothom alhora. La boca del Senyor ho ha dit.»

Puja en una muntanya ben alta, missatger que anuncies a Sió la bona nova! Tu que portes bones noves a Jerusalem, alça ben fort el teu crit, alça'l ben fort, no tinguis por! Digues a les viles de Judà: «Aquí teniu el vostre Déu! El Senyor Déu arriba amb poder, el seu braç domina tota cosa, l'acompanya el fruit de la seva victòria, el precedeixen els seus trofeus; vetlla com un pastor pel ramat, l'aplega amb el seu braç, porta al pit els anyells, acompanya les ovelles que crien.»

Salm responsorial 84

Jo escolto què diu el Senyor:

Déu anuncia la pau al seu poble.

El Senyor és a prop per salvar els seus fidels, i la seva glòria habitarà al nostre país.

R. Senyor, feu-nos veure el vostre amor i doneu-nos la vostra salvació.

La fidelitat i l'amor es trobaran, s'abraçaran la bondat i la pau; la fidelitat germinarà de la terra, i la bondat mirarà des del cel. **R.**

El Senyor donarà la pluja, i la nostra terra donarà el seu fruit. La bondat anirà al seu davant, i la pau li seguirà les petjades. **R.**

Lectura segona 2Pe 3,8-14
Esperem un cel i una terra nova

Lectura de la segona carta de sant Pere:

Estimats, una cosa hi ha que no heu de perdre mai de vista: Per al Senyor tant és un dia com mil anys i mil anys com un dia. No és que el Senyor difereixi el compliment de les promeses, com ho suposen alguns; és que el Senyor és pacient amb vosaltres, perquè no vol que ningú es perdi, sinó que tothom arribi a convertir-se. Però el dia del Senyor vindrà; arribarà inesperadament com un lladre. Aquell dia el cel fugirà amb un estrèpit espantós, els elements, abrandats, es desintegraran, i la terra quedarà al descobert amb tot el que hi han fet. Tenint present, doncs, que tot això es desintegrarà, penseu com heu de viure, amb quina santedat i amb quina pietat us heu de comportar. Espereu la vinguda del dia del Senyor, i feu tot el possible perquè arribi aviat. Aquell dia el cel, inflammat, es desfarà, i els element,

abrandats, es fondran. Però nosaltres, tal com ell ens ho ha promès, esperem un cel i una terra nova, on regnarà la justícia. Per tant, estimats, mentre espereu això, mireu que ell us trobi en pau, immaculats i irreprehensibles.

Al·leluia Lc 3,4,6

Obriu una ruta al Senyor, aplaneu-li el camí; Tothom veurà la salvació de Déu.

Evangelí Mc 1,1-8

Aplaneu el camí per al Senyor

Lectura de l'evangelí segons sant Marc:

Comença l'evangelí de Jesús, el Messies, Fill de Déu.

En el profeta Isaïes hi ha escrit això: «Jo envio davant teu el profeta missatger perquè et prepari el camí. Una veu crida en el desert: Obriu una ruta al Senyor, aplaneu-li el camí.» Complint això, Joan començà a batejar en el desert.

Predicava un baptisme de conversió, per obtenir el perdó dels pecats, i anaven a trobar-lo de tot arreu de Judea, amb tota la gent de Jerusalem, confessaven els seus pecats i es feien batejar per ell al riu Jordà. El vestit de Joan era de pèl de camell, es cobria amb una pell a la cintura i s'alimentava de llagostes i mel boscana. I predicava així: «Després de mi ve el qui és més poderós que jo, tan poderós que no sóc digne ni d'ajupir-me a deslligar-li la corretja del calçat. Jo us he batejat només amb aigua; ell us batejarà amb l'Esperit Sant.»

Pastors a les fronteres de la metròpoli

El Congrés Internacional de Pastoral de les Grans Ciutats aplega a Barcelona una vintena de bisbes d'arreu del món

Samuel Gutiérrez
Barcelona

L'audiència privada del papa Francesc amb la vintena de bisbes participants en la segona fase del Congrés Internacional de Pastoral de les Grans Ciutats, celebrada a Barcelona del 24 al 26 de novembre, va ser el punt culminant d'una trobada viscuda amb molta cordialitat i esperança. Els desafiaments de l'evangelització a les grans metròpolis són enormes, tothom ho constata avui, però també són enormes la ganes i la il·lusió amb les quals els pastors d'algunes de les diòcesis més nombroses del món volen apropar-se i anunciar la bona nova en les perifèries urbanes. «Cal una pastoral evangelitzadora audaç i sense por, perquè l'home, la dona, les famílies i els diversos grups que viuen a la ciutat així ho esperen de nosaltres, i necessiten a la seva vida la Bona Nova que és Jesús i el seu Evangelí», els va dir el Papa en l'audiència privada al Vaticà.

Davant dels reptes que planteja avui la gran ciutat a l'Església, Francesc va insistir en la necessitat d'esdevenir una Església en sortida, una Església que «surta per trobar Déu que viu a la ciutat i els pobres, que afavoreix entre la gent la trobada amb el Senyor i treballa per ser una Església samaritana». El Papa va convidar a tenir «una actitud contemplativa, que sense rebutjar la contribució de les diverses ciències, intenti descobrir el fonament de les cultures en el seu nucli més profund». També va animar els bisbes i cardenals participants en el congrés a oferir «un testimoni concret de misericòrdia i dolcesa present en les perifèries existencials i els pobres, actuant directament sobre l'imaginari social, orientant i oferint sentit a la vida de la ciutat».

Canvi de mentalitat

El congrés celebrat a Barcelona és el primer d'aquestes característiques que se celebra al món, però probablement no serà l'últim. «Han vingut pastors de Bombai, Birmània, Buenos Aires, Abuja, Lió... Tothom ha quedat contentíssim i hem coincidit que una experiència així s'ha de repetir», afirmava content el cardenal Lluís Martínez Sistach poques hores després de ser rebut pel Sant Pare. Com a conclusió, el purpurat ha destacat el paper clau de l'Església en la humanització de la ciutat: «Hi som justament per humanitzar i donar tot aquest sentit de fraternitat a les convivències humanes, que no són avui fàcils, així com per propiciar en les persones l'encontre personal amb Jesucrist.» El cardenal Martínez Sistach ha avançat també que durant el primer trimestre del 2015 s'organitzarà una jornada diocesana per concretar possibles aplicacions del congrés en la gran metròpoli que és Barcelona: «Què ens diu a nosaltres el que ens han dit els experts sobre el que és una gran ciutat avui? Cal canviar alguna cosa?

L'Osservatore Romano

Doncs canviem-les!»

Individualisme, soledat, pobresa... Els desafiaments que presenten avui les grans urbs arreu del món no són tan diferents, tot i que en cada zona tenen accents i característiques pròpies. «El fet de reunir-nos pastors de diòcesis tan diverses, però amb problemes comuns, ens ha permès tenir una percepció plena de contrastos—explicava Mons. Rogelio Cabrera, arquebisbe de Monterrey—. El que es respira en aquest encontre no és derrotisme sinó esperança.»

La valoració de tots els participants ha estat molt positiva. L'intercanvi d'experiències i la reflexió conjunta ha fet avançar una pastoral que aplega arreu del món més de 200 milions de catòlics. No només ha estat un temps per al diàleg compartit, sinó també per repensar plegats les pròpies accions pastorals. Així ho considera, per exemple, l'arquebisbe Carlos Osoro, que tot just ha acabat de prendre possessió de l'arxidiòcesi madrilenya. «Aquest congrés és d'una importància singular—ha afirmat—. Han estat uns dies per prendre consciència de la necessitat d'incorporar a la nostra existència el mandat del Senyor als deixebles: doneu-los vosaltres de menjar.» El vicepresident de la Conferència Episcopal Espanyola ha assenyalat també que el ric intercanvi que ha tingut lloc entre pastors a Barcelona és el primer dels fruits del congrés: «Espero, però, que n'hi hagi molts més.» Per a Mons. Osoro, la clau de l'evangelització a les grans ciutats és «sortir a les perifèries

PAPA FRANCESC
«Cal un testimoni concret de misericòrdia i dolcesa present en les perifèries existencials i els pobres... que ofereixi sentit a la vida de la ciutat»

CARDENAL MARTÍNEZ SISTACH
«L'Església hi és justament per humanitzar i donar tot aquest sentit de fraternitat a les convivències humanes»

des del centre, que és Jesucrist».

La presència a Barcelona del bisbe auxiliar de Buenos Aires, Mons. Enrique Eguía, va aixecar també gran expectació. No en va, el cardenal Jorge Mario Bergoglio, arquebisbe durant molts anys de la capital argentina, va

impulsar dos congressos urbans. «A l'Argentina—explicava Eguía— es va assumir molt aviat el document d'Apacrecida, que declara que Déu viu a la ciutat. Des de fa molts anys treballem en la perspectiva d'una Església al carrer.» El prelat va compartir algunes de les moltes experiències de treball urbà que han tingut lloc a Buenos Aires, sobretot pel que fa a la comunió interparroquial: «A la capital s'ha avançat molt a l'hora de trencar les jurisdiccions parroquials per trobar punts urbans de gran concentració popular, entre moltes parròquies.»

Dimensió missionera

Tot i que encara queda molt camí a fer, des del Concili Vaticà II, i més encara amb el papa Francesc, l'Església ha potenciat moltíssim la seva dimensió missionera i, per tant, de sortida. En el congrés, a través de les experiències ben concretes d'algunes de les grans diòcesis del món, també s'ha pogut constatar clarament que la pastoral no és avui tan estàtica com es pensava, sinó que cada vegada és més dinàmica i creativa. Un dinamisme marcat sobretot per la primacia de l'Esperit. «Per posar Jesús en el centre de tot ens hem d'acostar a les persones—ha recordat Mons. Sebastià Taltavull, bisbe auxiliar de Barcelona—, no només amb discursos, sinó que cal caminar amb el testimoni al davant. Jesús no va dir espereu que vinguin als vostres despatxos! Hem de sortir a l'encontre de les persones!»

L'ACTE CENTRAL DEL CONGRÉS INTERNACIONAL DE PASTORAL DE LES GRAN

Nova Jerusalem a

Samuel Gutiérrez
Barcelona

«Un cel nou i una terra nova.» L'evocadora imatge del llibre de l'Apocalipsi va marcar l'acte central de la segona fase del Congrés Internacional de Pastoral de les Grans Ciutats, celebrat a Barcelona del 24 al 26 de novembre. La basílica de la Sagrada Família es va convertir durant unes hores en la nova Jerusalem, tal com l'havia somiat el mateix Antoni Gaudí. Al bell mig de la ciutat de Barcelona, en un lloc que ha esdevingut paradigma de la nova evangelització, les megalòpolis del món es van unir per elevar el seu clam al cel i pregar juntes per una pau i una convivència duradores.

La vintena de bisbes i arquebisbes d'arreu del món participants en el congrés van poder gaudir d'un magnífic encontre cultural i cultural, amarat de la Paraula de Déu i de les músiques del món. La Polifònica de Puig-reig i l'Escolania de Montserrat van enlluernar amb les seves veus una vetllada que fins i tot va comptar amb la presència, a través d'una carta adreçada personalment al cardenal Lluís Martínez Sistach, del papa Francesc: «M'alegro dels esforços realitzats, i us animo a continuar reflexionant, de manera creativa, sobre la manera d'afrontar la tasca evangelitzadora en els grans nuclis urbans, cada vegada en més gran expansió, i en els quals tothom necessita sentir la proximitat i la misericòrdia de Déu, que no els abandona mai.»

El Sant Pare, preocupat des de fa temps pel tema de la pastoral urbana, va recordar que l'Església, en aquesta «societat frenètica i insolidària», té la missió de «fer arribar la Bona Nova de Jesucrist i el seu amor salvador als diversos ambients, sense por del pluralisme i sense caure en la discriminació». «L'Església no considera una pèrdua sortir a les perifèries —continuava dient Francesc—, o canviar els esquemes acostumats, si cal. Com una mare, el que li interessa és el bé dels seus fills, sense escatimar esforços ni sacrificis: que no els manqui la llum de l'Evangelí per portar una vida fecunda d'esperança, d'alegria i de pau; que no els manqui acollida per sentir-se integrats en una comunitat, sigui en circumstància de disgregació com de fred anonimat; que hi creixi l'esperit d'autèntica solidaritat amb tots, especialment els més necessitats.»

Mirada contemplativa

En unes poques ratlles, el Papa va traçar els reptes principals que planteja l'evangelització avui a les grans ciutats i que a la Sagrada Família es va manifestar amb una forta convicció: «Déu habita a la ciutat.» L'organitzador del Congrés, el cardenal Lluís Martínez Sistach, va agrair les paraules del Bisbe

Agustí Codinach

de Roma i va convidar els més de 3.000 assistents a l'acte de la Sagrada Família a participar activament en els desafiaments que planteja avui la vida a les grans urbs: «El papa Francesc ens diu que sortim, que anem on està la gent, que anem a les perifèries, que siguem una Església samaritana, a prop i enmig de la gent.»

En la breu homilia pronunciada després de la lectura solemne d'un fragment del llibre de l'Apocalipsi, l'arquebisbe de Barcelona va avançar algunes de les conclusions de la segona etapa del congrés de pastoral de les grans ciutats, convocat per «ajudar a una millor presència de l'Església en les grans concentracions urbanes del món». «Volem sortir a les perifèries geogràfiques i existencials, desitgem que l'Església sigui una Església samaritana enmig de les nostres ciutats del món... —va afegir—. Església de Jesucrist, què hem de fer per ser una Església samaritana?» La resposta la dona el mateix papa Francesc: «Ens cal contemplar la ciutat amb una mirada contemplativa, una mirada de fe que ens fa descobrir la presència de Déu i que es manifesta en el desig i l'esforç de moltes persones per la fraternitat, per la solidaritat, per la justícia... Aquesta mirada de fe ens ajuda a estimar les nostres ciutats i descobrir totes les meravelles que Déu fa en els ciutadans i en les realitats de les grans concentracions humanes.»

El cardenal va reconèixer també, en nom de tots els congressistes, que «aquests dies a Barcelona els pastors ens hem deixat interpel·lar pel que ens han dit els experts sobre la realitat de la megalòpoli». El somni és començar a construir ja a la terra la nova Jerusalem,

Pastoral a les Grans Ciutats

LES CIUTATS CONGREGA MÉS DE 3.000 PERSONES A LA BASÍLICA GAUDINIANA

La Sagrada Família

que davalla del cel i que Gaudí va voler reflectir de manera simbòlica i privilegiada a la Sagrada Família. «Les nostres grans ciutats —va acabar dient l'arquebisbe Martínez Sistach— són ciutats de Déu i dels homes que esperen un temps en el qual Déu eixugarà totes les llàgrimes i ja no existirà més la mort, ni dol, ni crits, ni sofriment.»

Nou humanisme a la ciutat

De la mà de la Comunitat de Sant'Egidio, un dels moments més emotius de la trobada va ser quan quatre persones vingudes de quatre continents van oferir el seu testimoni personal de vida a les grans ciutats. «L'Evangeli pot canviar la història d'Àfrica perquè proposa un nou humanisme —va exclamar Stanislas Ouedraogo, de Burkina Faso—. Seran respectats els pobres, disminuirà la violència i canviarà la nostra societat.» Des de Bolívia, Alejandra Coca va prendre la paraula en nom del continent de les grans megalòpolis, però «també de les grans injustícies, del sentimentalisme i de la violència difusa». «Cal que Amèrica s'obri solidàriament als pobres, als malalts i les diverses realitats per construir una ciutat més humana», afegia aquesta jove sud-americana. En representació del continent asiàtic va oferir el seu testimoni Lorna Tibay, de les Filipines, tot constatant amb tristesa que a l'Àsia es viu avui «una vida sense diumenge», marcada pel materialisme i la productivitat. «L'Església a l'Àsia és petita però és l'única veu que pot humanitzar aquesta societat, l'única que pot tornar un sentit humà a la vida dels homes i de les dones. Per això la presència cristiana és decisiva a l'Àsia.»

Des d'Europa, concretament des de Catalunya, Joan Planas va llançar una pregunta: «Què n'estem fent, de l'herència de pau que van deixar els nostres pares?» «Vivim en una societat cansada, cada vegada més fragilitzada per l'egoisme i la por», va dir citant el papa Francesc. «Les nostres ciutats —va afegir— són cada cop més diverses. Gent de diverses cultures i religions plantegen el problema de la convivència. El somni del conviure és un tracte de veritable humanisme cristià que cal construir si no volem caure en mans d'antagonismes fragmentaris. Si retornem a l'escolta de la Paraula de Déu brollarà una font d'aigua viva que revitalitzarà una Europa assedegada de felicitat i cultura de la vida.»

La Paraula de Déu i els testimonis de vida van anar acompanyats a la Sagrada Família de l'audició de peces musicals que van fer les delícies del cos i de l'ànima. Les veus blanques de l'Escolania de Montserrat, com a cloenda de l'acte, van transportar els assistents cap a la Jerusalem celestial, la ciutat de la pau en la qual són cridades a emmirallar-se avui les grans ciutats del nostre món.

Església arxidiocesana de Barcelona

PAPA FRANCESC «Us animo a continuar reflexionant, de manera creativa, sobre la manera d'afrontar la tasca evangelitzadora en els grans nuclis urbans»

CARDENAL MARTÍNEZ SISTACH «Ens cal contemplar la ciutat amb una mirada contemplativa, una mirada de fe que ens fa descobrir la presència de Déu»

Cap a una teologia urbana

El teòleg argentí Carlos M. Galli ha tornat a participar com a expert en la segona fase del congrés

S.G.
Barcelona
Fotos: Agustí Codinach

Un dels teòlegs d'àmbit mundial que més i millor ha reflexionat sobre l'evangelització a les grans ciutats és l'argentí Carlos M. Galli, autor, entre d'altres, de *Dios vive en la ciudad* (Herder). El professor de la Universitat Catòlica Argentina (UCA), i home de confiança del papa Francesc, va ser el ponent que va tancar la primera fase del Congrés Internacional de Pastoral de les Grans Ciutats, dedicada als experts. La seva reflexió, però, és tan rellevant que va repetir presència fa uns quants dies a Barcelona per participar també en la segona fase del Congrés, que ha aplegat una vintena de bisbes de grans ciutats d'arreu del món.

«Aquesta segona etapa del congrés ha estat molt enriquidora —ha dit Galli— perquè hem pogut copsar les experiències particulars de diòcesis en les ciutats més grans de quatre dels cinc continents.» Després d'una primera fase centrada en l'elaboració d'un valuós document de reflexió, la segona ha estat basada més en l'experiència i el diàleg. «Crec que hem donat un impuls important, d'abast mundial, a la pastoral de les grans ciutats —ha afegit Galli—, en la línia proposada pel papa Francesc, que ens fa atendre amb una cura especial la diversitat cultural de les ciutats, apreciar la multiculturalitat com a riquesa, però també vetllar perquè no es produeixi una fragmentació social entre la gent que viu a les ciutats.» L'Església, segons el teòleg argentí, portadora de l'Evangeli de Jesús, és cridada a «crear una cultura de l'encontre a les grans ciutats i que allà on es construeixen murs es basteixin ponts per a la trobada entre les persones i els pobles».

Carlos M. Galli, autor de «Dios vive en la ciudad».

«L'Església és cridada a crear una cultura de l'encontre a les grans ciutats»

amb àmplia experiència en pastoral urbana, la clau és que les parròquies es puguin desplegar, cap avall, en comunitats domèstiques, i cap amunt, en agrupacions d'acció pastoral que també han d'incloure agrupacions de diòcesis.

També va assistir a la reunió amb Carlos M. Galli el Dr. Salvador Pié, rector de Santa Maria del Mar. «Malgrat que la nostra arxidiòcesi no hagi fet una reflexió diocesana sobre les grans ciutats, hi ha alguns signes que podrien llegir-se com un acostament als quatre desafiaments que el papa Francesc ha proposat en el seu discurs als bisbes assistents al Congrés: canvi de mentalitat pastoral, diàleg amb la multiculturalitat, religiositat del poble, i els pobres urbans. En aquests quatre punts l'arxidiòcesi de Barcelona ha donat mostres d'una competent posada al dia. Pié assenyala, per exemple, el treball incansable de Càritas unit al de diverses institucions catòliques presents en el món «dels pobres urbans»; el treball germinal del projecte *Caminem en la diversitat*, de diverses parròquies de barris barcelonins i la delegació diocesana per a la immigració, i la presència ciutadana de les fundacions diocesanes Joan Maragall i Blanquer, unida a la Universitat Ramon Llull i a la Facultat de Teologia. Pel que fa a la religiositat popular, entre altres experiències molt riques, enumera la recent de Santa Maria del Mar amb la Fedelatina (federació dels llatinoamericans). Finalment, «com a signe anunciador del canvi de mentalitat pastoral cal destacar el novíssim i propositiu projecte de Santa Madrona que uneix les quatre parròquies del Poble Sec, un espai renovat al servei de l'Església, la cultura i el barri», acaba afirmant el rector de Santa Maria del Mar.

El Dr. Salvador Pié confia que un dels fruits del Congrés Internacional celebrat a Barcelona sigui «un treball global i diocesà de reflexió» que permeti avançar en els desafiaments de les cultures urbanes i oferir «sentit a la vida de la ciutat».

Salvador Pié i Xavier Morlans, saludant els participants al Congrés.

Déu viu a la ciutat

Aprofitant la presència a Barcelona de l'autor de *Dios vive en la ciudad*, diversos professors de la Facultat de Teologia de Catalunya es van reunir amb ell per avançar plegats en una reflexió encara poc aprofundida a casa nostra. Tots ells van coincidir en la importància de la reforma de l'Església com a «conversió missionera». «Cal tornar a les arrels per sortir cap al món —explica el Dr. Peio Sánchez—. Això implica, d'una banda, superar l'autoreferencialitat per mostrar la llum de Crist; i de l'altra, endinsar-se en l'amor trinitari en la seva dinàmica missionera i samaritana.» També es va constatar la necessitat de «repensar la territorialitat, pensada més com a vincle afectiu i espiritual, on la mobilitat suposa la pluralitat d'ofertes i lloc de referència». Segons Sánchez,

Església en sortida

City-evangelització

Fa pocs dies va acabar la segona etapa del Congrés Internacional de Pastoral de les Grans Ciutats. És un encert afrontar la pastoral des d'aquest punt de vista en un món que és fonamentalment urbà.

I, si és urbà, no ho és només perquè més del cinquant per cent de la població mundial viu en ciutats sinó perquè la ciutat és un producte de la nostra manera de pensar, de viure, de relacionar-nos amb els altres i amb nosaltres mateixos; és un mirall. No és en va que el filòsof alemany Oswald Spengler deia que la història del món pot llegir-se a través de la història de les seves ciutats.

La ciutat contemporània conté les essències i extractes del pensament postmodern: el seu temps accelerat, la

seva saturació d'estímuls, el canvi constant, la immediatesa, l'espectacularitat... És el nostre context immediat. La nostra ciutat és la de l'individu anònim que camina entre molts altres, enmig de botigues i anuncis, acompanyat i sol, connectat amb els que estan lluny mitjançant el mòbil i desconnectat del que té al seu costat.

La ciutat és un desert. Amb tants missatges com hi ha, l'Evangeli no se sent. Per això el papa Francesc diu en una carta a l'arquebisbe cardenal Martínez Sistach que hem de reflexionar de manera creativa —siguem creatius!— sobre la forma d'afrontar l'evangelització a les grans ciutats per aconseguir que aquest individu solitari que es perd en la multitud no se senti mai sol i pugui sentir —enmig de tant soroll— que Déu l'estima.

Jordi
Sánchez
Torrens

Camí de Núria. Camí d'Advent

F. Xavier Parés Saltor

Delegat diocesà de Litúrgia d'Urgell
xpares@bisbaturgell.org

Un camí! Quina cosa més curta de dir! Quina cosa més llarga de seguir! deia Josep M. de Sagarra. El camí de Núria és curt però llarg de seguir. Un camí estret i pedregós, amb petits ponts per passar-hi les aigües i les gorgues del Freser, envoltat d'altres i nevades muntanyes i meravelloses vistes panoràmiques. El fred, el sol i la boira es van alternant amb baixes temperatures a la Vall de Núria. En ple hivern i, com a preludi de la gran festa de la Immaculada (8 de desembre), la Regina del Pirineu ha rebut el regal del títol basilical per a la seva església-santuari. Desafiant fred i neu, el bisbat d'Urgell, encapçalat pel seu pastor, ha pujat al santuari per a celebrar l'esdeveniment. A la mateixa vigília de l'inici de l'Advent, temps marià per excel·lència, hem agraït a Déu aquest títol basilical que el papa Francesc ha concedit a la patrona del bisbat d'Urgell. La diòcesi urgel·litana, en pocs mesos ha doblat les seves basíliques. A les dues antigues (catedral i Valldeflors), s'hi han afegit dues de noves (Meritxell i Núria), totes elles dedicades a la Mare de Déu en les seves diferents advocacions. La finalitat no és altra que honorar i glorificar la Verge Maria,

venerada i estimada en les esglésies i santuaris del Pirineu.

Aquesta joiosa festa ha estat un bon preludi del temps d'Advent que acabem de començar com un camí curt, però llarg de seguir. Curt perquè només són quatre setmanes i llarg de seguir, perquè ens esperona a preparar bé la vinguda del Messies per Nadal. I si a Núria trobem la Mare de Déu, en el camí de l'Advent, Maria és també la més gran de les tres figures, juntament amb Isaïes i Joan Baptista. Fou Ella qui va recórrer i va viure intensament el primer camí de l'Advent de la història cristiana, durant els nou mesos de gestació del Salvador en les seves entranyes. Ella fou plena de l'Esperit Sant per poder preparar de la millor manera el primer i més autèntic Nadal de la història. Davant del misteri de la seva vida de verge i mare alhora, com a bona jueva, devia resar molt sovint el salm 121: «Alço els ulls a les muntanyes, d'on em vindrà l'ajut?...» Feia vuit segles que el profeta Isaïes havia anunciat el naixement del sal-

vador, i fou Joan Baptista qui li va preparar els camins. Maria el va concebre per obra i gràcia de l'Esperit Sant, i ens el va donar. En acceptar l'anunci de l'Àngel va rebre el do de l'Esperit perquè tot i ser verge fos també mare. Encara avui els cristians quan pugem a la muntanya de Núria continuem pensant: «D'on em vindrà l'ajut?...» Però, sabem que «l'ajut ens vindrà del Senyor que ha fet el cel i la terra...» I agraïts, en aquest nou Advent, li resem a Maria tot dient: «Beneïda sou entre totes les dones, i beneït és el fruit del vostre sant ventre, Jesús.» Maria, com a figura de l'Advent, ens ensenya a escoltar la Paraula de Déu i a viure l'esperança cristiana, promesa pel seu fill. La festa de la Immaculada, que celebrem aquesta setmana, forma part del temps litúrgic de l'Advent. En aquest temps marià, enguany al bisbat d'Urgell, volem expressar, de manera més externa i intensa, el nostre amor a Maria Immaculada que venerem a les noves basíliques de Núria i Meritxell, i que ens esperonen a viure més «desperta i vigilants» el camí d'Advent, per preparar-nos millor per a l'arribada del Fill de Déu que ens porta la Verge Maria per Nadal.

El sant de la setmana

Per Eduard Brufau

Sant Pere Fourier

- ✓ Nascut a Mirecourt, nord-est de França, l'any 1565
- ✓ Canonge agustinià i gran predicador
- ✓ Cofundador de les canongesses de Sant Agustí
- ✓ Va morir a Gray, França, l'any 1640
- ✓ Canonitzat el 1897 per Lleó XIII

Al segle XVI el ducat de Lorena, que llavors formava part de l'imperi germànic, va veure com bona part de la població abandonava el catolicisme per abraçar la reforma calvinista. En aquesta regió el fenomen s'explicava en part per la deixadesa en què l'Església catòlica havia caigut, sobretot pel que fa a la predicació.

En aquest context va aparèixer sant Pere Fourier, canonge agustinià destinat a la parròquia rural de Mattaincourt. En aquest poble va renovar la vida espiritual, va obrir un banc per als pobres i va aconseguir que molts calvinistes tornessin a la fe catòlica. A més, per tal de formar bé en la fe les noves generacions Pere Fourier va fundar, juntament amb la beata Alèxia Leclercq, la congregació de les Canongesses de Sant Agustí, dedicades a l'educació. La seva fidelitat al Papa li va ser exemplar, fins al punt que durant la Guerra dels Trenta anys, quan el rei de França li va demanar que li jurés fidelitat, ell s'hi va negar i va haver de fugir a l'exili, on va viure fins al final de la seva vida.

Urgell

Joiosa eucaristia d'acció de gràcies

El títol de basílica posa en relleu el vincle de la diòcesi amb el Papa

M.V. / Bisbat d'Urgell
Núria
Fotos: Agustí Codinach

«Rebeu, oh Maria, / l'esclat triomfant / d'aquesta fillada / que us prega cantant...» Acompanyats per les estrofes de l'Ave de Núria, cantades per l'assemblea de fidels, cap a un quart de dotze del matí els concelebrants van entrar en processó a l'església del santuari de Núria per començar l'eucaristia d'acció de gràcies pel títol i la dignitat de basílica menor amb què el Sant Pare ha fet do al santuari de la Mare de Déu de Núria, patrona de la diòcesi d'Urgell.

A la processó, el cardenal Lluís Martínez Sistach, arquebisbe de Barcelona, que va presidir la celebració, portava el bàcul del bisbe Justí Guitart, mentre que l'arquebisbe d'Urgell i copríncep d'Andorra, Mons. Joan Enric Vives, portava un pectoral també del bisbe Justí.

Al capdavant de tots dos i de la resta de preveres concelebrants, hi anaven els símbols basilicals que, juntament amb l'escut, llueixen al santuari com una mostra de comunió amb el Sant Pare i amb l'Església universal: el conopeu i el tintinacle; aquest darrer tallat en fusta per artesans andorrans amb la forma de les torres del campanar que presideix l'esplanada de la capçalera de la vall de Núria.

Al principi de la celebració, Mons. Vives va adreçar a l'assemblea unes paraules de salutació i va agrair al Sant Pare la concessió del títol de basílica menor. Va explicar com aquesta distinció enforteix els vincles de tota la diòcesi amb el papa Francesc i el compromís de seguir el seu programa anunciant a tothom l'alegria de l'Evangeli. L'arquebisbe també va agrair la presència de tants i tants fidels que van voler sumar-se a una celebració tan especial (fins al punt que es va haver d'habilitar una sala annexa a l'església perquè les persones que no cabien al temple poguessin seguir l'Eucaristia a través d'unes pantalles de televisió).

«Som avui aquí per l'amor que brolla dels cors compartits que cerquen Jesús i la seva misericòrdia», va dir l'arquebisbe, i es va referir també als símbols tradicionals de Núria com a símbols també de l'actitud dels cristians: la creu, com a presència viva de Jesús al món; l'olla, com a símbol de solidaritat amb tothom, però especialment amb els més febles; i la campana, que ens recorda que hem de ser la veu de Déu a la terra.

Després de la salutació inicial, el secretari general del bisbat, Mn. David Codina, va llegir en llatí i en català el rescripte de la Congregació per al Culte Diví pel qual el papa Francesc concedeix el títol de basílica menor al santuari de Núria, lectura que va ser seguida pel cant del Glòria per part de l'assemblea. La celebració va continuar

L'església del santuari, plena de gom a gom.

El president Artur Mas, el cardenal Martínez Sistach i l'arquebisbe Joan Enric Vives, a la seva arribada.

ARQUEBISBE JOAN ENRIC VIVES «Aquesta distinció enforteix els vincles de la diòcesi amb el papa Francesc»

Els companys de Ràdio Estel, Ignasi Miranda i Xavi Aguilar, i el nostre fotògraf Agustí Codinach junt al president Artur Mas.

amb la Litúrgia de la Paraula i l'homilia del cardenal Lluís Martínez Sistach.

Els cristians, una presència d'amor

L'arquebisbe de Barcelona va començar l'homilia expressant la convicció que el do del Sant Pare «farà créixer tot el bé que ha fet, fa i farà el santuari de Núria», i es va referir a la importància dels santuaris com a lloc de pelegrinatge on trobar silenci i pau interior en un món on cada vegada més persones viuen en grans nuclis urbans.

Comentant l'Evangeli proclamat, el cardenal Martínez Sistach va parlar de la presència de Maria a les noces de Canà com «un paradigma de l'actitud que hem de tenir els cristians al món». La presència de Maria i Jesús a les noces és «una presència d'amor» vers els esposos, que segurament coneixien; així, també la presència dels cristians al món ha de ser una presència d'amor, al costat de les persones de les comunitats on vivim, per oferir-los la Bona Nova de Jesús i el seu desig de salvació.

La presència de Maria és també una presència atenta, s'adona del problema que tenen els esposos. Com a cristians, hem d'estar atents a les necessitats que pateixen les persones que ens envolten i fins i tot de les que es troben lluny de nosaltres. I així com Maria té una actitud solidària i intercedeix amb Jesús per mirar de solucionar el problema, «també els cristians hauríem de sentir-nos molt solidaris; desentendre'ns dels problemes dels altres no és una actitud cristiana, sinó que, com a cristians, ens hem de sentir corresponsables els uns dels altres», va dir el cardenal Martínez Sistach. I atenent a la presència de nombroses autoritats a l'Eucaristia, encapçalades pel president de la Generalitat de Catalunya, Artur Mas, va voler enaltir la tasca política «quan es fa com a vocació i com a sacrifici per servir els germans».

L'arquebisbe de Barcelona va cloure l'homilia destacant encara un altre paral·lelisme entre l'actitud de Maria a les noces i la que hem de tenir com a cristians: «Fixeu-vos si és important la vocació mariana, que Maria avança la intervenció de Jesús... Jesús fa omplir les piles d'aigua i els servents obeeixen sense estranyar-se. Als cristians de vegades ens costa acceptar els designis de Jesús, però hem de tenir sempre fe en la Providència de Déu.»

Tot seguit va continuar la celebració amb la Litúrgia de l'Eucaristia. En el moment de la consagració es va fer servir un copó ofert per la vila de Queralbs. Al final de la missa, els concelebrants van venerar la imatge de la Mare de Déu de Núria al seu cambril i, a continuació, van fer el mateix el president Mas i les autoritats que l'acompanyaven.

Barcelona

Crear una xarxa de laics a Catalunya

Laïcat XXI treballa per enfortir el lligam entre els laics de cara al Congrés del 2015

Joan Piñol
Barcelona

El grup Laïcat XXI prossegueix el seu camí. Cada cop més, s'ha anat trenant una xarxa de laics estesa per tot Catalunya. Tot i que encara està en una fase incipient, el projecte ha madurat. El que presentàvem en aquestes pàgines el mes de gener com una idea posada sobre la taula ara ja és una realitat visible. El grup promotor continua entusiasmat amb el projecte. Per a l'octubre de l'any vinent hi ha planificat un Congrés del Laïcat de Catalunya al monestir de Poblet.

Per tal de materialitzar la feina feta, el grup va organitzar el dissabte 22 de novembre una trobada a la parròquia de Santa Madrona del barri barceloní del Poble-sec. L'església, restaurada recentment, va acollir l'encontre amb l'entusiasme dels seus feligresos i també l'arxiprest, Mn. Joan Cabot. En total, gairebé 100 persones van trobar-se per continuar aprofundint en el camí que planteja Laïcat XXI.

Tallers fets per laics

L'esquema de l'encontre també va ser renovador. Els assistents tenien a la seva disposició sis tallers sobre diferents temàtiques. Prèviament, s'havien d'inscriure en dos d'ells. Així doncs, cadascú va tenir l'oportunitat de participar de dues dinàmiques diferents. Entre els temes proposats hi havia des d'un taller sobre la pobresa fins a un de dansa contemplativa passant per un debat sobre el Sínode de la família.

La primera cosa que sobtava dels tallers és que tots els ponents eren laics. En efecte, la jornada es va caracteritzar per oferir una formació específica dirigida a laics però també feta i pensada per laics. En conjunt, la pràctica totalitat dels assistents eren cristians que treballen en les diferents realitats eclesials. En terminologia sociològica, tots són catòlics involucrats en l'Església. Molts d'ells són membres dels consells parroquials, catequistes, animadors de joves, acompanyants de matrimonis, lectors a missa, etc. En suma, una imatge força completa del laïcat català. Això sí, tots mantenien una diversitat dins d'una espiritualitat similar i dins d'una manera molt semblant d'entendre l'Església. La majoria pertanyen a l'anomenada generació del Concili Vaticà II, tant per edat com per ideologia.

Reflexió sobre el Sínode

Precisament, un dels tallers més conreguts va ser el relatiu a la pastoral familiar en relació amb el Sínode extraordinari que va tenir lloc a Roma l'octubre passat. Els presents van destacar la vinculació entre l'anomenat esperit del Concili i l'obertura que alguns bisbes han demanat durant el Sínode. L'encarregat de presentar les conclusions de

Jordi Llisterrí

l'assemblea dels bisbes va ser un laic, Xavier Padilla, ajudat en les explicacions pel sacerdot Salvador Pié Ninot. Tots dos van destacar les novetats d'aquest Sínode. També van recomanar vivament el llibre del cardenal alemany Walter Kasper que recull la seva intervenció en el consistori del febrer passat. Aquell discurs defensava que l'Església autoritzés la comunió als divorciats que s'han tornat a casar. En aquest sentit, durant el taller hi havia una demanda clara per part d'alguns laics de canviar la doctrina actual sobre el matrimoni. Alguns dels presents van fer esment que «caldria fer alguna cosa més que no només obrir les portes al debat». Tot i així, Padilla va reivindicar la misericòrdia que hi ha en la indissolubilitat del matrimoni. Fins i tot va recordar que aquest posicionament sobre la família defineix, en bona mesura, la fe cristiana. «Els cristians són aquells que es casen per tota la vida», va assenyalar.

Un dels tallers més interessants va ser el que reflexionava sobre «ser Església avui en minoria». La reflexió col·lectiva que van traçar els grups de laics va ser d'un realisme molt clar però també d'optimisme. Tots van destacar la necessitat de crear comunitats de creients, de trobar espais on compartir la fe. «És molt important que els laics ens trobem perquè així veiem que no estem sols», va dir Noemí Ubach, coordinadora d'aquell taller. També van constatar que la presència dels laics a l'Església està creixent però que aquest és un procés llarg i un treball lent. Un altre dels aspectes que van destacar va ser la pèrdua de territorialitat de la parròquia. La majoria dels presents anaven a temples lluny d'on vivien. Fins i tot n'hi havia que van a una parròquia barcelonina però viuen a Teià.

NOEMÍ UBACH
«És molt important que els laics ens trobem perquè veiem que no estem sols»

JOSEP FOLGUERA
«Hem d'alimentar el procés a base de trobades com aquesta, fetes amb un llenguatge de laics»

La parròquia avui s'escull com a comunitat de vida atenent les preferències espirituals més que no pas un criteri merament territorial. Com a punts febles del moment actual, van destacar la falta de creativitat dels laics, la passivitat, l'envelliment dels feligresos i la pèrdua de la fe. En certa manera, en molts entorns la fe s'ha convertit en quelcom exòtic. Molts laics tenen clar que el paper que ocupen enmig del món també és delicat. En paraules d'un d'ells, «els laics tenim una visió de trinxera, a primera línia de foc».

El taller sobre pobresa presentava una dinàmica suggeridora. Representava una illa remota en què s'havien exhaurit els recursos. Només hi havia diners per treure de l'illa tres persones, però n'hi havia cinc. Un grup de persones (els dirigents) havia de decidir qui es quedava i qui se salvava. Els cinc rols eren: una mare soltera amb fills, un home que pateix una addicció, una famí-

lia d'immigrants, una parella d'ancians i un jove que no estudia ni treballa. El taller plantejava la desconexió entre els dirigents i la població més desafavorida i treballava sobre quins criteris han de guiar la nostra societat.

El Congrés de Poblet

En conjunt, els laics que comanden aquesta aventura es van mostrar molt contents de la resposta rebuda. «Hem d'anar alimentant el procés a base de trobades com aquesta, fetes amb un llenguatge de laics», va destacar Josep Folguera. Ell mateix va recalcar que l'objectiu de Laïcat XXI no és el congrés de l'any vinent sinó anar estenent la xarxa de laics per tot el territori. Per ara, tenen 800 persones interessades però en volen ser més. Folguera va deixar clar que si el congrés de Poblet és un èxit no descarten prosseguir el seu camí. Ara com ara, però, totes les seves forces es concentren a treballar per arribar a més laics i no descarten una trobada de formació com la de Santa Madrona en els propers mesos. També estan treballant amb la Conferència Episcopal Tarraconense tot i que els promotors recalquin la seva independència respecte dels bisbes. No és una iniciativa que neixi de l'episcopat, però no és un grup que visqui fora l'Església ni encara menys en contra d'ella sinó que tenen la voluntat de caminar plegats per enfortir la presència dels laics. En aquest sentit, aquesta jornada va demostrar quelcom important. La clau perquè els laics ocupin el lloc que mereixen és prendre consciència ells mateixos que tenen aquesta vocació. Per tant, s'han de formar, s'han d'organitzar i han de vehicular estructures per trobar-se i aprofundir en la seva missió.

Barcelona

Preàmbul de l'any Llull

La Facultat de Filosofia celebra la festa del patró de la Universitat

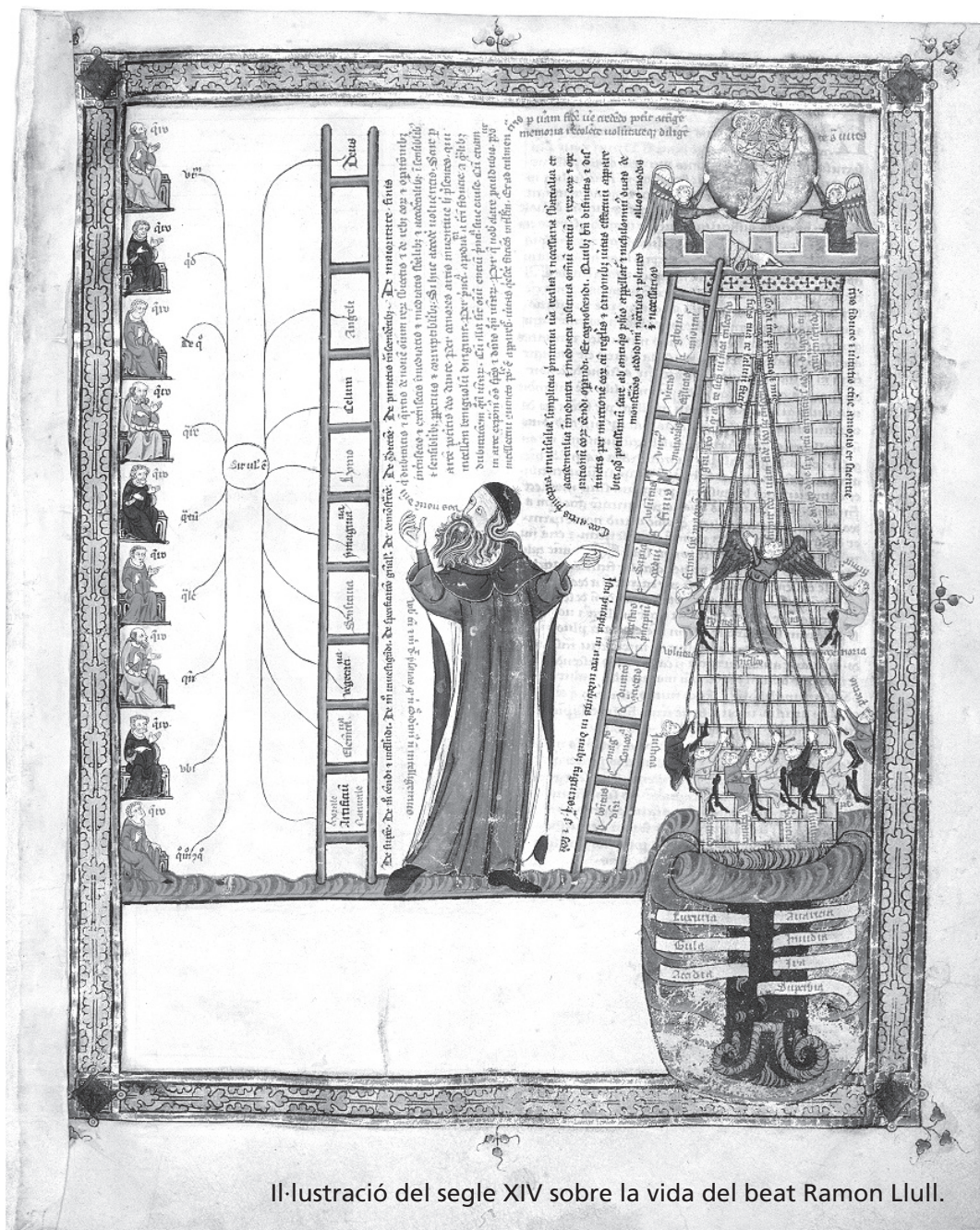
Barcelona
Eduard Brufau

El 26 de novembre passat, vigília de la festa del beat Ramon Llull, el cel descarregava amb ganexes sobre Barcelona. L'aiguat, però, no va impedir que se celebrés al Seminari Conciliar un acte organitzat per la Facultat de Filosofia amb motiu de la festa del patró de la Universitat Ramon Llull.

Després de les paraules de presentació i d'agraïment per part el rector de la universitat, Josep Maria Garrell, el degà de la Facultat i director de *Catalunya Cristiana* i Ràdio Estel, Mn. Jaume Aymar, va explicar que el novembre de l'any vinent —coincidint amb els 700 anys de la mort del filòsof, religiós i literat mallorquí— s'inaugurarà oficialment l'Any Llull. Entre els actes previstos hi haurà diversos esdeveniments culturals tant a Catalunya com a Mallorca i també al Vaticà, on tindrà lloc una exposició sobre el beat a càrrec de diversos artistes contemporanis. El degà de la facultat també va avançar que, per bé que no és segur del tot, al llarg d'aquest any commemoratiu, la Santa Seu podria canonitzar definitivament Llull, una de les personalitats més singulars del pensament cristià medieval.

Llull i el papa Francesc

La singularitat del reconegut beat franciscà es va posar de manifest en la intervenció d'Albert Soler, professor titular de la Facultat de Filologia de la Universitat de Barcelona. Soler va oferir un paral·lelisme interessant entre Blaquerna, protagonista de la novel·la *Romanç d'Evast e Blaquerna*, amb el papa Francesc. A partir d'una lectura força personal d'aquesta obra de Ramon Llull, el filòleg va anar desgranant les curioses similituds entre el Pontífex actual i aquest personatge de ficció que també acaba sent Papa. Soler va destacar com Blaquerna, que s'inserix en la tradició del mite del Papa angèlic, aquell amb qui s'aconseguirà la conversió definitiva del món, inicia un seguit de grans reformes. Entre els canvis que introdueix el pontífex imaginat per Llull hi ha per sobre tot un retorn a la senzillesa espiritual i material, un rebuig de les riqueses, un amor preferencial pels pobres i

Il·lustració del segle XIV sobre la vida del beat Ramon Llull.

Soler va desgranar les similituds entre el Pontífex actual i el Blaquerna de Llull

R.M.J. / Barcelona

Les Germanes Oblates proposen aquest Nadal descobrir el món de la prostitució. Es tracta d'una experiència, que es farà del 19 al 21 de desembre a Barcelona, adreçada a «joves d'entre 20 i 35 anys que tinguin inquietud per conèixer la realitat de les dones en situació de prostitució i que vulguin compartir uns dies amb una comunitat religiosa al Raval», ens explica Nieves de León Reyes, oblata, directora del Lloc de la Dona. Es faran activitats de reflexió i diàleg sobre la problemàtica de la prostitució, moments de compartir

la vida amb elles des de la celebració i espais de pregària en el marc de la comunitat d'Oblates. Segons Nieves de León, cal participar-hi «sense prejudicis, i amb els ulls i la ment oberta a descobrir la persona més enllà de l'activitat que fa». D'aquesta manera, els participants en aquesta iniciativa podran conèixer «la realitat del barri del Raval, la seva diversitat, familiaritat, multiculturalitat. Ens apropem a la realitat de les dones que exerceixen prostitució, les situacions que viuen i com les viuen. Realitats migratòries complexes, pobres, exclusió. Una manera concreta d'entendre l'Església, l'Evangeli i la

els oprimits, una reforma de la cúria papal, la pacificació dels conflictes, etc. Per al filòleg, molts d'aquests aspectes coincideixen en bona mesura amb alguns dels punts que el papa Francesc vol que l'Església canviï. Per aquest motiu, Soler va acabar la seva intervenció assegurant que «tots dos primeregen».

L'acte també va comptar amb la presentació del llibre *Escatologia i modernitat. El pensament d'Odo Marquard*, a càrrec del mateix autor, Carles Llinàs, catedràtic de la Facultat de Filosofia. Llinàs va desvelar que la maduració de l'obra sobre aquest pensador alemany va durar uns 10 anys, però que el redactat final va ser ràpid, només tres setmanes. L'autor va reconèixer que l'estil del llibre pot resultar recargolat, o fins i tot neuròtic, cosa que s'adiu amb la realitat neuròtica que interessa Marquard, la de la modernitat. Llinàs va explicar com Marquard analitza la contradicció en què cau aquella modernitat que nega l'escatologia transcendent del cristianisme i la substitueix, paradoxalment, per un discurs igualment escatològic, amb l'agreujant que se centra en la immanència, en l'ara i l'aquí.

L'últim a intervenir va ser Mn. Armando Pego, que com a director de la revista *Comprendre*, va presentar algunes de les novetats editorials de la Facultat de Filosofia, com ara l'obra *Amor més enllà de la mort en l'obra filosòfica de Gabriel Marcel*, de Joan Rigol i *Lectures gregues*, d'Antoni Bosch-Veciana. L'acte va comptar amb els interludis musicals del grup Airun, format per Nuria Cervera i Joan Miró, que amb la veu i instruments com ara el monocordi i el ney, van oferir obres del mateix beat Ramon Llull i de santa Teresa de Jesús.

Un apropament al món de la prostitució

vida religiosa oblata».

Per a Nieves de León es pot millorar la qualitat de vida d'aquestes dones «oferint noves oportunitats, amb lleis d'estrangeria més flexibles, més adequades a la seva realitat, evitant normatives excloents i penalitzadores».

D'aquesta iniciativa nadalenca tan singular, les Germanes Oblates esperen «que els joves es qüestionin quina és la realitat de la prostitució i la mirada que tenen vers ella, i sobre el sentit que la vida religiosa aporta a aquesta situació social».

Per a més informació: activitats-barna@oblatas.com.

Barcelona

Ajudar a pregar amb la música

«Desperta'm el cor», projecte musical de Carles Buetas, Glòria Miralles i Manel Martínez

Ignasi Miranda
Barcelona

Desperta'm el cor és el nom d'un projecte amb cançons nascudes de la trobada amb Déu, o amb els altres, i amb un mateix. Després de l'experiència de Carles Buetas amb els grups de la família marista Xirat i Kairoi, amb temes d'inspiració cristiana, ara veuen la llum noves peces que es fan realitat amb l'ajuda també de Manel Martínez i Glòria Miralles. És un projecte de disc, tota una gran proposta que s'ha preparat i que s'editarà amb l'ajuda de les persones que hi vulguin col·laborar, mitjançant el *crowdfunding*, és a dir, la suma de les petites aportacions de moltes persones a l'estil del petit mecenatge.

Una cançó nadalenca titulada *Ets Nadal*, un clam al Déu que es manifesta de diverses maneres, *Desperta'm el cor*, un cant de contingut interreligiós i intercultural, a partir del que hi ha al darrere del burca que porten moltes dones musulmanes, i una crida a l'amor a través de la vocació cristiana són alguns dels temes inclosos en el projecte.

Carles Buetas, que es considera hereu i germà de Kairoi —grup al qual ja no pertany—, defineix la iniciativa com «un compartir allò que ens mou i ens cou per dins el cor i que anem vivint, transformat en cançó». Junament amb Manel Martínez i Glòria Miralles, fa uns vuit anys que treballa sobre composicions musicals a partir de les quals han anat evolucionant «amb aquella creativitat que va i torna», diu Buetas. El responsable del nou projecte *Desperta'm el cor* assegura que les seves cançons «no busquen tant provocar entre els joves el típic ambient festiu, o ballar en grans actes, sinó sobretot la proximitat des de la concepció de la música com una eina participativa, propera i intergeneracional».

Per la seva part, Manel Martínez destaca el fet que *Desperta'm el cor*

A la web
www.despertamelcor.cat
s'explica el
projecte i com
col·laborar-hi
econòmicament

pretén ser «un mitjà per ajudar la gent a buscar la interioritat en un moment de pregària, individual o comunitària, però també va més enllà perquè les cançons tenen unes lletres assumibles per tothom, que s'hi pot sentir identificat». Glòria Miralles explica que s'ha creat la web www.despertamelcor.cat

«on s'explica el projecte, amb les aportacions que es poden fer i el número de compte, amb la idea que es gravin els temes, a partir d'ara coincidint amb l'inici de l'Advent, i escampar tota aquesta música». L'objectiu és aconseguir prou finançament per enregistrar totes les peces.

Animats entre tots tres

Carles Buetas assegura que, per iniciar aquesta aventura, l'han animat «el Manel i la Glòria, perquè hi havia un gran interrogant sobre el que es podia fer amb un sac de cançons fetes aquests últims anys, i tot s'ha fet més fàcil en compartir el projecte amb ells». Glòria Miralles destaca que es va animar a treballar en aquestes cançons perquè «així es pot pregar fent música, cosa que facilita molt l'actitud des del servei,

que ahora fa que la cançó, un cop surt, ja no sigui pròpia i proporcioni un gran plaer». Manel Martínez recorda que, «en la vida, hi ha camins de coincidència que enforteixen el projecte».

Carles Buetas és cantant i compositor des de fa més de 25 anys. Ha format part dels grups Xirat i Kairoi, tots dos de la família marista, en els quals ha fet nombroses aportacions. Glòria Miralles, també cantant, posa des de fa 20 anys la seva veu al servei de diferents formacions musicals, entre elles el grup Twocats pel Gospel. Manel Martínez és director de cors de gospel, un gènere en el qual porta dotze anys. Tots tres han tingut inquietuds comunes, per exemple en les celebracions de la Pasqua al monestir de les Avellanes, com a professors al col·legi de La Salle Bonanova de Barcelona i actualment a les pasqües familiars.

Tarragona

L'arquebisbat reitera tolerància zero per abusos sexuals

Redacció / Tarragona

Arran de la denúncia, publicada al *Diari de Tarragona*, d'un antic alumne del Seminari dels Pares Mercedaris de Reus, que declara haver sofert abusos sexuals per part d'un sacerdot quan tenia 11 anys, ara en fa 34, l'arquebisbat de Tarragona ha fet pública una nota en què manifesta el següent:

1. Que lamenta profundament que s'hagin produït i que es produeixin casos d'aquest tipus, per als quals l'Església expressa una repulsa absoluta i tolerància zero.
2. Que donat que el fet denunciat es

va esdevenir al Seminari Mercedari de Reus, l'assumpte s'ha posat en coneixement dels superiors dels Pares Mercedaris per tal que actuïn d'acord amb els procediments establerts per l'Església per a aquests casos.

3. Que també s'ha passat comunicació a la Congregació per a la Doctrina de la Fe de la Santa Seu.
4. Que anima les persones afectades a posar aquests assumptes en coneixement de les autoritats civils, amb les quals l'Església col·laborarà plenament en l'exigència de responsabilitats.

El mundo de las herencias

"El dolor que produce el fallecimiento de una persona querida es inevitable, pero lo que si debemos evitar y podemos hacerlo son los conflictos hereditarios derivados de las herencias". ¿Cómo? Haciendo un testamento inteligente. María-Elba Rojas. Abogada.

Bufete Rojas, podemos ayudarte

Especialistas en testamentos inteligentes

Teléfonos: 93.246.60.96 // 93.265.89.22
mariaelbarojas@bufeterojas.es
www.bufeterojas.es

Síguenos en:

- Facebook: [facebook.com/bufete.rojas.bcn](https://www.facebook.com/bufete.rojas.bcn)
- Twitter: [@bufeterojas](https://twitter.com/bufeterojas)
- Radio: Estel 106,6 FM los viernes cada 15 días a las 11h

BUFETE ROJAS

Atenta als «signes dels temps»

Joan E. Jarque i
Jutglar
Fundador de
«Catalunya Cristiana»

El bon papa Roncalli, Joan XXIII, en convocar el Concili Vaticà II, deia: «Fent nostra la recomanació de Jesús de saber distingir els signes dels temps, creiem descobrir, enmig de tantes tenebres, nombrosos senyals que ens infonen esperança sobre el destí de l'Església i de la humanitat». (*Humanae salutis* 25-12-63). Advertia, doncs, que l'Església ha d'estar atenta als «signes dels temps»; ha d'esmerçar-se a descobrir els senyals que Déu no cessa d'adreçar-li a través dels esdeveniments de la Història, ni que sigui «enmig de tantes tenebres». L'Evangeli serà sempre el mateix però les persones a qui s'adreça són diferents, segons els llocs tan diversos i les circumstàncies canviants de cada època. Els moviments incessants de la història, doncs, són també signes de la «paraula de Déu viva», no escrita (1Pe 1,23).

No cal escarrassar-se gaire cercant exemples dels innumbrables «signes» —sovint enlluernadors, eixordadors— del nostre temps. Els que vam néixer a la primera meitat del segle passat ho tenim prou clar; els més joves que no-

Agustí Codinach

saltres, aviat ho admeten, si no n'eren ja ben conscients: en els trenta anys passats, i no cal dir els cinquanta —per posar unes fites— el món ha canviat

moltíssim en molts aspectes. És obvi. Els nostres avis ens haurien tractat de folls si els haguéssim dit qualsevol dels fets més usuals i generalitzats d'avui —per exemple: l'empleada de la neteja, amb el seu mòbil, telefona sovint el seu fill professor a Berkeley i, enguany, de vacances amb el seu marit paleta jubilat, ha fet un creuer per les illes gregues.

Identificar les causes d'aquest «nou ordre de relacions humanes», valorar les noves situacions creades, pertoca als antropòlegs, als sociòlegs... no m'arriscaré pas a fer-ho aquí. Ens manquen, avui, uns estudis seriosos de sociologia religiosa —que no s'haurien d'haver interromput! Anotem, només, que el Concili Vaticà II va reafirmar «la llibertat de cada persona en l'acte de fe i en la identitat religiosa; recordant que la pertinença, o no, a l'Església, no podia continuar sent una qüestió de criteris formals, exteriors, sinó de la decisió lliure, d'una expressió personal» (Donegani). Heus ací un factor important, entre altres, del canvi fenomenal que s'ha esdevingut en molts aspectes de la vida, privada, familiar, col·lectiva d'avui. Canvi viscut «naturalment» per la gent mentre que no acaba de ser assumit amb prou consciència pel «món religiós» i en particular per l'Església catòlica, sobretot en els països de vella cristiandat de l'Europa que es qualifica fàcilment com «secularitzada».

Costa acceptar que «els límits de la parròquia» ja no coincideixen amb «els termes del poble». Aleshores hi havia «famílies catòliques», «pobles catòlics», «ambients catòlics» i fins «nacions catòliques». Una senzilla constatació: fa trenta anys, probablement, i certament en fa cinquanta, el cristià corrent, i fins i tot els capellans i els bisbes, no tenien cap parent ni conegut que no fos batejat, ben casat, practicant... Avui gosaria afirmar que el papa Francesc i els pares sinodals

«també» tenen algun parent, o conegut, no batejat, divorciat, que «viu en parella» —home o hetero—, que no practica, que es confessa no creient... i que, tanmateix, és una excel·lent persona.

És la consciència viva i assumida d'aquesta nova situació que fa dir al papa Francesc que l'Església ha de sortir al llindar de la porta, que ha de mirar enfora d'ella mateixa. I no pas per intentar que alguns entrin —tant de bo, si el Senyor els crida i ells lliurement hi accedeixen— ans per proclamar a tothom que «ve el regne de Déu». Aquesta actitud «enfora», més que «endins»

li és exigida, a l'Església, per la seva naturalesa pròpia: ser «llum i sal» del món. És obvi que ni la llum ni la sal no són per a ells mateixos i és absurd encendre un llum per amagar-lo sota un llit. La llum assoleix tot el seu valor si il·lumina... tot allò que val la pena d'il·luminar perquè és molt valuós i, viceversa, tot allò que no valdria res si no fos il·luminat. Els «signes dels temps» ens assenyalen avui que aquesta és la

«Com a filla de la llum, a l'Església li pertoca il·luminar tot home i tota situació humana»

dialèctica pròpia de l'Església i el món: l'una per a l'altre, sense confondre's, ni pretendre absorbir-se. Amb un profund i sincer respecte mutu. El poble dels cridats al seguiment de Jesucrist, vivint amb autenticitat com a fills de la «serventa de Déu» per al món, li revelen a aquest els immensos i insospitats valors que el Creador ha dipositat en la Creació i la plenitud de vida i felicitat a la qual l'ha destinat.

L'Església ha d'entendre, doncs, que avui la seva missió en el món no es planteja pas en termes oposats, d'integritat de vida cristiana per una banda, i, per l'altra, de comprensió i misericòrdia envers els allunyats d'aquest ideal. És en l'acceptació humil d'haver estat elegida com a serventa, i santificada pel seu Senyor no per condemnar el món sinó per salvar-lo, que, com a filla de la llum, li pertoca il·luminar tot home (Jn 1,9) i tota situació humana, sense oblidar que l'Amo li ha confiat tot poder menys el de jutjar ja que aquest Poder final el Pare l'ha reservat al Fill que, a la fi del temps, tornarà a cloure la Història.

cerers
des de
1862

CERABELLA

P.I. Can Clapés, 08181 Sentmenat (Barcelona)
T. 93 715 31 02 / Fax 93 715 02 51
CERERIA ABELLA
Sant Antoni Abat, 9, 08001 Bcn.
T. 93 441 09 07 / Fax 93 441 70 47
Boters, 5, 08002 Bcn. T./Fax 93 318 08 41
Comte Borrell, 41, 08015 Bcn. T.93 442 93 28

«Només sóc un instrument en mans de Déu»

Sor Cristina Scuccia presenta a Barcelona el seu primer disc «Sister Cristina»

Samuel Gutiérrez
Barcelona

No està acostumada a les promocions discogràfiques i se li nota. Ens rep esgotada, després d'una llarga i intensa jornada de compromisos amb els mitjans de comunicació. Tot i així, Sor Cristina no perd el somriure. Un somriure que ha enamorat tothom arran del seu pas pel concurs televisiu *The Voice*, a Itàlia. Com a guanyadora, presenta ara el seu primer disc, amb deu clàssics de la música pop i dues cançons inèdites. Fins i tot s'ha atrevit amb el polèmic *Like a Virgin*, de Madonna, però no com a provocació, sinó com a desafiament. A través de la música, Sor Cristina canta a l'amor. L'amor humà i també, i sobretot, l'amor diví.

Hi ha qui es pregunta què fa una monja catòlica versionant cançons de Madonna, Alicia Keys, Pink... Una provocació?

No, cap provocació. Només he volgut fer servir un llenguatge molt simple, actual, per explicar una història d'amor. De fet, amb *Like a Virgin*, per exemple, no he mirat el passat d'aquesta cançó, sinó que he volgut donar-li un significat completament nou. He volgut explicar el toc de Déu en el meu cor, que m'ha canviat totalment la vida.

No tothom, però, arriba a entendre aquesta doble lectura, tot i que tenim exemples molt clars a la Bíblia, com ara el Càntic dels Càntics.

La fe és un do. Cal demanar-la al Senyor! Però crec que, en aquest camp, també estem fent passes endavant gràcies al papa Francesc, que camina cap a aquesta obertura. El primer a provocar escàndol va ser el mateix Jesucrist i en aquell temps fins i tot els deixebles no arribaven a entendre el que Ell feia. Per tant, ho dic amb humilitat, crec que aquest camí de la música pop pot ser un bon camí.

Quin missatge de la seva història personal ha volgut transmetre amb *Like a Virgin*?

Like a Virgin em permet expressar d'una manera nova la història d'amor d'una consagrada. El text, a l'inici, parla d'una persona derrotada, incompleta, però que en el moment en què va ser tocada la vida li va canviar completament. Això mateix és el que també em va passar a mi! Abans de trobar Crist estava trista, incompleta... Feia moltes coses però la meua vida era una confusió. En el moment en què Crist entra en la meua vida, arriba l'amor per excel·lència i arriba la llibertat plena!

Totes les cançons versionades del disc volen oferir aquesta doble lectura?

Cada text conserva el seu missatge original, sovint un missatge d'amor. Però alhora he volgut interpretar-los d'una manera pròpia i nova amb l'objectiu de transmetre la meua fe, així com els valors cristians, uns valors forts expressats en aquest llenguatge de la música pop, tan comú per a les persones, sobretot les més joves.

Agustí Codinach

Aquestes versions han esdevingut també pregàries?

Sí, certament! La música pop és una música popular, que tothom escolta i crec que és un mitjà important per donar pas a un missatge més profund. Amb els nens de l'oratori, quan iniciem la trobada de pregària, sempre introduïm un fragment de música pop de cantants actuals per intentar després donar un nou significat.

L'entristeix que hi hagi gent que s'escandalitzi?

No, no tinc motius per a la tristesa! Qui ha trobat Déu no pot estar trist, sinó alegre! L'escàndol, com deia abans, el provocava també Jesús. Els fariseus el criticaven perquè els seus deixebles no es rentaven les mans. A mi em passa una mica el mateix. Som cridats a anar una mica contra corrent i les novetats sempre creen una mica de desconfiança. Ho veiem també amb el papa Francesc. Algunes de les seves decisions no són ben acceptades per tothom, fins i tot dins de la mateixa Església. Tinc la sort de tenir el suport no només de la meua congregació sinó de molta gent i molts religiosos. Em sento ben recolzada per l'Església i per això em sento serena. No ho faig per mi sinó per donar glòria a Déu!

Encara no l'ha trucada el papa Francesc?

No. Espero trobar-me aviat amb ell, potser per donar-li en mà el disc i rebre d'ell una benedicció especial.

Amb la seva música, amb aquesta irrupció mediàtica, vol també arribar a les perifèries?

Realment vam acceptar participar en el concurs de *The Voice*, després que la producció del programa va contactar amb la mare general de la congregació per convidar-me a participar-hi, en

«Em sento ben recolzada per l'Església i per això estic serena. No ho faig per mi sinó per donar glòria a Déu!»

gran mesura animats per la invitació de Francesc d'anar i anunciar a les perifèries. Hem entès que el món de l'espectacle també pot ser una perifèria, perquè moltes vegades hi ha una absència de Déu i es requereix molt de coratge per entrar-hi i portar Déu.

Quan va fer l'opció de la vida religiosa, va renunciar a la música, la seva gran passió. Ara la rep retornada, com si fos el cent per u.

A l'inici va ser molt difícil combinar la meua vida religiosa amb el cant. No volia cantar. Va ser un temps gairebé de purificació, d'escolta de Déu. Quan vaig anar al Brasil vaig rebre la resposta. Vaig descobrir que el cant havia de ser el mitjà a través del qual jo podia donar testimoni de Crist, especialment entre els més joves.

Abans vostè fins i tot havia rebut formació en una acadèmia d'artistes cristians.

Sí, precisament es tracta d'una acadèmia de les germanes ursulines, la congregació a la qual pertanyo, dirigida per Claudia Koll. L'objectiu és transmetre la bellesa de ser cristià. On hi ha art, ha d'haver-hi amor. Per això és important que l'artista faci un treball interior. Allà vaig aprendre que la pregària ajuda moltíssim per després pujar a l'escenari i transmetre veritables valors. De totes maneres, he

de dir que vaig estar a l'acadèmia poc temps perquè després vaig entrar al noviciat i la vaig haver de deixar, tot i que he tingut la possibilitat de continuar anant-hi de tant en tant.

En el comentari que fa a una de les cançons, *Try*, vostè escriu que «val la pena arriscar»... Aquesta aventura discogràfica és també un risc. Ha valgut la pena arriscar?

Sí, i tant, val la pena arriscar! Val la pena arriscar per l'amor veritable, l'Amor més gran!

Com porta el ritme d'estrella pop? La presentació d'aquest disc és una cosa puntual o significarà també concerts, nous discos, gires...?

Sóc una religiosa al servei d'una missió una mica especial. No sé què passarà en el futur... No sé què passarà demà, si hi haurà concerts o si tocaré i cantaré durant la missa, com faig ara els diumenges. Sóc simplement una monja al servei del Regne de Déu, tot i que d'una manera una mica singular.

La fama, l'èxit, l'ego... són temptacions dels artistes. Quin és el secret per conservar la humilitat?

La glòria no és meua. És de Déu. Només sóc un instrument a les seves mans. Crec que l'ajuda de la comunitat, que em remet sempre a Déu, és el secret més gran. No és la Cristina, no sóc jo! Sor Cristina és una serventa que vol donar glòria a Déu.

El disc inclou una cançó pròpia, *Fallin' free*. És la que millor expressa el seu cor?

Sí, sens dubte. Explica els dubtes inicials de la meua crida i com, en el moment de donar el meu Sí a Déu, finalment he pogut desplegar les ales i aixecar el vol. La cançó acaba convidant l'oient a alliberar el seu Sí i aixecar ell també el vol.

Gran festa d'aniversari de «Catalunya Cristiana» i Ràdio Estel

Èxit de la 3a edició del sopar a benefici dels nostres mitjans

Treballadors i col·laboradors van bufar les espelmes del pastís.

Taula d'autoritats, presidida pel cardenal Martínez Sistach.

Mercè Raga i Francesc Rosaura, presentadors de la Nit.

Carme Munté

Barcelona / Fotos: Agustí Codinach

Més de mig miler de persones es van aplegar en el sopar de la 3a edició de la Nit de *Catalunya Cristiana* i Ràdio Estel, organitzat pel Club+Amics i celebrat al Centre de Convencions Internacional (CCIB) de Barcelona.

Va ser una edició especial d'aquest sopar a benefici dels nostres mitjans ja que coincidí amb la celebració d'aniversari dels 20 anys de Ràdio Estel i dels 35 anys de *Catalunya Cristiana*. Per això no van faltar ni el pastís d'aniversari ni totes les paraules de felicitació i d'encoratjament de les persones que van participar al sopar.

En el brindis d'aniversari, l'actual director de *Catalunya Cristiana* i Ràdio Estel, el prevere Jaume Aymar, va tenir un record emocionat pel qui fou bisbe auxiliar de Barcelona, Joan Carrera, «que tant va creure en els nostres mitjans».

Suport material

Puntualment, a les 20.35 h les portes del CCIB es van obrir per rebre els assistents a l'acte. Hi havia una àmplia representació del món social, cultural, polític i religiós de Catalunya. El sopar, com cada any, va ser presidit per l'arquebisbe de Barcelona i president del patronat de les dues fundacions, el cardenal Lluís Martínez Sistach. Tot just acabava d'aterrar procedent de Roma, on havia estat rebut en audiència privada pel papa Francesc com a clausura del Congrés de Pastoral de les Grans Ciutats, però això no va ser impediment perquè presidís el sopar.

Insistentment, el cardenal Lluís Martínez Sistach va recordar la importància d'aquests dos mitjans de comunicació per a l'evangelització, també per a la pastoral de les grans ciutats, i va demanar suport material perquè puguin tirar endavant, així com l'acompanyament i l'afecte tant de particulars com d'institucions.

Transmissió de valors

La resta de parlaments van anar a càrrec dels representants polítics. Així, en les seves intervencions, tant els consellers de la Generalitat Felip Puig i Ramon Espadaler, com la presidenta del Parlament de Catalunya, Núria de Gispert, van felicitar Ràdio Estel i *Catalunya Cristiana* per la seva llarga trajectòria.

Van coincidir a destacar la importància de comptar amb uns mitjans com Ràdio Estel i *Catalunya Cristiana* a l'hora de transmetre valors, ètica, espiritualitat i catalanitat. «Els valors del cristianisme són més necessaris que mai», va destacar Felip Puig, conseller d'Empresa i Ocupació, mentre que Núria de Gispert va instar el conjunt de la societat a «sumar tots per tenir el país que volem».

De la seva banda, Ramon Espadaler, conseller d'Interior, va afegir que *Catalunya Cristiana* i Ràdio Estel «aporten reflexió en un moment transcendent per al país».

Actuacions musicals

La 3a Nit de Ràdio Estel i *Catalunya Cristiana* va ser novament un gran èxit, tant per la capacitat de convocatòria, com per l'organització. Va comptar amb uns presentadors de luxe, com són Francesc Rosaura, director de *Signes dels Temps* de TV3, i Mercè Raga, periodista de Ràdio Estel. A això cal afegir-hi les actuacions musicals del tenor Roger Padullés, de Marina Rossell i dels cantants lírics Laia Camps i Joan Martínez Colás.

La Nit també va comptar amb la presència de l'actor Joan Pera, que va esdevenir la mà innocent de la rifa feta a favor dels nostres mitjans.

Actuació del tenor Roger Padullés.

Moment del brindis a càrrec de Jaume Aymar, director.

Laia Camps i Joan Martínez Colás van cantar el brindis de la Traviata.

Joan Pera va ser la mà innocent de la rifa.

Agraïment

Jaume Aymar
Director

El dia 27 de novembre passat, vam celebrar la tercera edició de la Nit, aquesta gran vetllada cívica i diocesana de *Catalunya Cristiana*, Ràdio Estel i el Club+Amics. Als responsables del CCIB, als voluntaris, als treballadors de tots dos mitjans, als col·laboradors, als assistents i als qui us hi va sumar generosament des de la fila zero, moltes i moltes gràcies. La vostra participació i la vostra generositat ens encoratgen a continuar endavant sempre al vostre servei. Que la comunicació sigui un mitjà propici per a la comunió. Gràcies!

CARDENAL LLUÍS MARTÍNEZ SISTACH

«És una nit màgica, molt bonica, que expressa l'afecte, estimació i el reconeixement de moltes persones envers *Catalunya Cristiana* i Ràdio Estel»

NÚRIA DE GISPERT

«Ha estat un sopar molt familiar amb gent que s'estima Ràdio Estel i *Catalunya Cristiana*, i que ha volgut acompanyar els qui treballen i col·laboren en aquests mitjans perquè tinguin èxit i futur»

JOAN PERA

«He volgut participar a la Nit perquè sou la meua gent, jo sóc com vosaltres, et trobes en un lloc que tenim els mateixos ideals, les mateixes ambicions de virtuts i això és molt maco»

Baixa't aquesta aplicació de Càritas i fes el teu donatiu a partir d'1 €.

Lunet Solidari destinarà l'import de tots els donatius al projecte **FEINA AMB COR** de Càritas, per ajudar a tots aquells que no tenen feina. A més, LUNET també destinarà l'import de tots els seus regals de Nadal a aquesta entitat. Bon Nadal, Felix Feina!

«El millor dibuix és el testimoni de la pròpia vida»

Patxi Velasco Fano és professor, catequista i dibuixant

Fernando Cordero

Patxi Velasco Fano arriba content i entusiasmat a Barcelona, una ciutat que li encanta. I se li nota. Passejant pels seus carrers no deixa de comentar les seves ocurrencies. Se li ha ficat ben endins l'*Evangelii gaudium* del papa Francesc, al qual admira. La seva família, el seu treball com a mestre, la seva comunitat cristiana i el seu amor pels pobres són els eixos de la seva vida. No es poden entendre els dibuixos d'aquest singular evangelitzador sense deixar-se «trobar» per Jesús. Així de senzill.

Vostè va començar a il·lustrar la Paraula de Déu com a instrument per a les classes de Religió i catequesi. Què afavoreix aquesta eina de comunicació?

Vivim en un món visual. Gairebé tots els infants miren la televisió, fan servir ordinadors i internet. Tot entra pels ulls i els dibuixos permeten que la gent més senzilla pugui entendre l'Evangeli. S'acostuma a dir que una imatge val més que mil paraules. Una imatge pot tenir moltes interpretacions, per la qual cosa esdevé un instrument molt ric per evangelitzar.

Es pot transmetre un missatge tan profund com és el de la Paraula de Déu a través d'un dibuix aparentment senzill? Pesa la responsabilitat d'il·lustrar la Paraula de Déu?

El millor «dibuix» per conèixer Déu és Jesucrist. Presentant, dibuixant Jesús és com més bé coneixem Déu, perquè ell n'és imatge. El millor dibuix que es pot fer és el testimoni de la pròpia vida. Pel que fa a la responsabilitat, quan dibuixava en un entorn local, em costava menys. Ara amb internet arriba més lluny. Hi ha matisos culturals que impliquen més preocupació per no ferir sensibilitats.

Un dels elements més habituals en les seves il·lustracions són els pedaços i els cors. Per què?

Per transmetre dos missatges essencials de l'Evangeli: que la Bona Nova s'anuncia als pobres («els pedaços»). I com que l'Evangeli és parlar d'amor i el cor és el símbol que representa l'amor, és evident que he de dibuixar molts cors.

Vostè s'inspira en la pregària. Com i quan prega Fano?

Cada diumenge al vespre elaboro el dibuix de l'Evangeli per al diumenge vinent i durant la setmana vaig rumiant la Paraula de Déu per a les il·lustracions posteriors. Prego molt cantant i reso l'Àngelus, que forma part de l'espiritualitat de la meua comunitat, Maria de Natzaret. A les dotze del migdia els membres de la comunitat ens enviem un *whatsapp* per

«Tot entra pels ulls i els dibuixos permeten que la gent més senzilla pugui entendre l'Evangeli»

resar-lo. L'eix central de la meua vida espiritual és l'eucaristia de cada diumenge, que s'estén a la meua existència cadascun dels dies de la setmana. Em va captivar per internet una xerrada sobre aquest sacrament de Raniero Cantalamessa a la catedral de Barcelona.

Vostè posa els seus dibuixos a l'abast de tothom, de forma lliure i gratuïta. Per què? I els drets d'autor?

El que hem rebut de franc ho hem de donar de franc. No em sento un dibuixant sinó un cristià que fa dibuixos i comparteix el do que ha rebut del Senyor. Ho visc com una vocació de servei.

Últimament s'ha aproximat a la vida de diversos sants. Ens podria destacar algun tret que li cridi l'atenció d'algun d'ells per a la seva vida quotidiana?

Gràcies a un bon amic he conegut molts sants, entre ells sant Damià de Molokai, que té un col·legi preciós amb el seu nom a Barcelona. M'agrada perquè va estar a prop dels pobres. Recordo de petit la pel·lícula *Molokai*, que em va impactar molt. Recentment, amb el meu amic Poe, hem il·lustrat un llibre amb trenta sants. Aviat sortirà a la llum. També, amb motiu del cinquè centenari del naixement de santa Teresa, he col·laborat amb unes làmines que es troben disponibles a internet. La trobada amb la santa ha estat per a mi un exercici espiritual.

Viu a la comunitat Maria de Natzaret, a la parròquia de Santa Maria de l'Amargura de Màlaga. Quina és la realitat de pobresa i marginació que viu al seu voltant?

La realitat de dolor i marginació a les grans ciutats existeix, però moltes vegades s'amaga. És bo denunciar profèticament la situació de molts germans que ho estan passant molt malament. Jo, al meu col·legi Maria de la O, veig molts nens meravellosos que neixen sense oportunitats. Treballo a Los Asperones, un barri marginal que no hauria d'existir, perquè acull famílies d'ètnia gitana en habitatges prefabricats provisionals. Com a voluntari de Càritas i membre de l'Església, lluito per canviar aquesta realitat.

Ha vingut a Barcelona per participar en una xerrada-taller a l'església dels Sagrats Cors i al Col·legi Manyanet. Com s'ensenya a dibuixar?

Pas a pas. Cal tenir molt present que l'important de vegades no és tant la forma com el missatge. Per exemple, si dibuixes un cor amb un somriure i unes cames, aquest pot ser Jesucrist, que és l'Amor que va passar pel món fent el bé. Em preocupa més el significat que el significat.

Invitació a escoltar la Paraula en la quotidianitat

Josep Otón presenta el llibre «La mística de la Palabra»

Eduard Brufau
Barcelona

La Sala Pere Casaldàliga de la Llibreria Claret de Barcelona va quedar petita el 30 d'octubre passat a la tarda. S'hi presentava el nou llibre de Josep Otón, *La mística de la Palabra* (Sal Terrae), fruit d'un seguit de reflexions profundes al voltant de l'experiència de fe i de diversos textos bíblics, i que compta amb un bonic pròleg del P. Josep Alegre, abat del monestir de Poblet.

Enmig d'una notable expectació els diversos convidats encarregats de presentar el llibre no van estalviar els elogis ni a l'obra ni a l'autor.

Montserrat Esteve, periodista de TV3 i col·laboradora habitual de *Catalunya Cristiana*, va definir el llibre com un veritable bàlsam necessari en un món ferit per la pobresa, la violència i la injustícia. Esteve també va trobar molt positiu que *La mística de la Palabra* s'aparti de «l'estil dels sermons» per adoptar una manera de fer més propositiva i contemplativa. Segons la periodista, Josep Otón és un bon exemple del paper rellevant i visible que poden tenir els laics en l'Església catòlica del segle XXI per fer-la menys clerical i més oberta a tots els estats de vida.

Per la seva banda, el reconegut biblista Javier Velasco va definir l'autor com una «persona religiosa enamorada de la Bíblia». Velasco va afirmar que aquesta obra a través de les diverses reflexions convida el lector a la pregària, a sentir com «Déu és Paraula», com Ell ens parla. El biblista va voler remarcar que, en conseqüència, l'obra d'Otón ens introdueix en l'actitud d'escolta, ens acostuma al tan necessari silenci, i es contraposa d'aquesta manera a l'acceleració i el soroll constants de

la societat contemporània. Aquest no va ser l'únic punt en què Velasco va contraposar el món actual amb el fons de *La mística de la Palabra*; així no va dubtar a afirmar que el llibre ens crida a descobrir l'alegria de la vida cristiana i a «sentir nostàlgia d'infiní», esperança que el nostre entorn occidental sembla haver abandonat.

Relació amb Déu i vida quotidiana

La tercera personalitat de la taula, el filòsof i professor de la URL Francesc Grané, va prendre com a punt de partida de la seva intervenció el mateix títol del llibre: «La mística no té paraules, i per tant podríem dir que el títol expressa una pretesa contradicció.» El filòsof, però, va assenyalar que la Paraula apareix en la relació entre Déu i l'home, i per tant es tracta d'una experiència religiosa i, efectivament, mística. Per a Grané, doncs, *La mística de la Palabra* «planteja un retorn a l'experiència fonamental de Déu» alhora que és una lectura profunda de la realitat que defuig el cristianisme racionalitzat i crida a recuperar el misteri.

MONTSERRAT ESTEVE
«El llibre com a veritable bàlsam»

FRANCESC GRANÉ
«El llibre planteja un retorn a l'experiència fonamental de Déu»

El darrer a intervenir va ser el mateix autor, Josep Otón, historiador i professor de l'ISCREB. Tot just començar va voler fer referència a la persona que li ha escrit el pròleg, l'abat Josep Alegre, de Poblet: «Sent to el P. Alegre com algú molt proper i he de confessar que en bona part

és perquè em recorda molt el meu avi.» Va afegir que se sentia vinculat a aquest monestir cistercenc i també molt agraït, perquè li consta que algun dels seus llibres es llegeixen al refector.

Sobre el contingut propi del llibre, Otón va explicar que els escrits originals els va anar redactant originalment per a un blog amb la intenció d'oferir uns apunts sobre temes espirituals. No va ser fins al cap d'un temps que va decidir fer-ne una selecció, que ha resultat ser el llibre *La mística de la Palabra*. Josep Otón va afirmar que aquests escrits neixen de la mateixa vida, de l'experiència diària de la fe, de la pregària i de la lectura de la mateixa Paraula de Déu. Finalment l'autor, fent una radiografia de la societat i l'Església actuals, va constatar el divorci que pateix l'espiritualitat amb tres grans àmbits diferents: amb la vida, amb la tradició i amb el pensament. Per a Otón, doncs, l'espiritualitat cristiana ha de ser necessàriament encarnada i connectada amb l'existència, no es pot concebre aïllada, com una elucubració, sinó originada de la vida concreta de cada home i de la Paraula de Déu.

Grané, Otón, Esteve i Velasco, d'esquerra a dreta.

Agustí Codinach

«Fills estimats! De manera especial avui us convido a la pregària. Pregueu, fills, per poder comprendre qui sou i on heu d'anar. Sigueu portadors de la Bona Nova i gent d'esperança. Podreu ser-ho tot i realitzar-ho tot només si pregueu i esteu oberts a la voluntat de Déu, a Déu que desitja conduir-vos a la vida eterna. Jo sóc amb vosaltres i intercedeixo cada dia per vosaltres davant del meu Fill Jesús. Gràcies per haver respost a la meua crida!»

Missatge de la Reina de la Pau, 25 de novembre del 2014

Subscripció bimestral gratuïta *Eco Mª Reina de la Pau*: «Amics de Medjugorje»
C/ Sant Ignasi, 26 - 1r - 08700 IGUALADA; Edició en castellà: C/ Mare de Déu dels Àngels, 32 - 08221 Terrassa (Barcelona)
Comandes llibres: hijosdemedjugorjeespana@gmail.com - Tel. 629 792 849 / 676 059 594
www.mensajerosdelareinadelapaz.org www.virgendemedjugorje.org

L'esplai, lloc privilegiat d'encontre amb Jesús

Presentat el llibre «La pastoral en l'esplai» del MCECC de la Fundació Pere Tarrés

Miquel Àngel Codina
Barcelona

El dimecres 26 de novembre va tenir lloc a la Sala Pere Casaldàliga de la Llibreria Claret de Barcelona la presentació del llibre *La pastoral en l'esplai. Actualització de la proposta educativa i del directori de pastoral*, escrit per l'equip de consiliaris diocesans del Moviment de Centres d'Esplai Cristians Catalans (MCECC) de la Fundació Pere Tarrés i publicat per Editorial Claret. Hi van participar Mons. Francesc Pardo, bisbe de Girona i responsable de la Pastoral de Joventut de les diòcesis catalanes; Mn. Àngel Jesús Navarro, consiliari general del MCECC, i Maria Valencia, presidenta del MCECC.

Aquesta obra és una reedició revisada d'aquella que amb el títol *Pedagogia i pastoral en l'esplai. Proposta educativa i directori de pastoral*, va publicar l'any 1993, també a l'Editorial Claret, la Coordinació Catalana de Colònies, Casals i Clubs d'Esplai, gènesi de l'actual MCECC. Adreçada principalment als milers de monitors i monitores de centres d'esplai que atenen infants i joves a tot Catalunya, és el fonament de la seva acció educativa, evangelitzadora i pastoral.

Escola de vida

L'acte va començar amb la lectura d'una pregària de temàtica nadalenca. Tot seguit, Maria Valencia va fer un breu repàs de la història de l'educació en el lleure. L'any 1876 es van fer les primeres colònies de la història; el 1893 Catalunya organitza per primer cop unes colònies. Després del parèntesi de la guerra civil, Acció Catòlica recupera el 1945 les colònies. Dotze anys més tard, Càritas diocesana crea el Secretariat de Colònies. Als anys seixanta i setanta s'esdevé «una autèntica revolució de l'esplai», va assegurar

MCECC

Maria Valencia. «El món de l'esplai —va afegir— s'ha mantingut sempre vinculat a l'Església. L'esplai és sinònim de compartir, conviure, ser solidaris, respectar, perdonar, ajudar, estimar... i aquests són els valors de l'Evangeli.» El 1985 veu la llum la Fundació Pere Tarrés.

La presidenta del MCECC va explicar que «l'esplai esdevé un entorn privilegiat per oferir un espai de creixement individual, on la dimensió afectiva, social, cognitiva..., prenen sentit, però alhora és un marc incomparable per viure un mateix i acompanyar a viure els altres la dimensió transcendent. Tot i que la vivència de la fe és personal, es construeix en comunitat des de la convivència i l'intercanvi amb aquells que ens envolten». Així mateix, va definir l'esplai com «una escola de vida, una escola de ciutadania, que es fa realitat a través de l'eina més poderosa: el joc, i que sol deixar una profunda empremta en la canalla».

Mn. Àngel Jesús Navarro va recordar que «la pastoral és una feina molt difícil, atès que vivim en una societat de canvis constants. L'esplai és un lloc de frontera, la qual cosa implica estar a l'aguait de la realitat tan diversa del nostre voltant. Som perifèria de l'Església i ens agrada ser-ho. La gent es troba molt bé en aquests espais fronterers». Va subratllar que «els esplais són espais de convivència, respecte i diàleg per educar persones en la convivència, el respecte i el diàleg amb el missatge de Crist».

En la seva intervenció, Mn. Navarro va voler destacar la importància que té el testimoniatge avui dia entre el jovent: «Cal testimoniar el que creiem, i aquesta és la millor manera d'anunciar el missatge de Jesús. No ens hem de limitar a dir coses, sinó posar-les en

pràctica.» També va manifestar que «els nostres esplais han canviat molt; aquesta guia que presentem pot ajudar a entendre més bé qui som i què volem fer als esplais».

Família eclesial

Finalment, va prendre la paraula Mons. Francesc Pardo. Després de felicitar efusivament l'equip que treballa al MCECC de la Fundació Pere Tarrés —«no valorem prou la tasca tan rellevant que duu a terme»—, va parlar dels esplais des de la perspectiva eclesial. «Els esplais del MCECC són Església. Es tracta d'una convicció que hauríem de tenir tots. L'Església de Jesús i de les persones», va afirmar.

El bisbe de Girona va posar en relleu que «la família eclesial és molt important» i es va preguntar: «Qui en forma part?» No tan sols els apòstols de Jesús, sinó nombroses persones que constitueixen «cercles concèntrics», com ara els deixebles, els acompanyants habituals, els que s'hi acostaven per demanar un favor, etc. «Qualsevol jove es pot sentir identificat amb algun d'aquests grups», va reconèixer Mons. Pardo. El prelat va fer referència a la paràbola del sembrador. «Com a educadors i animadors en la fe, com a sembradors, distribuïm la millor llavor: la de l'Evangeli, una llavor de potència extraordinària. El Senyor ens ha cridat, ens ha escollit», va constatar. Mons. Pardo va comentar també que «l'esplai és un espai de gràcia i d'anunci imprescindible per a l'Evangeli».

L'acte es va cloure amb una actuació musical d'Adrià Pagès i Marta Basells, joves monitors del casal Al Vent-Fundació La Vinya, federat al MCECC de la Fundació Pere Tarrés.

 RàdioEstel

Cada tarda, a 2/4 de vuit, després de la transmissió de les vespres de Montserrat, Ignasi Miranda obre el seu «Mirador de l'actualitat». Els grans temes del dia tractats amb profunditat amb la presència de destacades personalitats de la societat civil, política i religiosa de Catalunya.

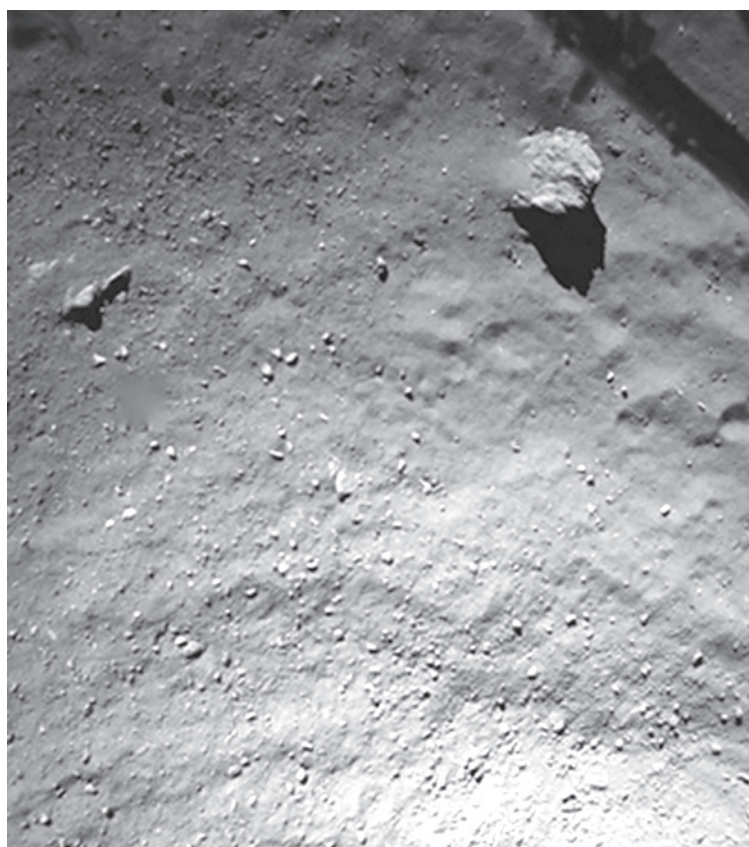
- 107,5 Andorra
- 105,0 La Seu d'Urgell
- 98,4 Osona
- 91,5 Lleida
- 96,8 El Garraf
- 90,1 Tortosa
- 104,4 La Cerdanya
- 103,4 Girona
- 93,7 Catalunya Central
- 106,6 Barcelona
- 100,6 Tarragona

Actualitats científiques

El desgraciat aterratge de la sonda «Philae» sobre el cometa 67/P

Explicàvem la setmana passada com a l'eufòria que provocà entre els responsables de la missió espacial de la nau *Rosetta* el fet d'haver aconseguit l'aterratge de la sonda *Philae* sobre el cometa 67/P, va seguir un cert desencís pel fet que la sonda acabés en un lloc ombrívol on ja no pot rebre subministrament d'energia solar en els seus panells per poder seguir mantenint-se activa. S'ha perdut tot, doncs?

No pas tant! crec que els nostres lectors agrairan que els expliquem com ha quedat la cosa. L'aterratge no va anar com es volia, certament, però no creguem pas que el resultat hagi estat nul. Com que la gravetat del cometa és molt minsa, la sonda *Philae* hi va caure molt lentament; set hores va trigar des de la nau *Rosetta* per posar-se sobre la superfície cometària, a la velocitat de 3,6 km/h, com estava previst, però una cosa va fallar: els arpons, que s'havien de disparar en tocar la superfície per subjectar tot seguit la sonda, no s'activaren i la *Philae* rebotà bo i enlairant-se a la velocitat d'1,4 km/h fins a una altitud de gairebé un quilòmetre per tornar a caure al cap d'una hora i 50 minuts en un altre indret bastant lluny, prop d'un quilòmetre més enllà, des d'on féu un segon rebot a 0,16 km/h, per anar a raure al cap de 7 minuts en un indret molt proper a un penya-segat que li fa ombra. A més ha quedat inclinada de manera que només dues de les potes es troben tocant la superfície. Això s'havia iniciat el dimecres 12 de novembre: el primer contacte de la sonda amb el cometa va ser a les 17h 3m i a continuació s'activaren

Imatge del cometa 67/P presa per «Philae» a 40 m d'aterrar. A la cantonada superior dreta es pot veure l'estructura del tren d'aterratge de «Philae» (ESA/Rosetta/Philae).

els aparells que portava i començà a prendre dades del lloc on s'havia estabilitzat. No rebia energia solar i calia aprofitar el temps que li restava d'energia a les bateries. El divendres, dia 14, al matí encara funcionava tot i es pogué transmetre a la sonda un paquet d'instruccions, que, com sabeu, no arribaven instantànies sinó al cap d'uns 28 minuts, a causa de trobar-se a 510 milions de quilòmetres de distància.

Resultat de tot: se sabia que les bateries li podien durar poc més de dos dies i per això es va fer tot el que es pogué per aprofitar el que es podia obtenir en aquell poc temps. El científic Josep Corbella ens ho explicà a *La Vanguardia* del diumenge 16 de novembre. Us resumeixo ara el que ell ens hi diu: el centre de control de Colònia (Alemanya) encara va captar a les 23h 19m un senyal feble de la sonda seguit d'un altre més fort i els enginyers van aprofitar la connexió per fer baixar a *Philae* totes les dades que havia enregistrat. A les 23h 50m, després de recollir-les, van enviar un altre paquet d'instruccions, però a la 1h 36m la sonda es va adormir. Ara, doncs, ha quedat com un model d'hibernació. Tot està apagat fins que torni (si un dia pogués) a tenir prou energia per engegar un altre cop tot l'equip. Cosa molt improbable però no impossible del tot.

Però encara que no ens pugui dir res més, tenim les dades científiques recollides en les 57 hores d'activitat i que ocuparan els científics durant uns quants mesos. No tot s'ha perdut! Ja ens comunicaran el que s'hi ha trobat.

Per Francesc Nicolau

Professor de la Facultat de Filosofia de Catalunya

Tradicions remeieres

El fonoll és dolç i molt aromàtic

Fra Valentí Serra de Manresa

Arxiver dels caputxins

El fonoll (llat. *Foeniculum vulgare*; cast., *hinojo*) i la mataluga (coneguda també com a batafaluga o batafalua; llat. *Pimpinella anisum*) són unes plantes remeieres que destaquen per les seves virtuts aromàtiques, expectorants i digestives. Són molt útils, sobretot, per a l'eliminació dels gasos intestinals. Els frares caputxins solien perfumar amb brots tendres de fonoll l'ebullició de les faves i dels pèsols i, àdhuc, hi adobaven els guisats d'algunes carns. En la tradició gastronòmica dels frares caputxins, i secundant alguns costums rurals propis de la comarca gironina de la Selva, s'elaborà un licor estomacal on el fonoll era una de les herbes que calia inserir en la maceració que s'havia d'efectuar a sol i serena. Per tal de procedir a la preparació d'aquest licor calia prendre: «Un poch d'orenga, tarongina, poliol, fonoll, ruda, nepta, comí, malrubí, escabiosa, taronges agres, marduix, un brot de donzell, menta romana, menta llarga, tres roses sense poncella, camamilla, farigola, borratxa, flor de taronger agre, tres clavells mascles, tres grans de ginebró, una nou moscada, un canó de canyella d'Holanda y tres flors de lligabosc y una pela de taronja.

De cada herba s'hi posen tres brots. Es posa tot dins d'una garrafa que hi hagi un porró d'aiguardent, y se posa a sol y serena durant nou dies. Per cada porró s'hi barreja una lliura de sucre»; (APCC, *Recepta copiada a Riudarenes*, s.f).

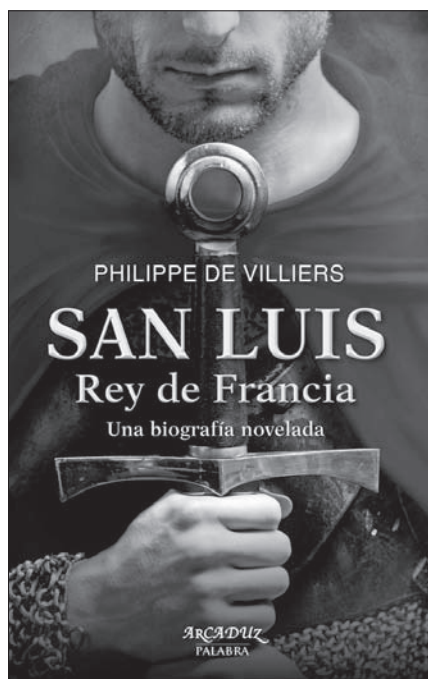
La infusió de les sements del fonoll i de la mataluga s'han emprat amb provada eficàcia com a expectorant, car afavoreixen l'expulsió de

les mucositats. L'arrel del fonoll és molt diürètica i aperitiva, i fra Jacint de Sarrià escriví l'any 1751 que «Lo fonoll fa una olor molt agradable, té un gust dolç y aromàtic. És útil en l'atonía del sistema digestiu. Les fulles s'empren a l'exterior per a fondre humors, les arrels per a fer orinar y las arrels menjadas ab mel, curen de las mossegadas de gossos rabiosos» (BHC, *De algunas herbas*, f. 159).

Els antics almoiners caputxins quan feien la capta del vi als masos del Priorat solien sojornar a la cartoixa de Scala Dei, allí conegueren noves tradicions remeieres pròpies de la cultura rural i monàstica que contribuïren a enriquir la tradició remeiera dels caputxins, per exemple el col·liri de fonoll per a la vista que preparaven els monjos cartoixans: «*El uso de hinojo para lavar los ojos enfermos es muy conocido. Al efecto se cuece en un poco de agua media cucharada de polvo de hinojo, y con este cocimiento se lavan los ojos tres veces al día*» (APCC, *Receta copiada en Scala Dei*, s.f).

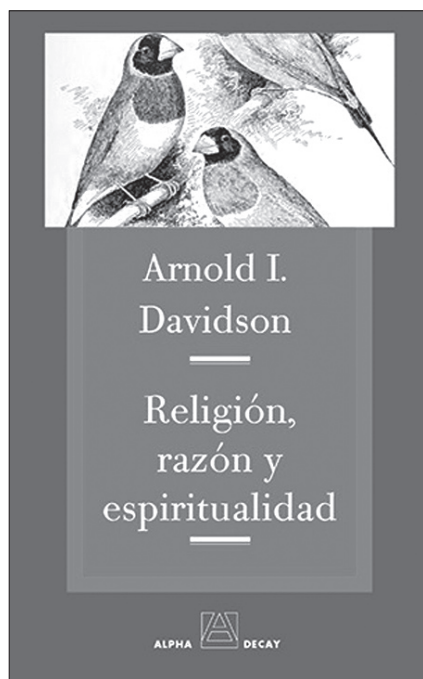
La utilització del fonoll és antiquíssima car, sense interrupció, s'ha emprat en la cuina i en la medicina popular des del temps dels egipcis. Els monjos benedictins en popularitzaren l'ús a Europa al llarg del segle IX, especialment durant el renaixement carolingi. A l'article vinent us parlaré, a. D., de la borratja, una planta molt apreciada pels grecs i romans de l'època clàssica.

PHILIPPE DE VILLIERS
San Luis. Rey de Francia
 Ediciones Palabra, 2014, 400 pàg.

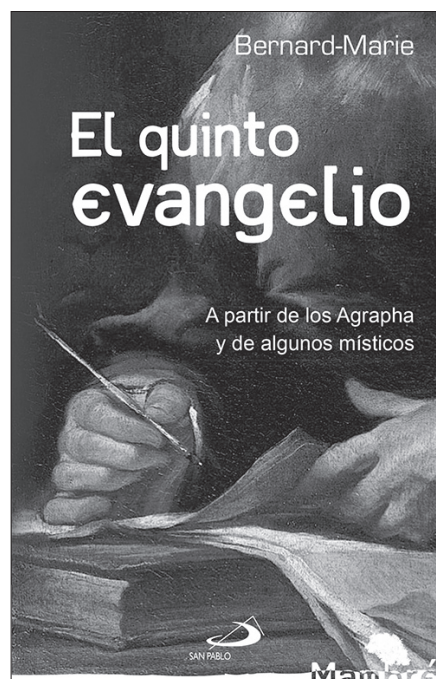
Lluís X (1214-1270) va començar el seu regnat als 12 anys quan el seu pare va morir de manera imprevista. Tenia a les mans el destí de França. El monarca posseïa una personalitat poderosa i una fe profunda que li van permetre obrir un camí que encara perdura a través dels segles. Va combinar la tasca de govern amb un gran ascetisme. Va ser canonitzat pel papa Bonifaci VIII l'any 1297.

ARNOLD I. DAVIDSON
Religión, razón y espiritualidad
 Ediciones Alpha Decay, 2014, 168 pàg.

Aquest volum recull per primer cop en llengua castellana tres assajos del prestigiós filòsof Davidson: la iconografia i l'epistemologia històrica entorn dels estigmes de Francesc d'Assís, els límits de la raó i els fanatismes religiosos a l'obra de Kant *La religión dentro de los límites de la mera razón* i l'espiritualitat a Michel Foucault, sobre l'obra del qual Davidson és un expert reconegut.

BERNARD-MARIE
El quinto evangelio
 Editorial San Pablo, 2014, 246 pàg.

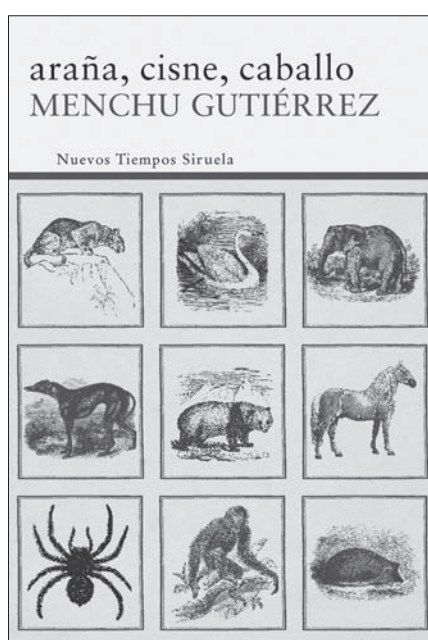
Aquest llibre ofereix una sèrie de passatges i dites, provinents en gran part de la literatura apòcrifa i mística, que contribueixen a la visió de Crist com a veritable Déu i veritable home. Per a la seva elaboració, l'autor ha revisat més de 10.000 pàgines d'antics escrits jueus, dels primers pares de l'Església, dels evangelis apòcrifs, d'escriptors místics i alguns textos moderns.

M. ÁNGELES LÓPEZ ROMERO
Adiós al Jesuitodemivida
 Editorial PPC, 2014, 176 pàg.

Hi ha una preocupació des de fa dècades per trobar fórmules per aconseguir una transmissió òptima de la fe. Moltes d'elles pretenen tornar al passat per recuperar estratègies que llavors van funcionar. Avui ja no funciona el «Jesuitodemivida» que ens van ensenyar a recitar quan érem petits. En aquestes pàgines s'ofereixen propostes per a la transmissió de la fe en la família, l'escola i la vida.

MENCHU GUTIÉRREZ
Araña, cisne, caballo
 Ediciones Siruela, 2014, 136 pàg.

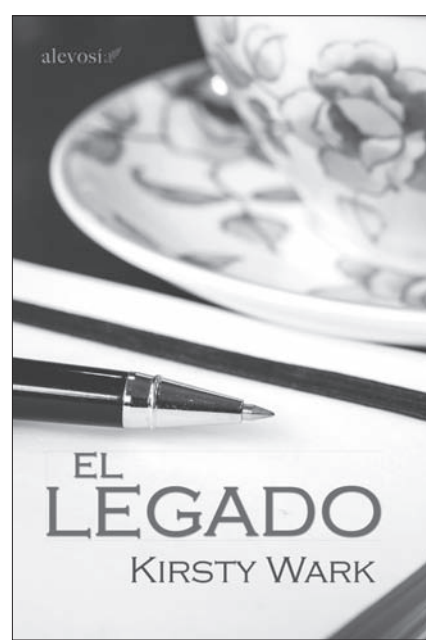
Animals i homes intercanvien estabes, gàbies, gratacels... i també pèl, escames i plomes. El temps s'atura perquè puguem observar les petjades que peus i peülles imprimeixen a la superfície. Els animals que bramulen, grallen o belen ho fan a través d'una sola boca i formen part d'un animal molt més gran. Aquest llibre mostra la nebulosa en la qual vivim com una teranyina immensa.

TINA SESKIS
Un paso de más
 Suma de Letras, 2014, 360 pàg.

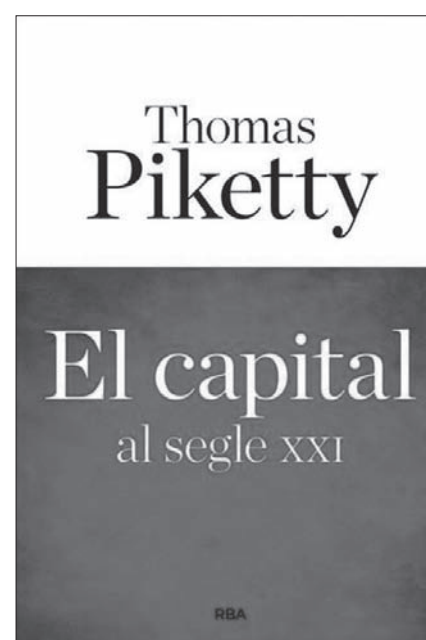
Un matrimoni aparentment feliç. Un fill preciós. Una llar encisadora. Per què llavors l'Emily Coleman s'aixeca un matí i decideix abandonar la seva vida i començar de nou? Com sobreviurà? I, per molt que ho intenti, podrà realment dir adéu al seu passat? L'Emily té un secret. Ningú mai no l'ha endevinat. Es tracta de l'*opera prima* literària de la publicista Tina Seskis.

KIRSTY WARK
El legado
 Editorial Alevosía, 2014, 358 pàg.

L'Elizabeth Pringle és una figura solitària i melancòlica molt familiar per als habitants de l'illa escocesa d'Arran, tot i que ningú no la coneix realment... Quan l'Elizabeth mor deixa la seva bonica casa a una completa desconeguda, l'Anna Morrison. Però una demència avançada impedeix l'Anna dur una vida normal, així que ara correspon a la Martha descobrir per què la seva mare ha heretat la casa.

THOMAS PIKETTY
El capital al siglo XXI
 RBA-La Magrana, 2014, 778 pàg.

El lector trobarà en aquestes pàgines una anàlisi molt detallada de com s'han distribuït l'ingrés i la riquesa en el món, des del segle XVIII fins als nostres dies. A partir d'una completa base de dades d'una vintena de països, l'economista Thomas Piketty fa un recorregut històric i estadístic per identificar determinats patrons en el procés d'acumulació del patrimoni a les principals economies.

Crítica literària

La realitat a escena

PIIGS és un acrònim (pejoratiu en anglès: pig-porc) utilitzat des del 1990 que es refereix als països situats econòmicament a la perifèria de l'eurozona: Portugal, Irlanda, Itàlia, Grècia, Espanya. La crisi del 2008 l'ha popularitzat.

En el marc del Festival Grec, enguany es va presentar un projecte cultural emmarcat en l'àmbit teatral: el I Festival de Dramatúrgia sobre la crisi a Europa del 10-12 de juliol a l'espai Nau Ivanow de Barcelona juntament amb la col·laboració de la Sala Beckett i de la mà de l'associació teatral *Perpetum Mobile*. L'objectiu: portar a escena la preocupació per la realitat social, pel context de crisi, que es viu als països anomenats Pigs/Piigs; i amb un pressupost gairebé nul en sintonia amb la situació que es viu en aquests països on la col·laboració desinteressada entre les persones, a vegades, sovint, és capaç d'aconseguir allò que sembla un impossible. El llibre que comento recull la dramatització de cinc històries originals del món d'avui que corresponen a cinc autors dels països Piigs; obres seleccionades entre les presentades i traduïdes per fer-les properes a l'espectador-lector a fi de poder escoltar i compartir experiències en aquest territori comú anomenat teatre i, en aquest

PIIGS**Dramatúrgia sobre la crisi****Idea original: perpetuummobile**

Llibre editat en el marc del Festival de Dramatúrgia sobre la Crisi PIIGS, Barcelona, juliol 2014, 413 pàg.

cas, anomenat lectura. Es tracta d'una edició ben cuidada, bilingüe (llengua original-català), on la fotografia impacta el text, i on la manca dels suficients ajuts econòmics no ha permès la difusió que es mereix i ens mereixem els lectors, juntament amb la ciutadania que pateix la crisi.

Em permeto fer un breu apunt d'aquestes cinc obres:

—Armando Nascimento Rosa. *Resgate* (El rescat). Portugal. La corrupció bancària és l'eix d'articulació de l'acció dramàtica. La necessitat urgent de l'individu particular topa amb els grans interessos financers.

—Darren Donohue. *Dayshift* (Torn de dia). Irlanda. Amb referències a Kafka, Orwell i el director de cinema Terry Gilliam (*Brazil*). L'empresa com a símbol d'opressió de l'individu, una opressió disfressada de «salvació».

—Davide Carnevali. *Confessione* (Confessió). Itàlia. Reflexió sobre els

mecanismes de poder, les seves autojustificacions, la perversió del sistema que perverteix les relacions econòmiques i polítiques.

—Maria Tranou. (Teulada). Grècia. Humor negre. Història d'una família grega, personatges dislocats per les mancances alimentàries i vitals que pateixen. Manca de lògica narrativa, com els seus personatges.

—Ferran Joanmiquel Pla. *La crida* (La llamada). Espanya. Una crida a la societat que, a la vegada, és amenaça i auxili. L'autor s'emmiralla en l'actualitat catalana per endinsar-se en les causes de la xenofòbia. És un crit de dolor i exclusió. El llenguatge exposa la bellesa i el terror del conflicte.

He arribat al final del comentari sobre aquesta publicació. No pas al final de la realitat que ens presenta. Tant de bo! Però no és així. El Festival s'ha valgut de la imatge que transmeten cinc obres de cinc països «precaris»

Rosa M. Boixareu Vilaplana

Síndica de Greuges de la URL

d'Europa. Però un dels missatges que ens transmet ens diu que la corrupció, la prevalença del sistema per sobre la persona, el treball que esclavitzava, les mancances materials distorsionadores de la vida i les relacions, la mirada marginadora vers l'altre... no són patrimoni de països perifèrics sinó que és com una mena de taca d'oli que s'estén i s'estén i no hi posem aturador. Cadascú sabrà com fer-ho. D'enginy, no ens en falta, si més no.

Crítica cinematogràfica

La bellesa del dolor a favor de la humanitat

LA SAL DE LA TIERRA

DIRECTOR: Wim Wenders, Juliano Ribeiro Salgado.

INTÈRPRETS: Documentary, Sebastião Salgado.

MÚSICA: Laurent Petitgand

GÈNERE: documental, fotografia.

100 minuts. França, 2014.

Dos mestres es donen cita. El fotògraf brasiler Sebastião Salgado, com a codirector i el cineasta alemany Wim Wenders. Aquest documental de nom bíblic tracta sobre l'itinerari de denúncia fotogràfica i la trajectòria vital de Sebastião Salgado. El seu mateix fill, Juliano, que ha recopilat moltes imatges del seu pare sobre el terreny, ajuda Wenders. Wenders les ha dotat de dramàtica i d'autenticitat, buscant la intimitat del testimoni com ja va fer en els seus altres documentals *Pina* (2011) o a *Buena Vista Social Club* (1999).

El títol ens assenyalava l'evangelisme de Mateu «vosaltres sou la sal de la terra» (5,13) com ja ho va fer una altra pel·lícula homònima impressionant d'Herbert J. Biberman. La qüestió és si la sal de la terra és una benedicció o una maledicció. I aquest és el cen-

tre del drama en què es converteix la biografia de Salgado. Un recull per la terra buscant els rastres i els rostres de la injustícia. L'acompanyem juntament amb la seva càmera a Etiòpia, al Congo o a Rwanda on descobrirem la devastació de la fam i la sequera, de la mort

i la barbàrie. Treballarem a les mines d'or de Sierra Pelada (Brasil). Serem testimonis de les conseqüències de la guerra del Golf o acompanyarem els refugiats del planeta a Moçambic, el Sudan, el Vietnam o l'antiga Iugoslàvia. L'Àfrica s'endinsarà al cor del fotògraf, la seva gent i el seu dolor es converteixen en icona de la humanitat sofrent.

Les fotografies-testimoni estan acompanyades per la filmació de Salgado que conviu amb les comunitats que fotografia i amb les entrevistes a Wenders on tots dos s'arriben a fotografiar/confessar mútuament. El blanc i negre de les fotografies posa la bellesa de la imatge al servei de la denúncia de la injustícia i de la dignitat de les víctimes. No sembla que com va acusar Susan Sontag estiguem davant d'un esteticisme publicitari del do-

lor, sinó davant de la veritat de l'home la sal del qual arrassa la humanitat. La bellesa de la lletjor està posada com a expressió de la veritat desemascarada i «la imatge i semblança» que tot ésser humà conserva. Amb tot, en aquest dur itinerari de l'ànima que bai-

xa a aquests inferns el blanc perd la brillantor, fins que el negre sembla que domina. «L'home és un animal ferotge. Som un animal terrible, nosaltres els humans. La nostra història és la història de la guerra i és una història sense fi.» «Una història desballestada» confessa esgotat de tristesa.

Hi ha un renaixement verd, un nou Gènesi, que no revelarem, en la seva nova feina que no només és iconogràfica sinó real i significativa. El verd emergirà del dolor com si la sal fos germen i ferment. El blanc irisat de verd torna a prendre forma i amb això s'obre l'itinerari de Salgado, fet en comú amb la seva esposa Leila i el seu fill també protagonista darrere la càmera de la pel·lícula.

Celebrada a Cannes amb el Premi Especial del Jurat (*Un Certain Regard*), i enguany a Sant Sebastià amb el premi del Públic per aclamació es tracta d'un dels millors documentals d'enguany. Denúncia transparent que converteix la imatge en sagrada com a testimoni del dolor i portadora d'una esperança tènue. Som una sal ambigua i adolorida però que enmig del desastre edifica la bellesa, com Andrei Rublev, que en la destrucció va pintar les seves icones, aquestes noves icones tenen gust de veritat amb un doble fil dolorós i lluminós, autèntic en definitiva.

Peio Sánchez

Director del Departament de Cinema de l'arquebisbat de Barcelona

González sobre *Responsables de les meves projeccions*.

NADAL

- **ORATORI DE SANT FELIP NERI.**— El **diumenge 14 de desembre**, a les 17.00, projecció de DVD comentat: *Concert de Nadal des de la basílica Santa Maria la Maggiore de Roma*, amb nades barroques i el Glòria de Vivaldi. Aportació voluntària. C/ del Sol, 12 – Barcelona, tel. 650 009 755.

- **LXXX CONCURS DE PESSEBRES.**— Fins al **divendres 19 de desembre** es poden presentar els pessebres especificant el grup en el qual es concursa (diorames, familiars tradicionals, familiars artístics, esglésies, entitats, monumentals, centres escolars, aparadors, originals). En el cas dels centres escolars serà el **dilluns 15**. Més informació: www.pessebristeslleida.com.

BARCELONA

- **CONCERT ESPIRITUAL D'ORGUE.**— El diumenge 7 de desembre, a les 19.00, concert espiritual d'orgue a l'oratori de Sant Felip Neri de Barcelona a càrrec de Bernat Bailbé (orgue) i Antoni Serramona (comen-taris): *Misses cèlebres*.

- **COR DE CAMBRA FRANCESC VALLS.**— El **diumenge 7 de desembre**, a la missa conventual, a les 10.30, a la catedral de Barcelona: ofertori: *Deus tu convertens* de Lassus; comunió: *Jerusalem surge* de Gesualdo; sortida: *Rorate coeli* de Jacob Handl; el **dilluns 8**, a la festivitat de la Immaculada Concepció, a les 10.30: ofertori: *Tota pulchra a 12* de Praetorius; comunió: *Ave Maria* de Bruckner; sortida: *Benedicta tu in mulieribus* de F. Valls.

- **FESTA DE LA PURÍSSIMA CONCEPCIÓ.**— El **diumenge 7 de desembre**, a les 13.00, darrera missa de la novena (Mn. Ramon Corts, rector). Estan convidades especialment les famílies. Grup musical Ester Maulini; a les 17.30, celebració comunitària de la Penitència; a les 18.00, missa de vigília. Solistes de la Concepció; a les 19.00, primeres vespres solemnes; el **dilluns 8**, a les 11.00, missa solemne. Predica Mons. Josep Àngel Saiz, bisbe de Terrassa; a les 19.00, segones vespres solemnes; el **divendres 12**, a les 20.00, Mare de Déu de Guadalupe, celebració de la Parula i pisolabis amb *mariachis* i altres cantants. Basílica de la Puríssima Concepció, c/ Aragó, 299 – Barcelona.

- **MARE DE DÉU DE GUADALUPE.**— Tridu preparatori del **dimarts 9 de desembre al dijous 11:** a les 19.30, Rosari; a les 20.00, missa; a les 20.30, tridu; el **divendres 12:** a les 19.30, Rosari; a les 20.00, missa solemne; a les 20.45, benedicció de les imatges de la Mare de Déu patrona de totes les nacions d'Amèrica. Santuari de Ntra. Sra. del Sagrat Cor, c/ Rosselló, 175 – Barcelona.

- **AJUDA A L'ESGLÉSIA NECESSITADA.**— El **dimarts 9 de desembre**, a les 18.00, missa pels cristians perseguits; a les 18.30, conferència de Mn. Llorca *La persecución de los cristianos: de Cristo o del mundo*; a les 19.45, torn vespertí d'adoració. Fins al **dilluns 22** es pot visitar l'exposició fotogràfica «Cristians perseguits avui». Església del Santíssim Sagrament, c/ Aragó, 268 – Barcelona.

- **EQUIPS DE LA MARE DE DÉU DE BARCELONA.**— *Aprenent a pregar amb els ensenyaments del pare Henri Caffarel.* Propera trobada **dimecres 10 de desembre**, a les 17.30, a la parròquia Mare de Déu de Natzaret (c/ Juan de Mena, 29, baixos – Barcelona, tel. 934 280 543).

- **ESGLÉSIA DE SANT GAIETÀ.**— El **dimecres 10 de desembre**, a les 21.00, concert sorpresa i solidari; el **dissabte 13**, a les 17.30, concert dels alumnes de cant de Mercè Puntí. Concert solidari a favor de la Fundació Manos Providentes. C/ Consell de Cent. 293 – Barcelona.

- **AMICS DE SANT FRANCESC.**— El dijous 11 de desembre, a les 20.00, *Semblança de sant Francesc*, amb Mn. Armand Puig als Frares Franciscans del carrer Santaló, 80 – Barcelona.

- **CATEQUESI.**— L'Escola Audiovisual organitza el **dijous 11 de desembre** la sessió *Els símbols a la catequesi. La creu, el peix, la llum, l'aigua* amb J. M. Besora. Més informació: tel. 934 541 898.

- **GOA.**— El **dissabte 13 de desembre**, de 10.00 a 17.00, recés d'Advent sobre *La joia de l'Evangeli* amb Mn. Joan Güell (director general dels GOA). Casa d'espiritualitat Sant Ignasi de Barcelona. tel. 932 181 005.

- **ESCOLA D'ANIMACIÓ BÍBLICA DE BARCELONA.**— El **dissabte 13 de desembre**, a les 10.30, *El libro de Daniel i Biblia y redes sociales*. Parròquia de la Mare de Déu de la Medalla Miraculosa de Barcelona.

- **CAFÈ ENTORN LA BÍBLIA.**— El **dis-sabte 13 de desembre**, a les 18.45, evangeli de Marc a la parròquia de Sant Eugeni I Papa de Barcelona.

- **SANTA MARIA DEL REMEI.**— El **diumenge 14 de desembre**, a les 18.00, concert d'orgue (Jonatan Carbó) i gralla (Jordi Mestres). Pl. de la Concòrdia, 1 – Barcelona.

- **VERITABLE VIDA EN DÉU.**— El diu-
mange 14 de desembre, a les 18.00,
trobada del grup de pregària a la
capella de les Carmelites missioneres
del carrer Puiggarí, 1 – Barcelona.
Per a més informació: Mercè Ferrer,
tel. 935 304 806. Adquisició del llibre:
Llibreria Balmes, c/ Duran i Bas, 11
– Barcelona.

GIRONA

- **IMMACULADA CONCEPCIÓ.**— El **dilluns 8 de desembre**, a les 11.00, solemne missa major conventual a la catedral de Girona. Presideix el bisbe Francesc Pardo, que donarà la benedicció apostòlica amb el do de la indulgència plenària.

- **POETES.— El dijous 11 de desembre**, a les 20.00, presentació del llibre *La fe de cent poetes catalans* de Mn. Joan Carreras. Serà a l'auditori Josep Viades de la Casa de Cultura de Girona. Hi intervindran: Mons. Francesc Pardo, David Pagès, Dolors Reig i l'autor.

- **JOVES.**— El **divendres 12 de desembre**, a les 19.30, taller de creixement personal per a joves al casal Bisbe Cartaña de Girona. Sessió impartida per Joan M. Bovet i Josep

- **ADVENT.**— El **diumenge 14 de desembre**, a les 17.30, recés d'Advent de l'arxiprestat Farners-Montseny a les Clarisses de Vilobí. Dirigeix la Gna. Ampar Sarneguet de les religioses de Sant Josep de Girona.

TARRAGONA

- **JUSTÍCIA I PAU.**— El **divendres 12 de desembre**, a les 20.30, sopar-col·loqui *Estructura laical de l'Església* amb Josep Gil i Ribas. Restaurant M. R., c/ Francolí, 59—Torreforta. Cal confirmar l'assistència: tel. 977 212 303.

VIC

- **COVA DE MANRESA.**— Del **divendres 26 de desembre al dimecres 31**, seminari d'exercicis *El discerniment ignasià*. Més informació: tel. 938 720 422.

PREGUEM PER LES INTENCIONS DEL PAPA

- Perquè el naixement del Redemptor porti pau i esperança
- Perquè els pares siguin autèntics evangelitzadors

Anuncis per paraules

DIVERSOS

ADVOCADA especialista en nul·litats
matrimonials i separacions. 1a visita
gratuïta. Tel. 934 510 707.

DESCOBREIX premsa cristiana, ens
comunica, ens uneix, ens enforteix.

Si voleu anunciar-vos, ompliu la BUTLLETA D'INSERCIÓ a base d'una lletra per quadret, deixant un espai en blanc entre cada paraula i envieu-ho juntament amb un gir postal o xec bancari a CATALUNYA CRISTIANA
c/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 Barcelona.
També podeu fer un ingrés o transferència al número de compte de "la Caixa": 2100 3013 20 2200391741

NOMBRE DE SETMANES **x 15 € IMPORT TOTAL**

NOM
ADREÇA
POBLACIÓ C. P.
TELÈFON DNI/CIF

A large grid of 200 empty boxes, arranged in 10 rows and 20 columns, intended for students to write their answers.

Preu per setmana 15 euros (IVA Inclòs)

RESERVAT EL DRET DE PUBLICACIÓ

JUGA I APRÈN

Maria Josep Salvadó i Maria del Carme Bigorra

Troba les paraules amagades

$$\overline{1} \quad \overline{3} \quad \overline{1} \quad \overline{3} \quad \overline{1} \quad \overline{5} \quad \overline{1} \quad \overline{1}$$

Els números imparells són vocals. Per a la resta fes memòria de les lletres equivalents als números romans.

Des del carrer

PAX DETTONI SERRANO OFEREIX UN ITINERARI CAP A
«LA INTEL·LIGÈNCIA DEL COR»

«Treballant les virtuts tindrem valors autèntics»

Carme Munté

Pax Dettoni Serrano (Viella, 1978) ha unit les seves dues grans passions, el teatre i l'autoconeixement, per comunicar als altres com s'arriba a la intel·ligència del cor. D'aquí neix el Teatre de Consciència, un teatre que desenvolupa una metodologia pedagògica en educació emocional per a mestres, adults i joves. Pax Dettoni Serrano, que viu a cavall de Viella i Barcelona, condensa aquest camí en un llibre: *La intel·ligència del cor* (Columna).

Què és exactament la intel·ligència del cor?

És la intel·ligència que fem servir quan comencem a aprendre a Estimar. Per tant, per fer ús d'aquesta intel·ligència abans hem d'educar-nos emocionalment. Només així podem transcendir-nos a nosaltres mateixos i, en última instància, estar al servei dels altres d'una forma autèntica, és a dir, perquè així ho haguem decidit.

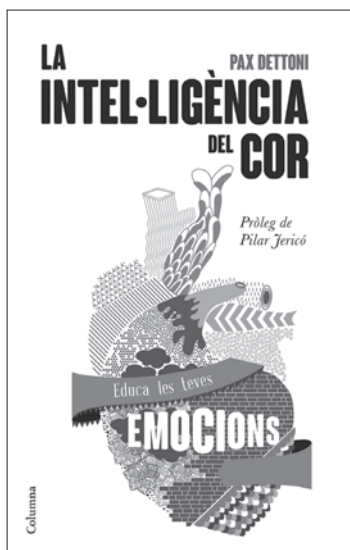
Estimar-se un mateix, estimar els altres, estimar Déu. Aquesta és la seqüència?

Tot comença per estimar-se un mateix. D'altra banda, no concebo l'amor als altres sense l'amor a Déu. Quan estimes de debò, reconeixes en tu i en els altres el Creador. A banda d'això, quan parlo dels altres, no únicament em refereixo a les persones, sinó també als animals, espècies vegetals i minerals, a la terra, al conjunt de la creació.

En el seu llibre parla de conrear virtuts!

Així com tenim molt clar que hem de tenir un cos sa, ens hem d'imaginar que fem el mateix amb el cor. I que els músculs són virtuts que cal enfortir: prudència, justícia, fortalesa, templança i caritat. Només si enfortim i treballem les virtuts, podem tenir i posar en pràctica valors autèntics, podem estimar.

Per què vostè va iniciar aquest itinerari?

Em dedicava a la cooperació internacional amb el desig d'ajudar els altres i de canviar el món. El 2007, a Xile, em vaig adonar que els altres no se'ls podia ajudar només a conquerir el benestar material. I que la primera persona que havia de canviar era jo mateixa. El món només pot transformar-se des de l'amor, i en aquesta direcció vaig iniciar aquest itinerari cap a la intel·ligència del cor. És en aquest procés que em trobo.

Pot donar algun consell per començar aquest camí?

Primer necessitem silenci. Poden anar molt bé uns dies de recés o buscar en el dia a dia moments per a un mateix. També és molt important no tenir pressa, ja que és un camí llarg, on moltes vegades caiem una vegada i una altra, però necessitem ser els nostres millors amics i, amb ànims, aixecar-nos per reprendre el pas. Amb voluntat, paciència, coratge, humilitat, perseverança i afecte aprenem a escoltar la veu del nostre Cor.

Rauxa

Nodrir-nos d'esperança

A partir de Tots Sants i fins al cicle de Nadal, l'època de l'any en què la nit és més llarga, a la nostra terra sovintegen els dolços tradicionals fets a base d'ametlla. Només cal pensar en els panellets o els torrons. L'ús d'aquesta fruita seca com a menja habitual de l'hivern i d'aquestes festes depassa l'ordre exclusivament costumista i gastronòmic.

L'ametller no és un arbre gens vistós, molts d'altres el superen en bellesa, però és el primer a florir, i ho fa quan la nit encara és llarga i gelada. Quan tot sembla mort ell anuncia que el món torna a la vida. Així, en menjar

dolços d'ametlla d'alguna manera també mengem aquella primera flor de vida. En comencem a menjar per Tots Sants i Difunts com a símbol de vida i resurrecció, i en mengem per Nadal, l'època més fosca de l'any, com a esperança certa que malgrat tot la llum acaba vencent la tenebra. Quan tot sembla perdut, quan fa l'efecte que la foscor ha d'engolir l'univers, apareix una gran llum inesperada en el lloc més insospitat. D'aquella soca vella i retorçada, aparentment estèril, neix la flor més bella de totes, la que porta la vida al món.

Eduard
Brufau

Pensant-ho millor

**Josep M.
Alimbau Argila**
Medalla de plata de
l'Institut de
Teologia Espiritual
de Barcelona

Bellesa interior

Miriam Enríquez Moscoso estudiava Biologia a la Universitat de Barcelona. Ho va haver de deixar. Va escriure: «Als 18 anys em van diagnosticar una malaltia reumàtica: l'*esclerodèrmia* (del grec *skleros*, dur i *dermo*, pell) que converteix la pell en una mena de cuirassa. Limita físicament. Passes fred. Depens d'una cadira de rodes, etc. No obstant això, m'encarrego de no limitar la meua ment. Que no és poca cosa!»

Va estudiar llengües i allò que fos útil per a altres persones. Va treballar a l'OVI (Oficina de Vida Independent) per a persones amb diversitat funcional. Pertanyia a la Xarxa Europea de Vida Independent. Explicava: «Un bon dia vaig conèixer la Sònia. És una noia boliviana que conviu amb la mateixa inquilina que jo: l'*esclerodèrmia*. Els seus ulls, de color negre intens, estan vius, la seva veu és dolça, el somriure o l'optimisme sempre a la cara. Encara que identifico aquestes mans mutilades, el fred que passa i aquesta màscara i altres discapacitats. Però d'ella brolla esperança. A mi me n'ha donada! Ara intento també donar-ne jo.»

La Sònia, amiga i companya de l'OVI, després de la mort de la Miriam, als 33 anys d'edat, va enviar el condol als seus pares: «Vaig compartir amb la Miriam els darrers tres anys: vides, somnis, anhels, inquietuds i esperances... Vam tenir les mateixes il·lusions, els mateixos sentiments i vivíem amb intensitat els nostres ideals. Allò que estimem... i ho vull recordar. Vaig aprendre molt de tu, de la teua actitud emprenedora, del teu entusiasme i l'ímpetu per saber dir: "No a res"; que "tu pots" i que "si s'ha de fer... es fa". Ho vaig aprendre de tu. El teu caràcter alegre, extravertit, enginyós no passava desapercebut. Animaves els detalls. Vas calar en la meua vida. I vas teixir un llaç invisible però sòlid i perdurable. La teua presència és amb mi. Gràcies!»

La Miriam va deixar escrit: «He conegut més Sònies. Joves de fe i d'esperança! Després de set anys, afirmo: "Jo tampoc no em rendixo!"»

El cèlebre teòleg P. Salaverri s.j. afirmava: «Veu el món amb més bellesa aquell que té més bellesa interior.»

#BasketLover

actitudazul.com

Basket Lover

*La Lliga Endesa no només són cistelles i partits.
Són les persones que comparteixen l'esforç,
que s'emocionen amb una nova jugada
i que troben en el bàsquet l'energia per continuar.*

I és que la Lliga Endesa és plena de Basket Lovers.

Actitud Blava és fer que les coses siguin possibles.

24 seleccions, 80 partits,
totes les estrelles del bàsquet mundial

*Endesa és patrocinador principal de la Lliga Endesa,
patrocinador de la Selecció Espanyola de Bàsquet
i empresa col·laboradora de la Copa del Món 2014.*

llum · gas · persones